

ANALYSE OG KUNNSKAPSGRUNNLAG

Temaplan for idrett, leik, fysisk aktivitet og anlegg (2022-2026 Verdal kommune)

1. Innledning

Kunnskapsgrunnlaget er utarbeidet i prosessen med revidering av Temaplan for idrett, lek og fysisk aktivitet. Kunnskapsgrunnlaget gir nærmere innsikt i utfordringsbildet og omhandler omtale av forskning, offentlige føringer og dokumenter, stortingsmeldinger etc. I tillegg er det bestilt dekningskart for aktuelle anleggstyper fra Trøndelag fylkeskommune, som det er gjort behovsvurderinger ut ifra. Overordnet ligger kunnskapsgrunnlaget til kommuneplanens samfunnsdel til grunn for dette dokumentet.

Kunnskapsgrunnlaget er utgangspunktet for de definerte satsingsområdene og utarbeidelsen av mål, strategier og tiltak. Dette danner videre grunnlaget for hvilke anlegg som skal prioriteres både på kort og lang sikt.

2. Fritidserklæringen

Fritidserklæringen, som ble signert av regjeringen, KS og en rekke organisasjoner, bygger på FN's konvensjon om barns rett til å delta i fritidsaktiviteter - uavhengig av foreldrenes økonomiske og sosiale situasjon.

I erklæringen er partene enige om:

1. *At alle barn og ungdom skal ha mulighet til å delta i fritidsaktiviteter og til å delta i lek som passer for barnets alder. Gjennom lek og aktivitet blir barn og ungdom inkludert i fellesskap og opplever tilhørighet og mestring.*
2. *At barn og ungdom skal involveres og ha innflytelse over sin lek og fritidsaktivitetene de skal delta i.*

[Fritidserklæringen](#)

FRITIDSERKLÆRINGEN

Kilde: Regjeringen.

3. HUNT 4 – Helseundersøkelsen i Nord-Trøndelag

HUNT er en stor befolknings basert helseundersøkelse som omfatter helseopplysninger og biologisk materiale fra innbyggerne i Trøndelag. Siden den første innsamlingsrunden i 1984 har 240.000 trøndere deltatt. HUNT 4 ble avsluttet i 2019.

3.1 Spesifikke tall om fritidsaktiviteter i Verdal kommune fra HUNT 4

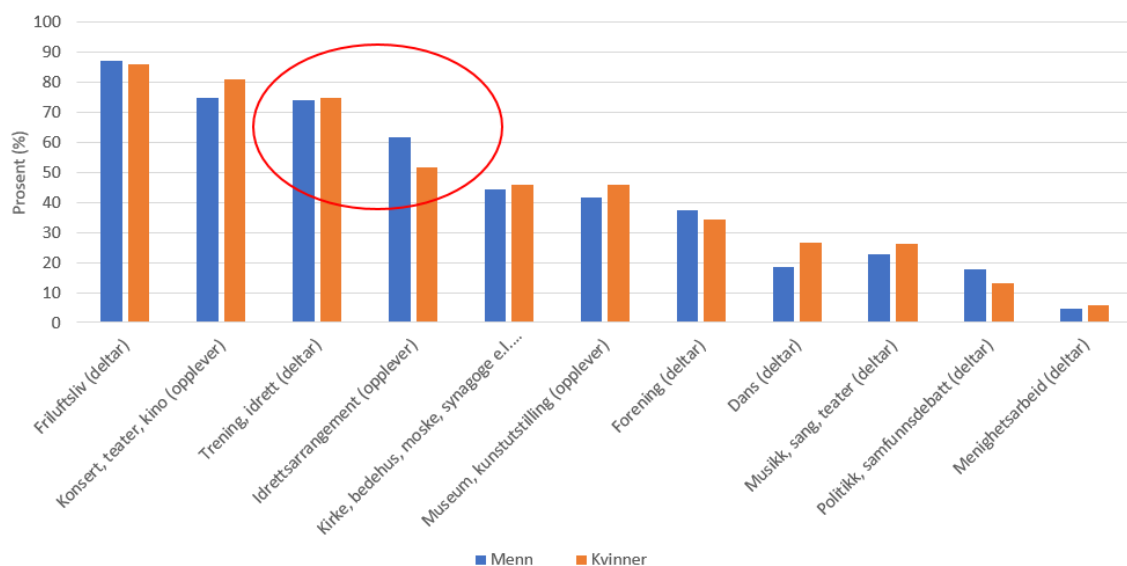
Verdal kommune har sett på spesifikke tall for Verdal når det gjelder fritidsaktiviteter fra HUNT 4. Oppsummert kan vi lese følgende utviklingstrekk fra HUNT 4:

- Engasjementet eller andelen av befolkningen som driver trening eller en form for idrett i fritiden er veldig høy. Det er friluftsliv, kino/konsert/teater og idrett/trening/idrettsarrangement som størsteparten av befolkningen bedriver utenom arbeidstida.
- Det kan tyde på at det er et skifte fra organisert- til egenorganisert aktivitet, samt at type treningssenter trekker både ungdom og den voksne befolkningen. Det er også en tendens til at friluftsliv, ski og sykling i nærområdet med enkel tilrettelegging skaper aktivitet.
- Den tradisjonelle idretten trekker fortsatt de minste, men fra 13 år og oppover er det færre. I 18-årsalderen er det nesten ikke aktivitet igjen i de organiserte tradisjonelle lagidrettene.

Under følger spesifikke tall fra HUNT 4 som underbygger oppsummeringen av utviklingstrekken.

Samfunnsdeltagelse: Andelen som har vært på eller drevet med minst én aktivitet siste 6 måneder

HUNT4 n=160.000

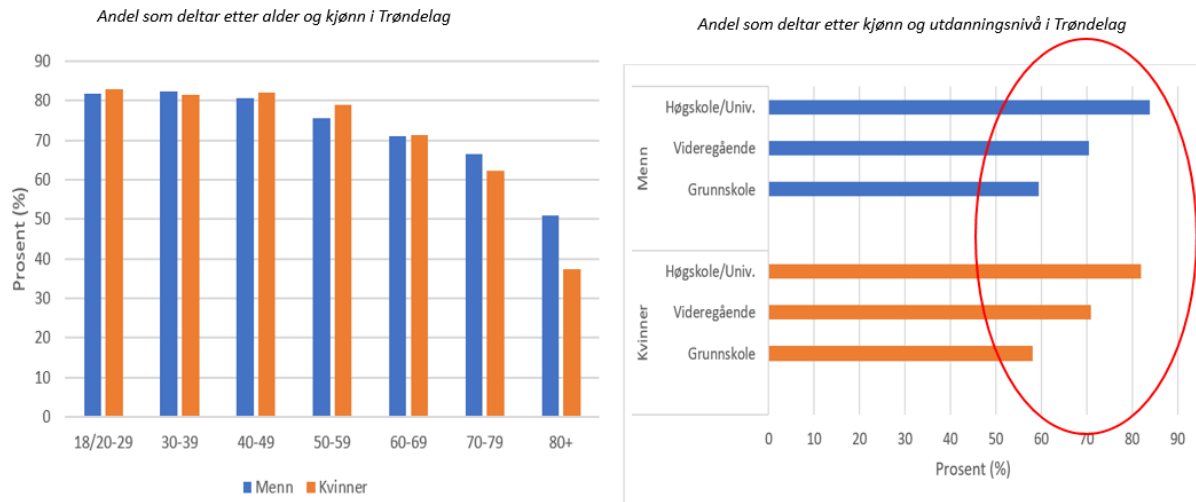

Figur 1 Samfunnsdeltagelse

Figur 1 gir et overblikk over hvor vanlig det er å drive med ulike typer aktiviteter i Trøndelag fylke sett under ett (de 11 kategoriene). Friluftsliv, besøk på konsert, teater og kino, samt deltagelse i trening og idrett er de klart vanligste aktivitetene. I størrelsesorden 3 av 4 oppgir at de har vært på eller drevet slik aktivitet i løpet av det siste halvåret. Kjønnsforskjellene er små for de fleste former for samfunnsdeltagelse, men vi ser at menn i større grad besøker idrettsarrangement og deltar i debatt, mens kvinner i større grad tar del i kulturopplevelser.

Trening, idrett (deltakelse)

(1 gang eller mer siste 6 måneder) etter kjønn og utdanningsnivå i Trøndelag, 18-104 år. n=160 000

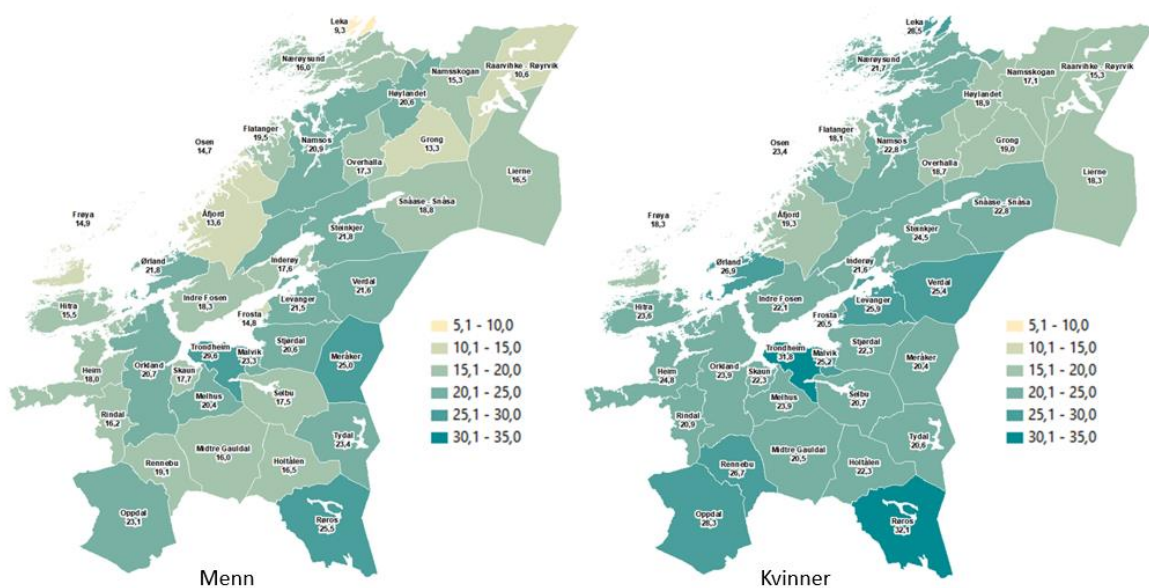
Figur 2 Deltagelse i idrett og trening

(Opdahl, Signe; Rangul, Vegar; Heimburg, Dina von; Gravaas, Bente Christine; Eiksund, Sveinung Øystein; Sliper, Jon Olav; Kvistad, Kyrre; Moa, Pål Fossland; Krokstad, Steinar; Sund, Erik.

Samfunnsdeltakelse i Trøndelag 2019 Helsestatistikk-rapport nummer 4 fra HUNT4. Levanger: HUNT forskningssenter Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie, Fakultet for medisin og helsevitenskap, NTNU 2020 (ISBN 978-82-91725-21-5)

Figur 2 viser at det ikke er noe forskjell mellom kjønn knyttet til trening, men med økende alder reduseres andelen. Det er liten forskjell i deltagelse mellom kjønn, men store forskjeller på sosioøkonomi.

Andel innbyggere som oppgir daglig fysisk aktivitet (%) fordelt på kommuner

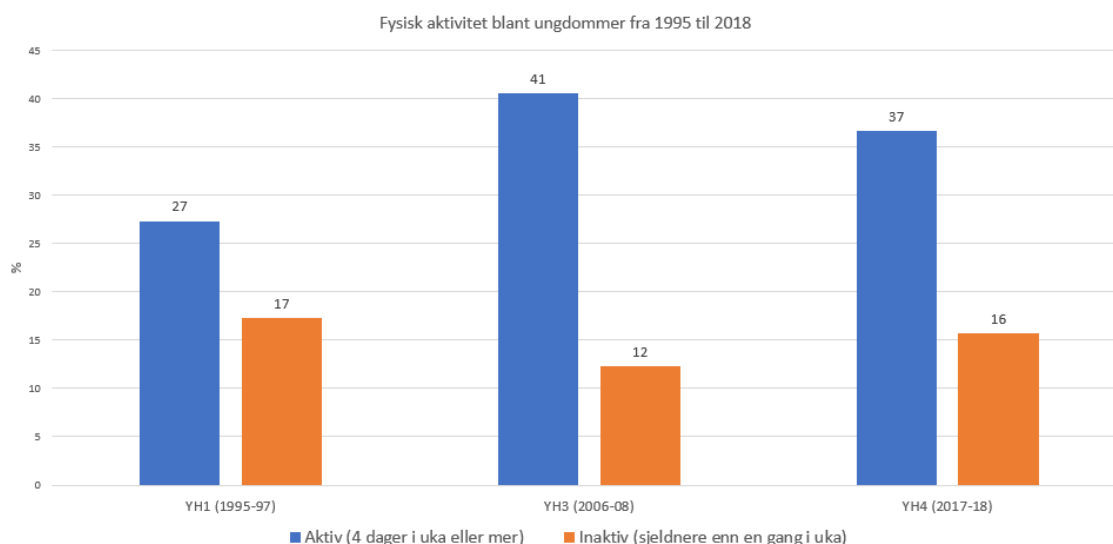

Figur 3 Andel innbyggere og fysisk aktivitet

(Sund, Erik R; Opdahl, Signe; Rangul, Vegar; Heimburg, Dina von; Gravaas, Bente Christine; Eiksund, Sveinung Øystein; Sliper, Jon Olav; Kvistad, Kyrre; Krokstad, Steinar. Levevaner i Trøndelag 2019 Helsestatistikk-rapport nummer 3 fra HUNT4. Levanger: HUNT forskningssenter Institutt for samfunnsmedisin og sykepleie, Fakultet for medisin og helsevitenskap, NTNU 2020 (ISBN 978-82-91725-20-8))

Figur 3 viser andelen kvinner og menn i kommunene i Trøndelag som oppga å være fysisk aktive omtrent hver dag. Andelen aktive i kommunene varierer mellom 9 % og 30 % for menn og mellom 15 % og 32 % for kvinner. Høyest andel aktive er det i Trondheim. I Verdal er andelen menn som er fysisk aktive hver dag 21,6 % og andelen kvinner som er fysisk aktive hver dag 25,4 %.

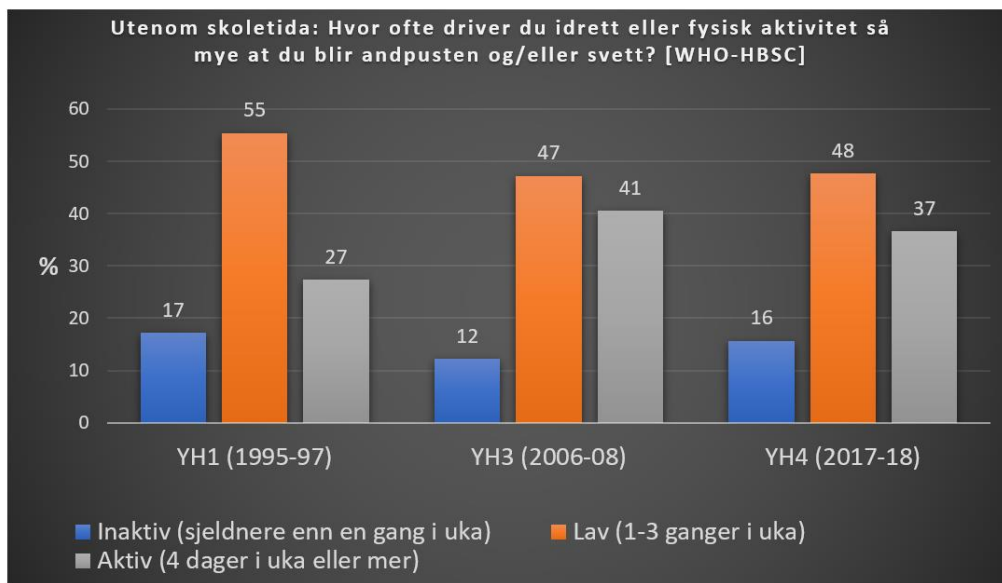
Fysisk aktivitet blant ungdommer (13-19 år) de to siste tiårene

Figur 4 Fysisk aktivitet og ungdom

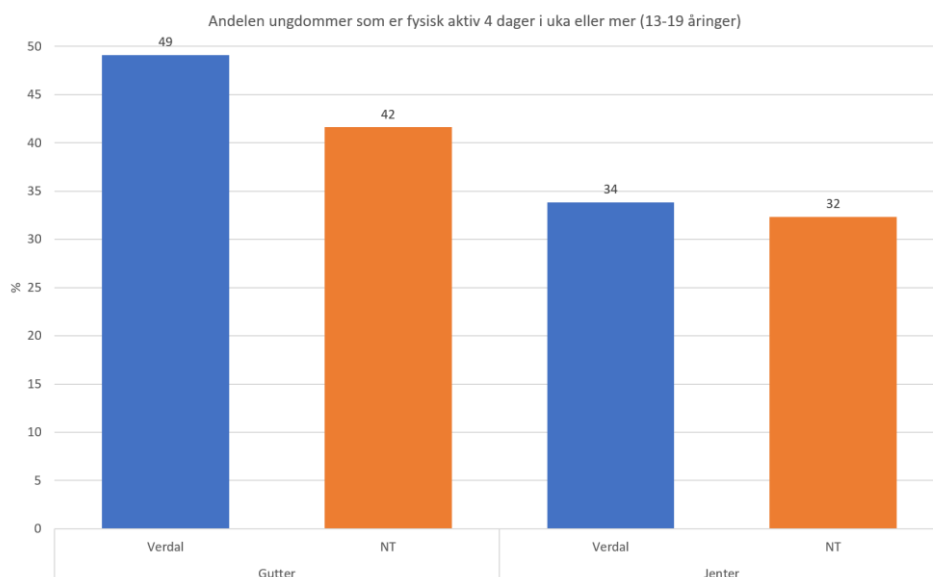
(Vegar Rangul. HUNT forskningssenter, NTNU. Ung-HUNT4)

Figur 4 viser aktivitet de siste tiårene, der en ser at andelen aktive økte, for så å gå ned fra 2006-08 til 2017-18. Dette er litt motsatt trend i forhold til voksne, der en ser at andelen aktive øker litt. Men dette kan snu, når vi nå ser en trend der andelen ungdommer går ned.

Figur 5 Hyppighet av idrett og trening blant ungdommer
(Vegar Rangul. HUNT forskningssenter, NTNU. Ung-HUNT4)

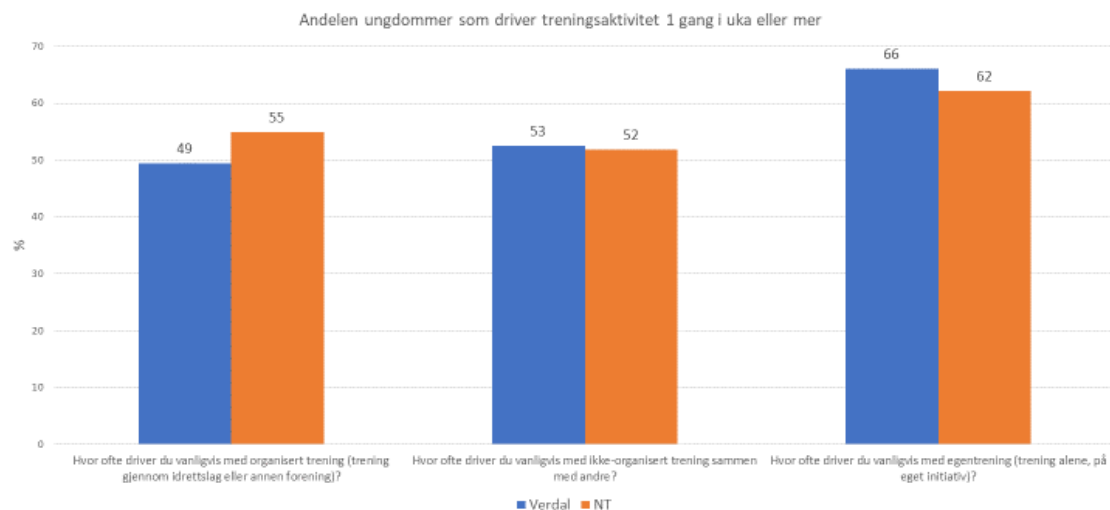
Figur 5 viser at aktivitetsnivået blant ungdom, basert på data fra HUNT 4 ser ut til å ha blitt redusert etter at andelen som er veldig aktive hadde økt fra 90 tallet fram til midten av 2000-tallet. 37 % av ungdommene ser ut til å ha et aktivitetsnivå der de er fysisk aktive så de blir svett og andpusten 4 dager i uka eller mere utenom skoletida.

Figur 6 Andel ungdom og fysisk aktivitet
(Vegar Rangul. HUNT forskningssenter, NTNU. Ung-HUNT4)

Figur 6 viser andelen aktive ungdommer i alderen 13-19 år fordelt på kjønn og Verdal kommune i forhold til resten av gamle Nord-Trøndelag (NT). Den viser at jenter er mindre aktive enn gutter, og andelen ungdommer i Verdal er litt mer aktiv enn resten av NT. Her er det viktig å huske at det er forskjeller i aktivitetsnivå blant ungdomsskoleelever og videregående elever, der ungdommer på videregående er mindre aktive.

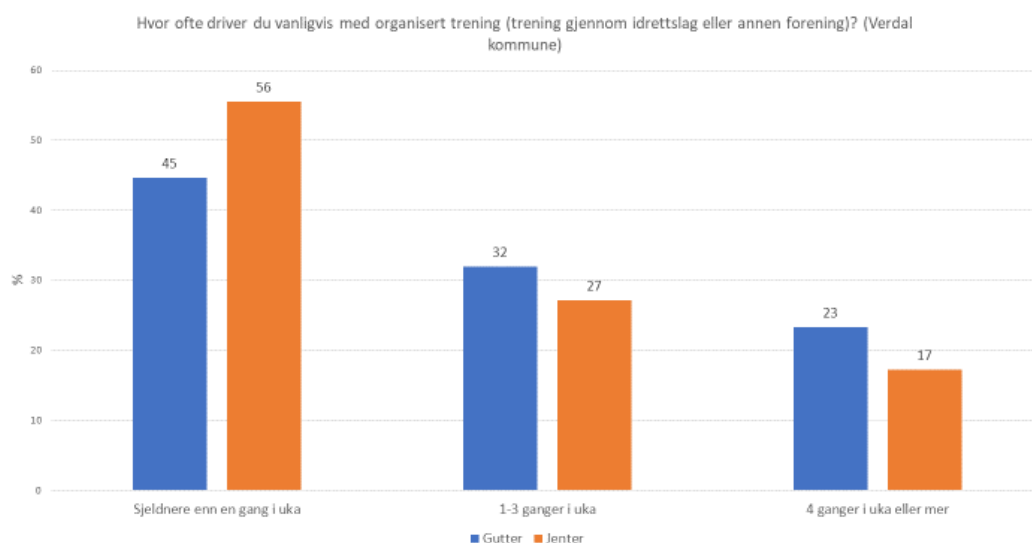
Organisert vs uorganisert treningsaktivitet i Verdal kommune og resten av (nord) Trøndelag (NT)

Figur 7 Organisert vs. egenorganisert treningsaktivitet
(Vegar Rangul. HUNT forskningssenter, NTNU. Ung-HUNT4)

Figur 7 viser andelen som er aktive gjennom organisert trening og egenorganisert trening. Søylene representerer ungdommer i Verdal og resten av NT. Det er interessant å se andelen som trener 1 gang i eller mer med egenorganisert trening er like høy som organisert trening.

Organisert treningsaktivitet i Verdal kommune fordelt på kjønn

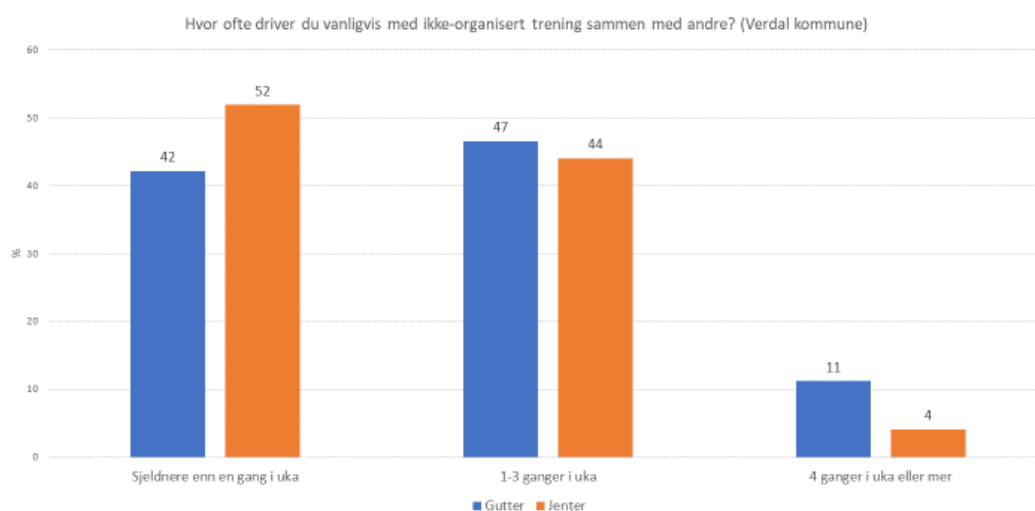

Figur 8 Organisert treningsaktivitet

(Vegar Rangul. HUNT forskningssenter, NTNU. Ung-HUNT4)

Figuren 8 viser organisert trening i Verdal kommune, fordelt på hyppighet og kjønn. Store kjønnsforskjeller der det er flere gutter som er med i organisert idrett.

Ikke-organsiert treningsaktivitet (sammen med andre) i Verdal kommune fordelt på kjønn

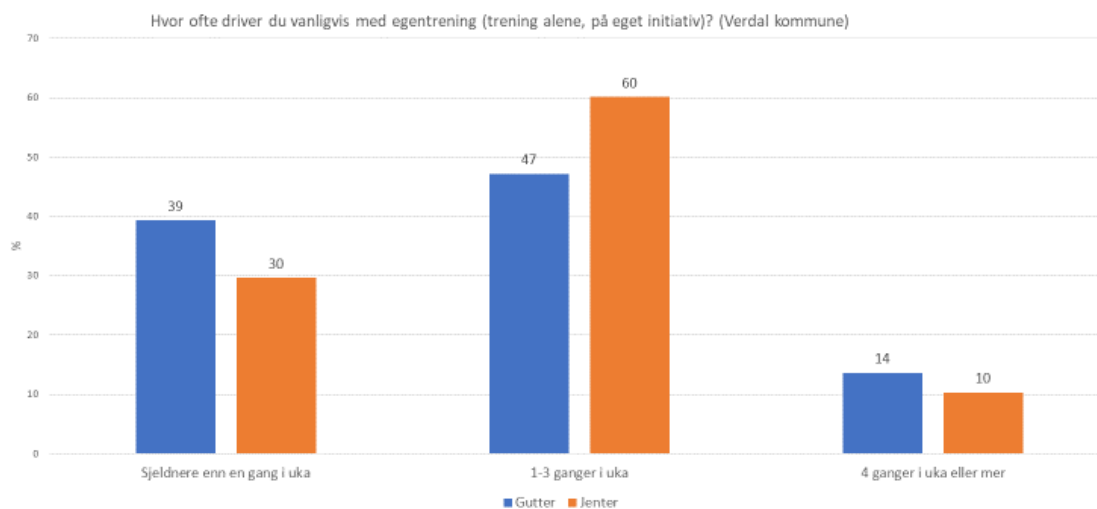

Figur 9 Egenorganisert treningsaktivitet sammen med andre

(Vegar Rangul. HUNT forskningssenter, NTNU. Ung-HUNT4)

Figuren 9 viser andelen Ikke-organisert treningsaktivitet, fordelt på hyppighet og kjønn. Lav andel jenter som driver ikke organisert trening sammen med andre 4 ganger i uka eller mere.

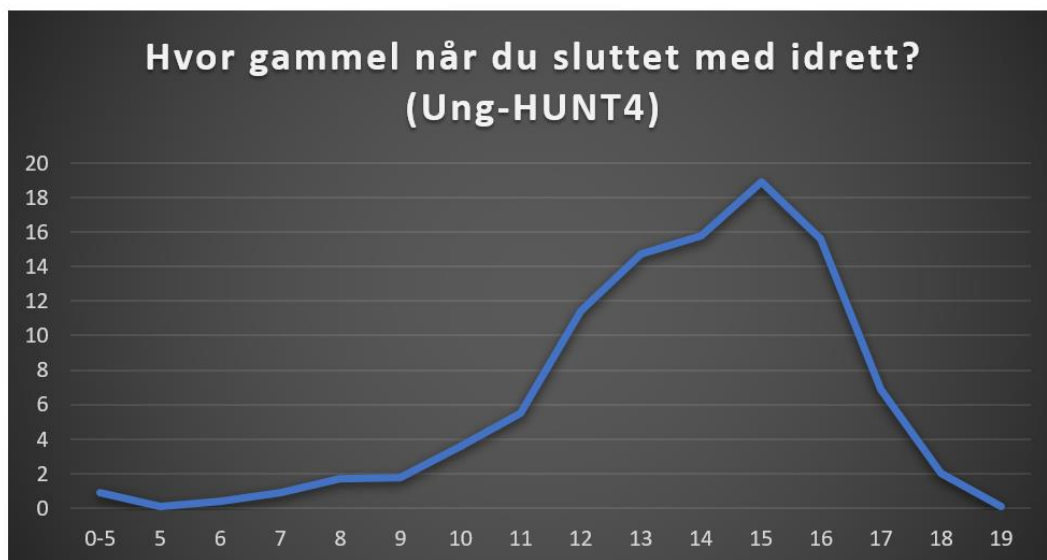
Ikke-organisert treningsaktivitet (alene) i Verdal kommune fordelt på kjønn

Figur 10 Egenorganisert treningsaktivitet alene

(Vegar Rangul. HUNT forskningssenter, NTNU. Ung-HUNT4)

Figuren 10 viser «egentrening» fordelt på kjønn og hyppighet i Verdal kommune. Interessant å se at nesten halvparten av guttene og 60% av jentene rapporterer ikke organisert egentrening 1-3 ganger i uka.

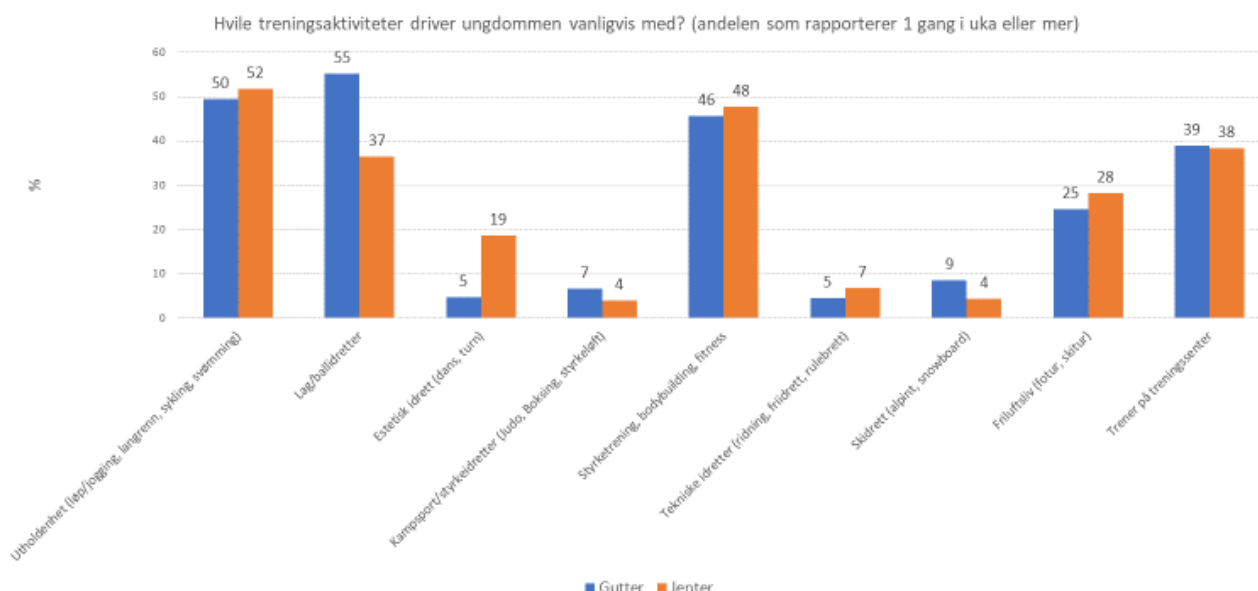
Figur 11 Frafall fra organisert idrett

(Vegar Rangul. HUNT forskningssenter, NTNU. Ung-HUNT4)

En stor andel av ungdommene driver sin fysiske aktivitet gjennom organisert trening. Samtidig vet vi at den organiserte ungdomsidretten er den organisasjonen med det største frafallet i Norge. Figur 11

viser at 33 % av barn og ungdom som er med i organisert idrett slutter i 13-19 års alderen, der det store frafallet starter i 12-13 års alderen.

Type treningsaktiviteter der ungdommen rapporterer deltagelse i 1 gang i uka eller mer i Verdal kommune

Figur 12 Type treningsaktivitet blant ungdom

(Vegar Rangul. HUNT forskningssenter, NTNU. Ung-HUNT4)

Figur 12 viser andelen ungdommer i Verdal kommune som rapporterer type treningsaktiviteter, 1 gang i uka eller mer. Det er delvis store kjønnsforskjeller på flere typer aktiviteter. I tillegg er det de forventede aktivitetene som dominerer, men det kan tyde på at såkalte aktiviteter som ikke er avhengig av «organisering» gjennom lag/forening også er populære ref. styrketrening/treningssenter, alpint, friluftsliv, løp/jogging/sykling. Vi vet fra andre studier at dette henger sammen med opplevd tilgjengelighet, men samtidig vet vi at å etablere et tilbud som er ikke-eksisterende fra før, er vanskelig å oppnå høye andeler av aktivitet på tross av tilgjengeligheten.

4. Ungdata-undersøkelsen

Ungdata er lokale barn- og ungdomsundersøkelser der skoleelever over hele landet svarer på spørsmål om hvordan de har det, og hva de driver med på fritiden. Undersøkelsene er tilpasset barn og ungdom på mellomtrinnet (5.-7.-trinn), ungdomstrinnet og i videregående opplæring.

4.1. Idrettens posisjon i ungdomstida

Rapporten «[Idrettens posisjon i ungdomstida](#)», hvem deltar og hvem slutter med ungdomsidrett» er et resultat av forskningsprosjektet «Idrettens sosiale posisjon i ungdomstiden», som er et forskningssamarbeid mellom Velferdsforskningsinstituttet NOVA ved OsloMet – storbyuniversitetet og Norges idrettshøgskole. En overordnet målsetting var å få mer kunnskap om hvilken posisjon idrett har blant ungdom i dag med utgangspunkt i ungdomsundersøkelsen Ungdata. Resultater fra denne store ungdomsundersøkelsen gir mer kunnskap om hvem som rekrutteres til ungdomsidretten

og hvem som slutter – og hvordan dette varierer med ungdommers alder, kjønn, sosial bakgrunn og hvor i landet de bor. Rapporten tar også for seg forholdet mellom trening i den organiserte idretten og trening på andre arenaer og variasjoner i ungdoms fysiske aktivitet. Gjennom å sammenlikne de som deltar i ungdomsidrett og de som har sluttet i idrettslag på ulike tidspunkter i barne- og ungdomsårene, var målet å få mer innsikt i idrettens sosiale posisjon blant ungdom og i noen av de mekanismene som bidrar til å inkludere og ekskludere barn og unge fra deltakelse i organisert idrett. Rapporten er basert på selvrapporterte svar fra rundt 225 000 ungdommer i alderen 13–18 år (landsbasis).

De viktigste funnene fra studien oppsummeres slik.

- De aller fleste ungdommer trener, mange trener mye, og det er flere som trener enn for tre år siden.
- Gutter og jenter deltar omtrent i like stor grad i organisert idrett. Guttene er likevel noe mer aktive når de først er med, og fra 14-årsalderen er det flere jenter enn gutter som slutter.
- Det er tydelige sosioøkonomiske forskjeller både når det gjelder rekrutteringen til og frafallet fra organisert idrett.
- Ungdom med innvandrerbakgrunn er klart underrepresentert i ungdoms-idretten. Hovedårsaken er at mange aldri har vært med i idretten, mens frafallet når de først er med, er omtrent på samme nivå som ungdom med norsk-fødte foreldre.
- Den organiserte idretten står sterkt over hele landet, og det er små geografiske variasjoner i hvor mange som er med. Det er likevel enkelte områder der rekrutteringen til idretten er større og frafallet mindre enn andre steder.
- Idrettslaget har stor betydning som treningsarena for ungdom. Samlet sett skjer 37 % av alle treningsøktene innenfor rammene av et idrettslag. Dette endrer seg mye gjennom ungdomsårene, og treningen på treningssenter har langt større betydning blant de eldre tenåringene.
- Selv om bruken av treningssenter øker i omfang gjennom ungdoms-årene, skyldes ikke dette utelukkende at ungdom slutter i organisert idrett og begynner på treningstudio. Mange av de som driver med organisert idrett, trener også i treningstudio.
- 20 % av de som slutter med organisert idrett i ungdomsårene, slutter helt å trene
- Ungdom som slutter i ungdomsidretten, skiller seg fra de som fortsetter, på områder som livskvalitet, risikoatferd og deltakelse i andre fritidsaktiviteter.
- Trening i idrettslag er den sterkeste faktoren som påvirker hvor ofte ungdom er så fysisk aktive at de blir andpustne og svett. Selv om treningssentrene har en økende betydning gjennom ungdomsårene, spiller idrettslaget fortsatt en viktig rolle for å forstå variasjoner i ungdoms fysiske aktivitetsnivå. Andre treningsformer og egenorganisert fysisk aktivitet med venner har mindre betydning. Det samme gjelder stillesittende aktiviteter som skjermtid og tid brukt til lekser.

Kilde: Nova rapport nr. 2/19, Idrettens posisjon i ungdomstida.

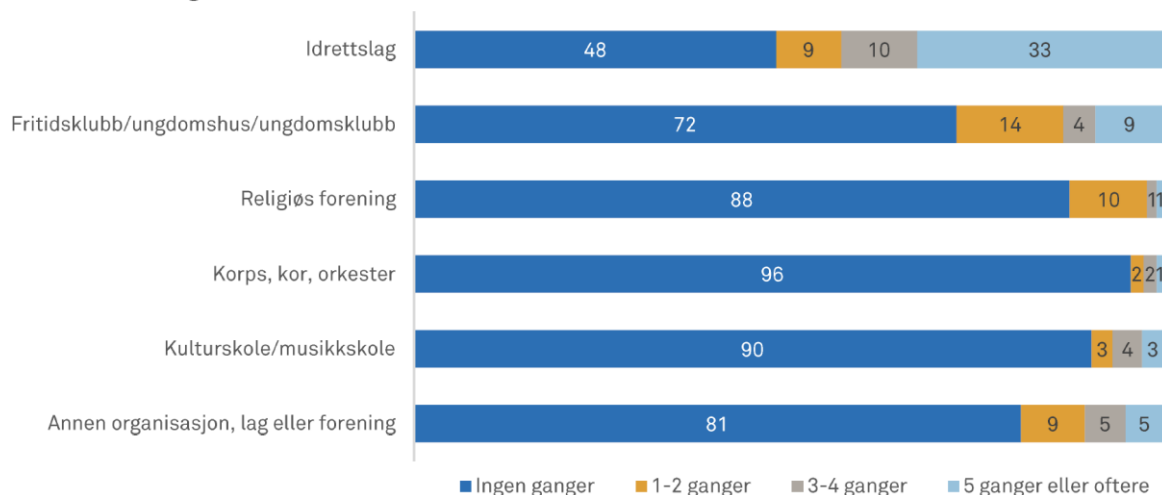
4.2. Resultater fra Ungdata-undersøkelsen i Verdal kommune når det gjelder organisert fritid og trening og fysisk aktivitet

I Verdal kommune er Ungdata-undersøkelsen gjennomført på barnetrinnet 5-7 klasse, ungdomstrinnet og i videregående opplæring. Resultatene under er fra kommunerapporten for Verdal for henholdsvis ungdomstrinnet og videregående opplæring. Ved sammenligning av resultatene fra ungdomstrinnet og videregående opplæring, indikerer resultatene fra ungdata-

undersøkelsen mye av det samme som HUNT4. Det er stort frafall fra den organiserte idretten ilt ungdomstiden, og at trening og fysisk aktivitet generelt er noe de fleste driver med.

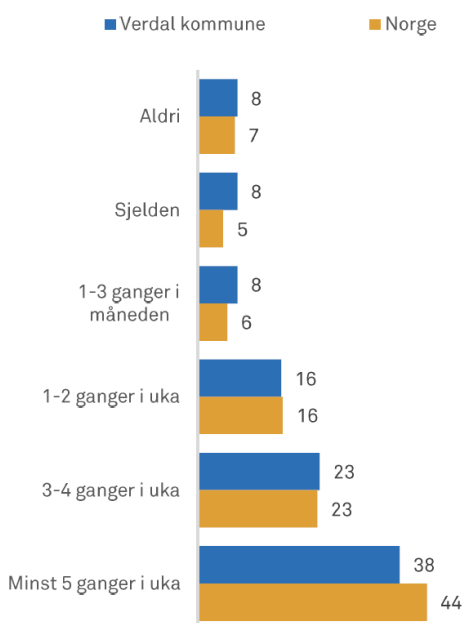
Ungdomstrinnet:

Hvor mange ganger har du vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i følgende organisasjoner, klubber eller lag den siste måneden?

Figur 13 Deltagelse i organisert aktivitet i ungdomstrinnet.

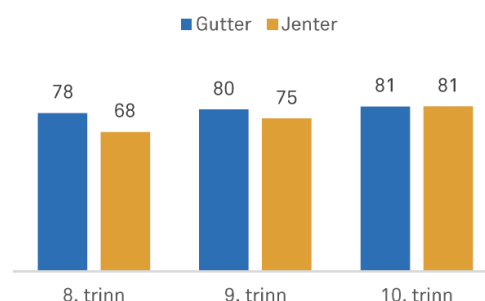
Hvor ofte trener du? Prosent i Verdal kommune og nasjonalt

Figur 14 Treningshyppighet i ungdomstrinnet.

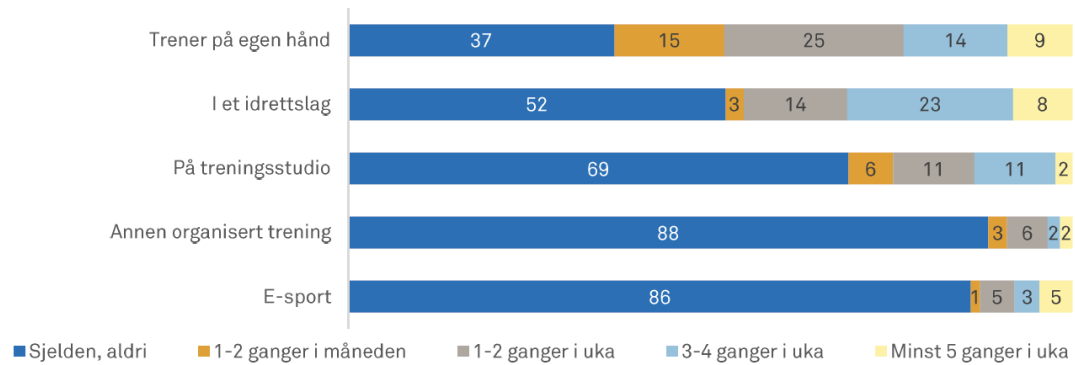
” Å trene er noe de aller fleste driver med. Noen ungdommer trener svært mye

Prosentandel som trener minst én gang i uka. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

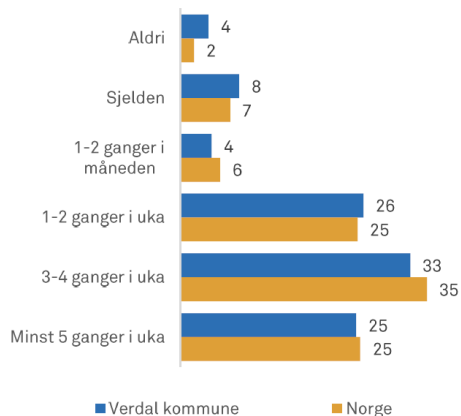
Figur 15 Kjønnforskjeller trening i ungdomstrinnet

Hvor ofte ungdom trener på ulike måter

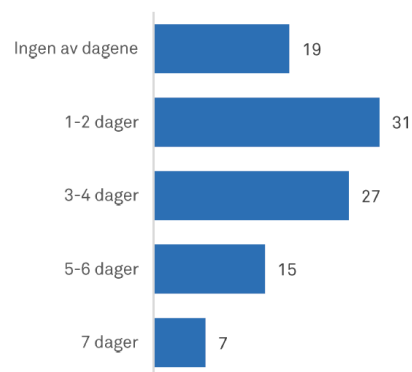

Figur 16 Treningstype i ungdomstrinnet.

Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett? Prosent i Verdal kommune og nasjonalt

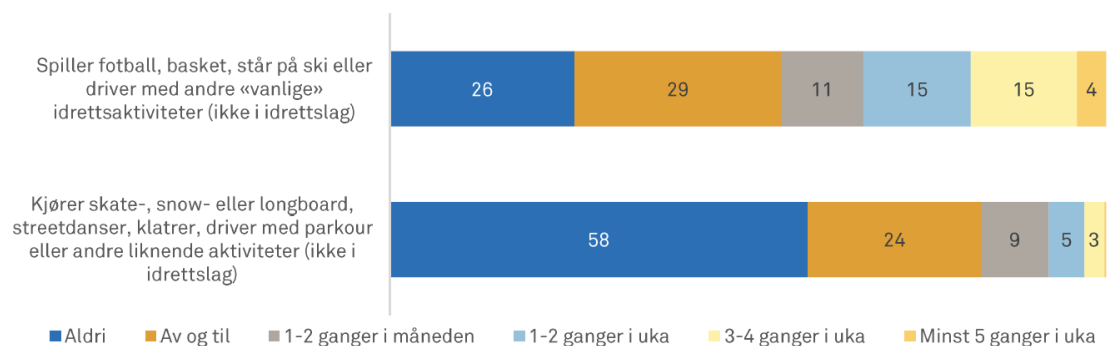

Tenk på de siste sju dagene. Hvor mange dager var du så fysisk aktiv at du ble andpusten eller svett i minst 60 minutter til sammen i løpet av en dag?

Figur 17 og 18 Treningshyppighet og intensitet i ungdomstrinnet.

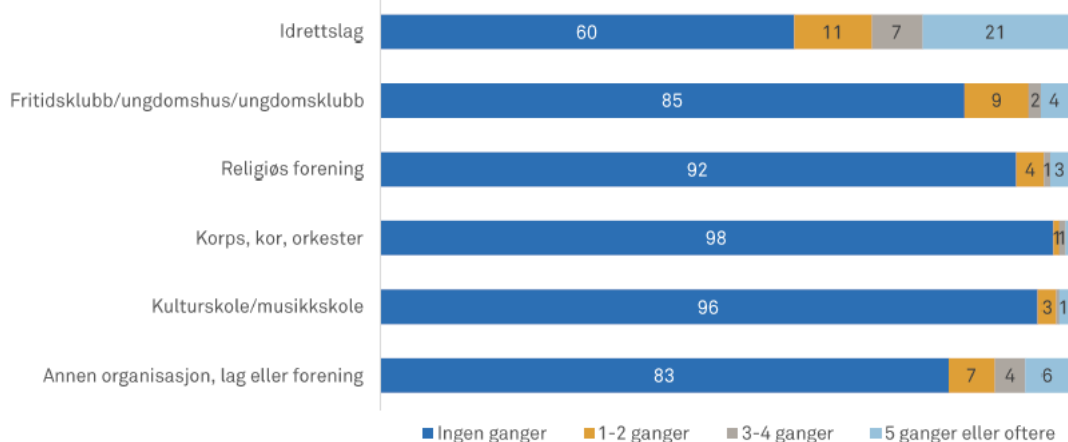
Hvor ofte ungdom er med på følgende aktiviteter, når de ser bort fra det de eventuelt driver med gjennom en idrettsklubb

Figur 19 Deltagelse egenorganisert aktivitet i ungdomstrinnet.

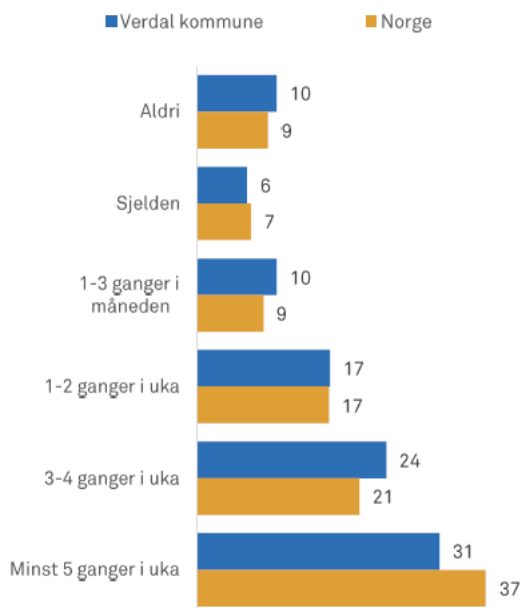
Videregående opplæring:

Hvor mange ganger har du vært med på aktiviteter, møter eller øvelser i følgende organisasjoner, klubber eller lag den siste måneden?

Figur 20 Deltagelse i organisert aktivitet i videregående.

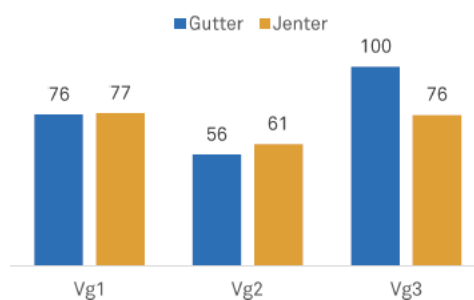
Hvor ofte trener du? Prosent i Verdal kommune og nasjonalt

Figur 21 Treningshyppighet i videregående.

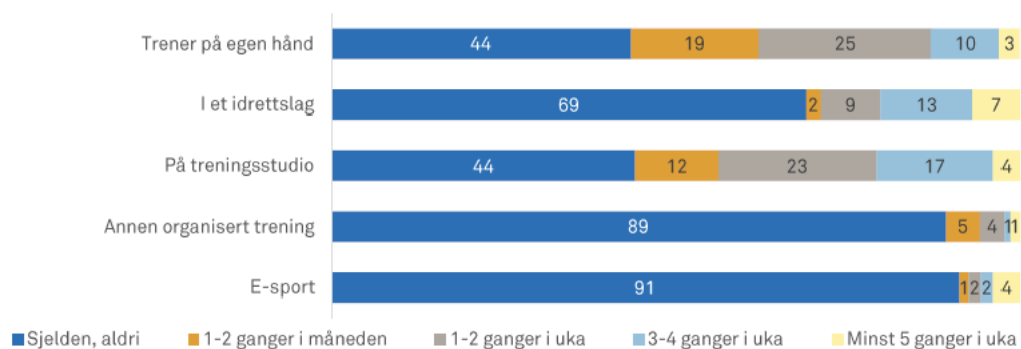
”Å trene er noe de aller fleste driver med. Noen ungdommer trener svært mye

Prosentandel som trener minst én gang i uka. Blant gutter og jenter på ulike klassetrinn

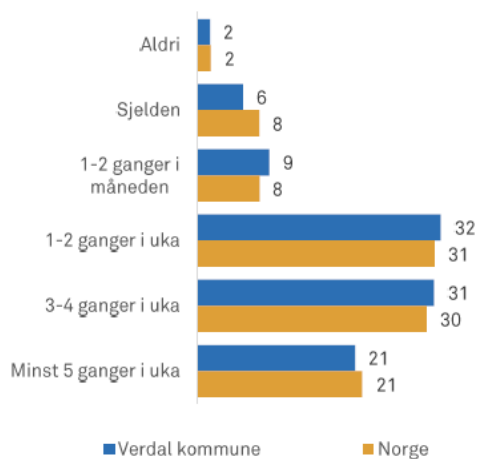
Figur 22 Kjønnforskjeller trening i videregående.

Hvor ofte ungdom trener på ulike måter

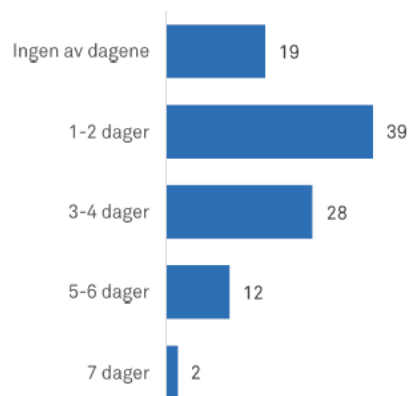

Figur 23 Treningstype i videregående.

Hvor ofte er du så fysisk aktiv at du blir andpusten eller svett? Prosent i Verdal kommune og nasjonalt

Tenk på de siste sju dagene. Hvor mange dager var du så fysisk aktiv at du ble andpusten eller svett i minst 60 minutter til sammen i løpet av en dag?

Figur 24 og 25 Treningshyppighet og intensitet i videregående

Kilde: Ungdataundersøkelsen i Verdal.

5. Nasjonale føringer

5.1 Sammen om aktive liv

«[Sammen for aktive liv](#)» er en nasjonal handlingsplan for fysisk aktivitet (2020-2029).

Å være fysisk aktiv gir glede og mestring for mange, og det handler ofte om å gjøre noe sammen med andre. Fysisk aktivitet er samtidig nødvendig for å utvikle og opprettholde god helse og livskvalitet gjennom hele livet.

For å følge opp visjonen «Bevegelse og fysisk aktivitet er et naturlig valg for alle gjennom hele livet», har planen følgende hovedmål:

- 1. Et mer aktivitetsvennlig samfunn der alle uavhengig av alder, kjønn, funksjons- nivå og sosial bakgrunn gis mulighet til bevegelse og fysisk aktivitet.*
- 2. Andelen i befolkningen som oppfyller helsemessige anbefalinger om fysisk aktivitet er økt med 10 prosentpoeng innen 2025 og 15 prosent- poeng innen 2030.*

5.2. Folkehelsemeldingen

God helse og livskvalitet er viktig for den enkelte. Helsen og livskvaliteten til befolkningen har innvirkning på samfunnsutviklingen, og blir selv påvirket av hvordan samfunnet endrer seg.

I 2018 ble [stortingsmelding om folkehelsepolitikken](#) lagt frem. Regjeringen ønsket å videreføre og videreutvikle et effektivt, systematisk og langsiktig folkehelsearbeid. En viktig del av dette er å skape et trygt samfunn og fremme helsevennlige valg. Særlig på noen områder ønsker regjeringen å forsterke innsatsen:

- 1. Tidlig innsats for barn og unge*
- 2. Forebygging av ensomhet*
- 3. Mindre ulikhet i helse*

5.3. Handlingsplan for friluftsliv

Gjennom [handlingsplan for friluftsliv](#) vil regjeringen bidra til at enda flere driver med friluftsliv, og får oppleve friluftsliv som en kilde til bedre helse og høyere livskvalitet. Meldingen omfatter tiltak og føringer innenfor både motivering og rekruttering til friluftsliv, og innenfor forvaltning av områder for friluftsliv. Regjeringen vil prioritere friluftsliv i nærmiljøet, slik at alle kan delta. Barn og unge er prioriterte målgrupper.

5.4. Bestemmelser om tilskudd til anlegg for idrett og fysisk aktivitet

Kulturdepartementet har det overordnede ansvaret for forvaltningen av overskuddet fra Norsk Tipping AS til idrettsformål. Spillemidler til bygging og rehabilitering av anlegg for idrett og fysisk aktivitet med stort brukspotensial, samt nærmiljøanlegg, er sentrale virkemidler for å innfri de statlige målene på anleggsfeltet. [Bestemmelsene](#) utgis hvert år for neste fordeling av tilskudd.

5.5. Regjeringens idrettsstrategi: Sterkere tilbake – En mer inkluderende idrett

[Strategien](#) tar utgangspunkt i gjeldende mål og målgrupper i idrettspolitikken. Alle som ønsker det, skal ha mulighet til å delta i idrett eller drive fysisk aktivitet. Samtidig er barn og ungdom (6-19 år) og personer med funksjonsnedsettelse prioriterte målgrupper.

5.6. Den norske idrettsmodellen (2011-2012)

Overordnede føringene for idrettspolitikken legges til grunn i gjeldende [idrettsmelding](#).

Idrettspolitikken skal bidra til at folk har et bredt spekter av lokalt forankrede aktivitetstilbud, både i regi av den frivillige medlemsbaserte idretten og gjennom muligheten for egenorganisert aktivitet

Statens overordnede mål med idrettspolitikken kan sammenfattes i visjonen idrett og fysisk aktivitet for alle.

Det innebærer at staten gjennom sin virkemiddelbruk skal legge til rette for at alle som ønsker det skal ha mulighet til å delta i idrett eller drive egenorganisert fysisk aktivitet. Den viktigste forutsetningen for dette er økt satsing på anlegg for idrett og egenorganisert fysisk aktivitet, her under friluftsliv.

Kilde: Regjeringen.

5.7. Global handlingsplan for fysisk aktivitet 2018–2030

Den [globale handlingsplanen for fysisk aktivitet 2018–2030](#) angir 4 strategiske mål og 20 politiske tiltak for å oppnå en 15% relativ reduksjon i den globale forekomsten av fysisk inaktivitet hos voksne og ungdommer innen 2030.

I 2020 kom WHO også med [nye anbefalinger for fysisk aktivitet](#). Basert på ny kunnskap om helseutfordringer forbundet med stillesittende atferd, er dette nå et sentralt tema for de nye anbefalingene.

Kilde: Verdens helseorganisasjon.

6. Spørreundersøkelse om idrett, leik og fysisk aktivitet

I forbindelse med prosessen for å revidere Verdal kommunes temaplan for idrett, leik og fysisk aktivitet, ble det sendt ut en spørreundersøkelse høsten 2021. Dette var en spørreundersøkelse til ungdomsråd, eldreråd og rådet for likestilling av funksjonshemmede. Det kom inn svar fra alle tre rådene. Rådene representerer et bredt lag og en asortert gruppe i befolkningen til Verdal kommune. Det er alltid ønskelig med bred medvirkning i en planprosess. I tidligere planprosesser har det blitt gjennomført åpne møter, i tillegg til at lag og foreninger er bedt om å komme med innspill. Vi ser at det ofte er de største idrettslagene som både kommer på åpne møter og innspill, og det vurderes derfor som god oppslutning på spørreundersøkelsen.

Verdal idrettsråd har en egen innmeldingsprosess blant idrettslagene og meldte inn anleggsbehov fra idretten.

6.1 Resultater

Spørreundersøkelsen startet med tre spørsmål om Verdal som helhet - om hvor godt fornøyd er rådene med mulighetene for drive med henholdsvis organisert idrett og fysisk aktivitet, egenorganisert idrett og fysisk aktivitet og friluftsliv. Resultatene viser at det generelt er gode muligheter for å drive med dette i Verdal:

Spørreundersøkelsen var videre delt inn i tre kategorier, og det ble spurt om følgende:

1. Organisert idrett og fysisk aktivitet for barn og unge
 - Hva mener du Verdalssamfunnet er god på når det gjelder å få ALLE barn og unge med i organisert idrett og fysisk aktivitet?
 - Hvilke utfordringer mener du Verdalssamfunnet har med å få ALLE barn og unge med i organisert idrett og fysisk aktivitet?
2. Egenorganisert idrett og fysisk aktivitet
 - Hva mener du Verdalssamfunnet er god på når det gjelder å tilrettelegge for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet?
 - Hvilke utfordringer mener du Verdalssamfunnet har i arbeidet med å legge til rette for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet?
3. Anlegg for idrett, leik og fysisk aktivitet
 - Hvilke KORTSIKTIGE (2022-2025) behov for anlegg mener du Verdal har?
 - Hvilke LANGSIKTIGE (2026-2031) behov for anlegg mener du Verdal har?

Svarene på spørreundersøkelsen viser at det er et bredt spekter av aktiviteter i Verdal både når det gjelder organisert og egenorganisert idrett og fysisk aktivitet. Det er stor frivillig og kommunal innsats og de mange ildsjelene og verdien av den innsatsen som legges ned av frivillig trekkes spesielt frem. Tilbudet gjennom all-idretten for de idrettslagene som har det trekkes frem som svært positivt, det samme gjelder tilbudet i de tradisjonelle idrettene som fotball og handball. Når det gjelder egenorganisert idrett og fysisk aktivitet er det spesielt tilrettelegging for friluftsliv som trekkes frem.

Svarene viser videre at de største utfordringene med å delta i organisert idrett og fysisk aktivitet er:

- For mye fokus på fotball
- Lite informasjon om alternativer, eks. badminton og volleyball
- Dyrt å delta og mye dugnad (både i form av salg av varer og aktiviteter)
- Mangel på trenere (eksempel fra turn)
- Trenere mangler kunnskap om funksjonsnedsettelse og disse bør få kunnskap om dette. Bør være tema på årlig samling. Funksjonshemmede barn må møtes på sine utfordringer, ellers faller disse fra organisert aktivitet ganske fort. Dette er viktig for å forbygge utenforskap for disse barn og unge. Tilrettelegging for paraidrett i «allidrett»

Utfordringene når det gjelder egenorganisert idrett og fysisk aktivitet er:

- Flere nærmiljøanlegg og møteplasser i grendene
- Mer universell utforming
- Mer informasjon – det er vanskelig å nå alle.
- Mer belysning utenfor sentrum
- Vi trenger en koordinator som kan informere om hva som finnes av aktiviteter der flere kan gjøre ting i lag til ulike tider.

- For eks. gå-grupper for de som er dårlige til bens, tur-grupper, grupper for å gå deler av Pilegrimsleden med kjentmann, trimbingoer etc.»

Når det gjelder anlegg, er svarene ganske lik på innmeldte ønsker og behov for anlegg på kort- og lang sikt. Det antas at det er vanskelig for de som svarer på undersøkelsen å vurdere om behovene er kortsiktig eller langsiktig, og at det «helgarderes» med å understreke behovet på begge deler:

- Klatring (innendørs)
- Skytebane byeskyttere
- Utendørs skøytebane!
- Airsoft-bane
- Toalettanlegg på Havfrua.
- Toaletter i det offentlige rom
- Badstuflåte på badestrendene
- Flere sosiale møteplasser i offentlige rom
- Aktivitetsanlegg og turnhall
- Varmebasseng
- Freesbee golf

For store og kostnadskrevende anlegg er disse anleggene for organisert idrett turnhall/basishall, klatrehall og varmebasseng. For egenorganisert idrett, nærmiljø og friluftsliv er skøyteis, terrengsykkelstier, aktivitetspark i grendene/skolene, utendørs treningsparker og sentrumsnære skiløyper og turstier svart flest ganger.

Viser til kap. 9 om anleggsdekning og behovsvurdering hvor de ulike anleggstypene for organisert idrett er beskrevet og vurdert, i tillegg til handlingsprogram anlegg som viser hvilke anlegg de er størst behov for og som bør prioriteres både på kort- og lang sikt.

INNMELDTE KORTSIKTIGE (2022-2025) ønsker og behov for anlegg i Verdal					INNMELDTE LANGSIKTIGE (2026-2031) ønsker og behov for anlegg i Verdal				
Organisert idrett	Egenorganisert idrett	Nærmiljø	Friluftsliv	Annet	Organisert idrett	Egenorganisert idrett	Nærmiljø	Friluftsliv	Annet
• Turnhall /basishall • Varmebasseng • Rekruteringsanlegg friidrett • Klatrehall • Garderobeanlegg på Sentralidrettsanlegget • Orienteringskart Verdal OK • Rehabilitering av eksisterende o-kart • Rehabilitering løypetrase og lysanlegg Leksdal skistadion • Lysanlegg Kvernmo motorsenter • Bane for super Motard Kvernmo motorsenter • Bane asfalt racing Kvernmo motorsenter • Klubbhus Kvernmo motorsenter • Rehabilitering lysløype Bjartan skistadion • Rehabilitering Tromsdalen jaktskyteanlegg Verdal JFF • Rehabilitering skytebaner Tromsdalen, Verdal sportsskytterlag • Rehabilitering Hærvoltrasè • Utbygging klubbhus Vinne skistadion • Rehabilitering av eksisterende kunstgressbaner • Rehabilitering og utvidelse av klubbhus Stiklestad golfklubb	• Terrengsykkelstier • Aktivitetspark i grendene • Utendørs styrketreningspark • Frisbeegolfbane • Skøyteis – kunstis • Basketballbane utendørs	• Pumptrack Ørmelen • Nærmiljøanlegg Ørmelen v/Einervegen • Nærmiljøanlegg ved Stiklestad skole • Nærmiljøanlegg Ørmelen skole • Rehabilitering ballbingen Volden • Nærmiljøanlegg Hellmarka-Vuku • Nærmiljøanlegg Vuku sentrum	• Sentrumsnære skiløyper og turstier • Turkart • Bystrand m/badebinge • Lys på turstier • Badeflåte /stupe tårn • Påstigningsrampe for kajakk • Toaletter i det offentlige rom • Parkanlegg Ørmelen • Klopping av turstier • Legge til rette for parkering ved populære utfartsområder • Utvidelse av elvepromenaden • Tur /friluftsområde Langmyra • Turveg m/lys Vuku • Kjentmannsmerket i Verdal – Klopping av utvalgte traseer	• Vedlikeholde og rehabilitering av eksisterende anlegg • Nærlekeplasser i grendene • Økt kommunal støtte til løypekjøring / tråkkemaskiner • Sted for E-sport • Hall for airsoft • Tribuner på fotballstadion	• Turnhall /Basishall • Varmebasseng • Friidrettsanlegg • Klatrehall • Kvernmo motorsenter bane for gokart, grasdrag snøscooter, Snø-produksjon • Snø-lagring Stiklestad IL • O-kart • Idretts, service bygg for drift og vedlikehold • Sentralidrettsanlegget • Rehabilitering av eksisterende kunstgressbaner	• Terrengsykkelstier • Padelbane • Tuftepark • Skikkelig badeplass om sommeren med stupebrett og flytebrygge for ungdom • Kunstisflate • Utvikle nye konsepter / følge trender • Sykkelsti til Fånetthytta	• Diverse nærmiljøanlegg	• Flere turstier og steder hvor mennesker kan samles i og utenfor sentrum • Gang og sykkelsti Trones • Tursti/skiløype i fjellet som knytter sammen Verdal og Levanger • Fjordstien Frosta-Levanger-Verdal-Inderøy og Steinkjer • Sykkel/trillesti Mokka - Verdalsøra	• Ivaretagelse/vedlikehold av eksisterende anlegg • Videreutvikle leke- og aktivitetsparker • Sørge for innbydende uteområder som inviterer til aktivitet • BUA burde fått mer midler til å kjøpe mer idretts- og friluftsutstyr • Stedet som samler folk i alle aldre, sosiale og fysiske treffpunkt • Bedre tilrettelagte offentlige badeplasser ved sjøen

Tabell: Oppsummering av hvilke kortsiktige og langsiktige ønsker og behov det er for anlegg i Verdal. Innmeldte ønsker og behov er fra ungdomsråd, eldre råd, idrettslag, idrettsråd, kommune administrasjon, velforeninger og innbyggere. Anleggene i lista er ikke satt opp i prioritert rekkefølge.

Oppsummering anleggsutvikling i Verdal:

- Bedre utnyttelse og utvikling av eksisterende anlegg

-Vedlikehold av eksisterende anlegg

7. Økonomi som barriere for deltagelse

Forskning viser at det er barn som av økonomiske grunner ikke har mulighet til å delta i fritidsaktiviteter. Dette er estimert til å gjelde 2 prosent av barna i Norge. Det er stor forskjell på inntektsnivået mellom husholdningene i Norge, der særlig enslige med barn har lav medianinntekt.

Hovedfunnene i rapporten [Økonomi som barriere for idrettsdeltakelse](#) er at den årlige gjennomsnittskostnaden ved deltagelse for:

- 9-åringer er 3600 kroner
- 15-åringer er 9600 kroner.

De viktigste kostnadsdriverne i idrettslagene er utstyr, bekledning, samt arrangementskostnader. Det er i rapporten kartlagt 13 idretter; fotball, håndball, langrenn, alpint, gymnastikk og breddeaktivitet, turn, svømming, stup, friidrett, karate, taekwondo WTF, taekwondo og ishockey.

Kostnadene ved deltagelse varierer mellom idrettene. Fra intervjuer med idrettslag og foresatte påpekes det at betydelige kostnader til treningssamlinger, konkurranser og utstyr/bekledning bidrar til at totalkostnaden oppleves som unødig høy i snø- og is-idrettene.

Videre viser rapporten:

1. *Grad av profesjonalisering er en mulig bakenforliggende forklaring på kostnadsnivået.*
 - Idrettslag med betalte trenere og administrative ansatte har i gjennomsnitt høyere samlet medlemskontingent og treningsavgift enn de som baserer seg på frivillig innsats.
 - Profesjonalisering handler også om at utøverne og de foresatte generelt har høyere forventninger og krav til idretten og den profesjonaliteten og kvaliteten som idrettslagene skal levere. Dette kan øke kostnadene ved deltagelse på andre måter, f.eks. gjennom økte forventninger og krav til utstyr, treningsfasiliteter og idrettsmateriell, og gjennom økt treningsvolum og aktivitetsomfang.
2. *Anleggskostnader*
 - Særlig trekkes det frem at økte anleggskostnader er en kostnadsdriver i 9-årsklassen innenfor håndball og fotball. Forskerne klarer imidlertid ikke å påvise at det er en sammenheng mellom kommunenes anleggstilgang og nivået på samlet medlemskontingent og treningsavgift.
 - Idrettslag som betaler leie for idrettsanlegg eller som drifter egne idrettsanlegg har i gjennomsnitt høyere samlet medlemskontingent og treningsavgift. Idrettslagene som betaler for idrettsanlegg, har en samlet medlemskontingent og treningsavgift som er 270 kroner høyere.
3. *I gjennomsnitt er både samlet medlemskontingent og treningsavgift, utstyrs-kostnader og arrangementskostnader høyere i by- og bynære kommuner.*
 - Idrettslagene i by- og bynære kommuner er mer profesjonaliserte – de benytter i større grad betalte trenere og har i større grad administrative årsverk, og de har også flere organiserte treningstimer, de har flere utøvere og betjener i større grad kostnadene i idrettslaget gjennom foreldrefinansiering.
 - Både kostnader til utstyr og idrettsarrangementer er høyere i by- og bynære kommuner. Dette kan ha sammenheng med forskjeller i både ambisjonsnivå og kjøpekraft.

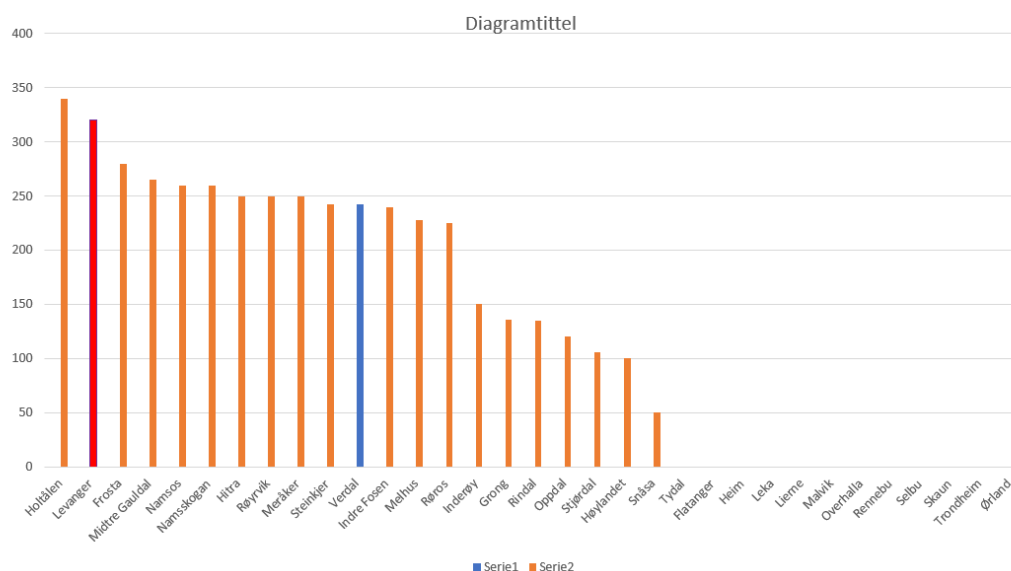
Kilde: Oslo Economics, rapport 2020-12.

8. Halleie

Gratis bruk av idrettsanlegg for barn og unge ble fremmet av Trøndelag idrettskrets på idrettstinget i 2019. Bakgrunnen for forslaget var at kostnadene ved barn og unges deltagelse i idrett må reduseres slik at alle kan delta uavhengig av økonomisk status.

Lag og organisasjoner påpeker både til idrettsrådet og kommunen at hall og baneleie er en vesentlig kostnad for å drive idrettsaktivitet. Verdal kommune ligger lavere enn sammenlignbare kommuner. Kommunedirektøren vil i 2022 starte en prosess i Verdal der vi skal se på muligheter for å redusere kostnadsdrivere i barne- og ungdomsidretten deriblant hall og baneleie. Levanger idrettsråd har hentet ut oversikt over halleie i kommunene i Trøndelag som er illustrert under.

Leiepris hall, ungdom under 19

Figur 26 Oversikt over halleie i kommunene Trøndelag. Kilde: Levanger idrettsråd.

Kostnadene med investering og drift av hallene og subsidiering av halleie bør også synliggjøres.

En undersøkelse utført av Oslo idrettskrets i 2019 viser at kostnadene med på drive med idrett øker, til tross for at idretten får mer penger fra det offentlige – til for eksempel halleie. Det er ingen grunn til å tro at dette er veldig ulikt i Trøndelag.

Det er viktig at tiltak som redusert/gratis halleie bidrar til lavere kostnader kommer barn og unge til gode, og ikke brukes på andre måter og kanskje bidrar til profesjonalisering. Det er også viktig å se dette i sammenheng med andre anleggstyper og andre kostnadsdrivere i idretten. Det offentlige må sammen med idretten se på hvilke virkemidler som faktisk er de beste for å få alle med. Derfor er et av tiltakene i denne forbindelse å kartlegge kostnadsdriverne i idretten, og ut fra det sammen med idretten se på hvilke virkemidler som er de beste for å få alle med uavhengig av økonomisk status. Det vil sikre at Verdal har riktig nivå på bane- og halleie, og at dette sammen med andre virkemidler reduserer det totale kostnadsnivået med å delta i idrett i Verdal.

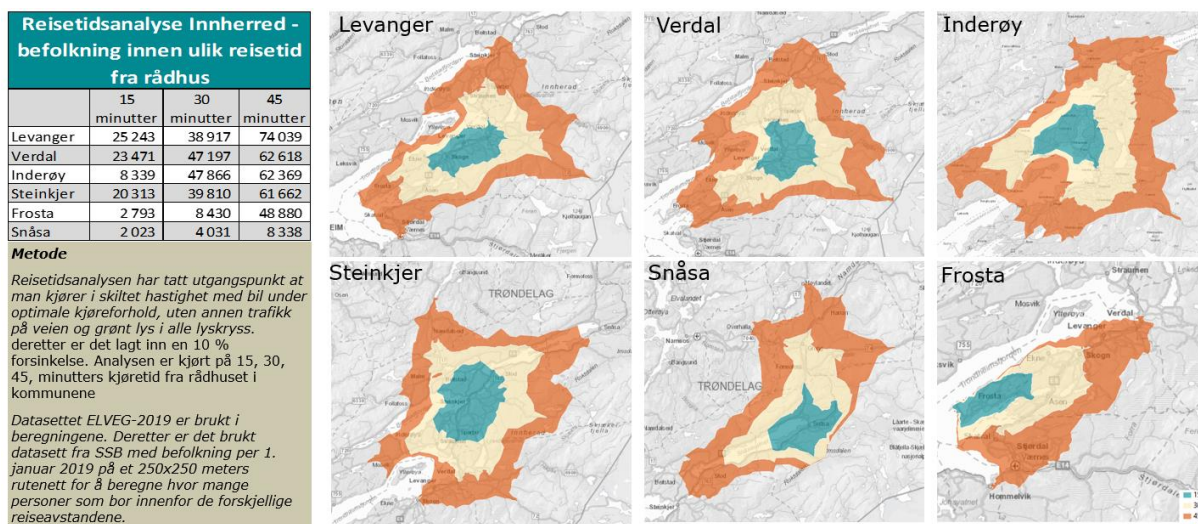
9. Anleggsdekning og behovsanalyse ordinære idrettsanlegg

9.1. Reisetidsanalyse

Avstand en viktig faktor for anleggstilbudet til innbyggerne. Trøndelag fylkeskommune har utarbeidet kart som viser utstrekning og befolkningsgrunnlag for ulike anleggstyper for ordinære idrettsanlegg i Verdal, samt anlegg av regional betydning.

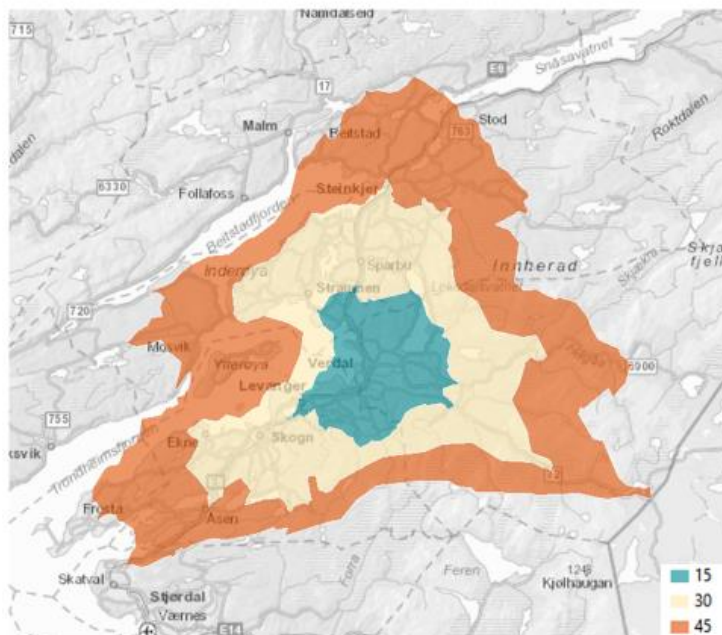
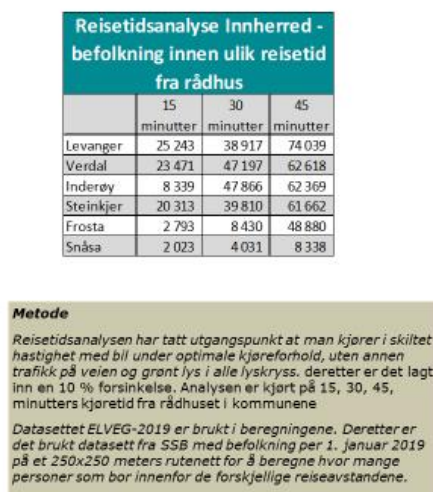
Anleggstilbudet innenfor 30-60 min. Radius bør utredes før nyetableringer, -spesielt gjelder dette ved kostnadskrevenne anlegg.

Innherred er tett befolket og har korte reiseavstander. Dette gir godt grunnlag for samarbeid om store og kostnadskrevenne idrettsanlegg. Dette er illustrert ved reisetidsanalysen for Innherred med henholdsvis reisetid og befolkningsgrunnlag 15-, 30-, og 45 minutters reisetid fra kommunenes rådhus. Dette viser at vi på kort tid kjører inn i hverandres kommuner.

Figur 27 Reisetidsanalyse Innherred. Kilde: Trøndelag fylkeskommune

Verdal

Figur 28 Reisetidsanalyse Verdal. Kilde: Trøndelag fylkeskommune.

Reisetidsanalysen har tatt utgangspunkt i at man kjører i skiltet hastighet med bil under optimale kjøreforhold, uten annen trafikk på vegen og grønt lys i alle lyskryss. Deretter er det lagt inn en 10% forsinkelse. Analysen er kjørt på 15, 30 og 45 minutters kjøretid fra rådhuset i kommunene. Datasettet ELVEG-2019 er brukt i beregningene. Deretter er det brukt datasett fra SSB med befolkning

Verdal idrettsråd har bidratt med å definere hvilke kjøreavstander som kan gjelde for ulike anleggstyper. Nærmiljøanlegg, turstier og andre tiltak for nærfriluftsliv er ønskelig nært der folk bor. Tilgangen på natur- og rekreasjonsområder nært hjemmet har stor betydning for hvor fysisk aktive vi er og hvor mye vi driver med friluftsliv. Studier viser at aksjonsradiusen for både barn, voksne og eldre gjerne er under 500 m. fra boligen. Denne type anlegg er derfor ikke med i oversikten under.

Mange av anleggstypene under er tilgjengelig i gang- og sykkelavstand for mange. Tabell 6 skal imidlertid synliggjøre at det er noe anleggstyper man må regne med å kjøre et stykke til. Det kan være både pga. anleggets kostnad og anleggets særegenhet. Alle kan ikke ha alle typer anlegg nært der de bor. Med økt samarbeid om anlegg mellom klubber og kommuner kan man imidlertid sørge for et bredt spekter av anlegg innenfor gitte avstander, slik at det totale anleggstilbudet er veldig bra både når det gjelder mindre anlegg nært og større anlegg lenger unna.

0-30 minutter	30-60 minutter	60-90 minutter
Fotballbane	Liten fotballhall	Storhall fotball
Liten flerbrukshall	Stor flerbrukshall	
Mindre skianlegg (lysløype, rulleski)	Større skianlegg (langrenn og hopp)	NM- anlegg ski (langrenn og hopp)
Rekrutteringsanlegg friidrett	Friidrettsanlegg	Friidrettshall
Basishall	Turnhall	
Svømmebasseng	Varmebasseng	
Mindre skyteanlegg	Større skyteanlegg	
Sandvolleyballanlegg		

Skateanlegg		
Tennisbane	Tennishall	
	Mindre alpinanlegg	Større alpinanlegg
	Mindre golfanlegg (9 hull)	Større golfanlegg (18 hull)
	Velodrom	
Klatrevegg i idrettshall	Klatrehall	
	Motorsportanlegg	
	Kampsporthall	
	Ishall	

Tabell 6 Anleggstyper og kjøreavstand

9.2. Anleggsdekning med behovsanalyse for ordinære idrettsanlegg i Verdal

Trøndelag fylkeskommune har utarbeider dekningskart for Verdal kommune basert på tall fra www.anleggsregisteret.no på aktuelle anleggstyper. Det er ikke utarbeidet for anleggstyper som idrettshus (klubbhus, lager mm.), nærmiljøanlegg og friluftslivsanlegg. For de anleggstypene det ikke er utarbeidet dekningskart for, vurderes behovet på andre måter.

9.2.1. Fotballanlegg

Status utendørs fotballanlegg i Verdal og Vukuhallen

Det er følgende utendørs og innendørs fotballanlegg (ordinære og nærmiljøanlegg) i Verdal:

Kunstgressbaner	Eier/drifter	Byggeår	Størrelse	Kommentar
Hovedbane Sentralidrettsanlegget	Verdal kommune/ Veksttorget AS	2014	11erbane	Helårsdrift Bør rehabiliteres 2025
Treningsbane Sentralidrettsanlegget	Verdal kommune/ Veksttorget AS	2004	11erbane	Rehabiliter kunstgressdekke i 2015 Bør rehabiliteres 2026
Ellmann stadion	Vuku IL	2018	11erbane	
Vinne stadion	Vinne IL	2022	9erbane	
Ellmann stadion	Vuku IL	2015	9erbane	
Vukuhallen	Vuku IL	2015	7erbane	Innendørs kunstgress Bør rehabiliteres-utslitt
Ørmelen skole	Verdal kommune	2008	7erbane	
Verdalsøra skole	Verdal kommune	2012	7erbane	
Bjørn Ness stadion	Verdal kommune	2012	7erbane	
Garnes skole	Verdal kommune	2009	7erbane	
Stiklestad skole	Verdal kommune	2011	7erbane	
Leksdal skole	Verdal kommune	2008	5erbane	
Vinne skole	Verdal kommune	2008	5erbane	Rehabiliter i 2021
Gressbaner	Eier/drifter	Byggeår	Størrelse	Kommentar
Sentralidrettsanlegget	Verdal kommune	1951	11erbane	
Elnesshøgda	Helgådalen IL	1950	11erbane	
Inndalsbanen	Inndal IL	1948	11erbane	
Lyngbanen	Stiklestad IL	1981	11erbane	
Nessbanen	Vinne IL	1980	11erbane	
Vinne stadion	Vinne IL	1986	11erbane	Rehabiliter 2022
Leksdal stadion	Stiklestad IL	1970	11erbane	Rehabiliter 2021
Treningsfelt gress	Eier/drifter	Byggeår	Størrelse	Kommentar

Sentralidrettsanlegget	Verdal kommune	1980	5erbaner x 4	Nord-feltet
Sentralidrettsanlegget	Verdal kommune	1980	Treningsfelt gress	Sør-feltet
Ballbinger m/kunstgress				
Cageball bane	Vuku skole	2020	12x16m	
Cageball bane Vinne aktivitetspark	Verdal kommune	2029	16x24m	
Verdalsøra skole	Verdal kommune	2003	13x21m	Bør rehabiliteres-utslitt
Ørmelen skole	Verdal kommune	2004	13x21m	Bør rehabiliteres-utslitt
Volden	Helgådal IL	2009	15x23m	Bør rehabiliteres-utslitt
Stiklestad skole	Verdal kommune	2002	13x21m	Bør rehabiliteres-utslitt

Tabell 7 Oversikt over utendørs fotballanlegg i Verdal

Behovsanalyse fotballanlegg

Norges fotballforbund bruker en beregningsmodell for å vurdere behovet for fotballbaner i en klubb, by, kommune eller krets. Denne modellen er godkjent av Kulturdepartementet. Modellen tar utgangspunkt i antall brukstimer på de ulike banene og antall lag pr klubb/kommune. «Udekket behov» viser hvor mange brukstimer som eventuelt mangler for at behovet til antall lag skal bli dekket opp. Antall kunstgressbaner viser eventuelt hvor mange kunstgressbaner som mangler for å dekke hele det udekkede behovet. En behovsanalyse med denne modellen for Verdal kommune viser at det er pr. 2021 er god anleggsdekning for utendørs fotballbaner i Verdal – hvor alle behov er dekt og at det ikke er bruk for noen nye kunstgressbaner. Ballbinger og femmerbaner er ikke medtatt i grunnlaget.

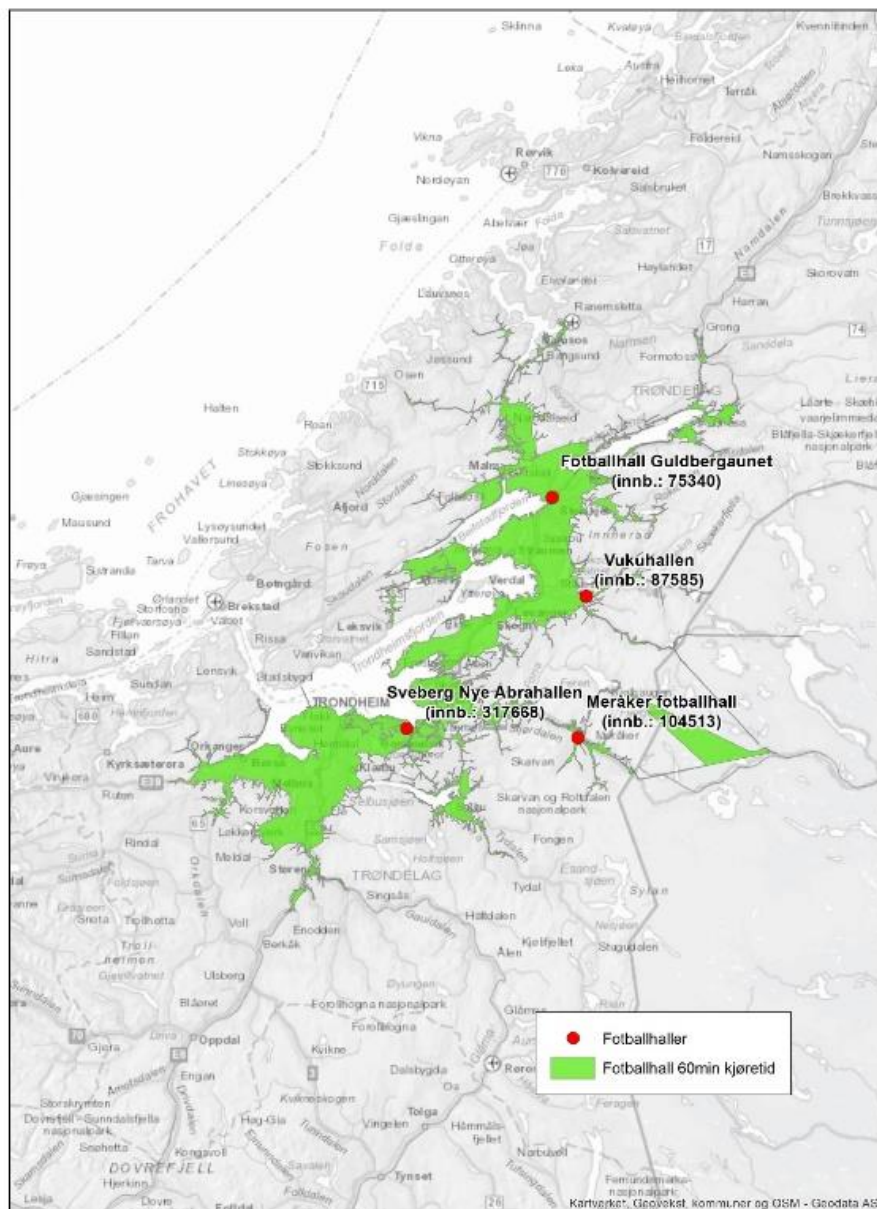
Beregningsmodell anlegg					
	Brukstimer	Antall baner	Sum		
Gressbane	250	8	2000		
Kunstgressbane 7/9	1800	3,4	6120		
Kunstgressbane	2000	3,4	6800		
Total			14920		
	Brukstimer per uke	Bruksuker per år	timer per år	Ant. lag pr klubb/ kommune	Sum
Voksne lag per år	12	40	480	3	1440
Ungdomslag per år	12	40	222	10	2220
Barnelag per år	3	36	108	10	1080
Total					4740
Udekket behov:	-10180				
Antall kunstgressbaner:	-5,09				

Tabell 8 Beregningsmodell fotballbaner. Kilde: Norges fotballforbund

Verdal kommune har laget dekningskart for utendørs fotballbaner. Utendørs fotballbaner er definert som et anlegg som bør ligge forholdsvis nært der folk bor, dvs. 0-15 min. kjøreavstand. Større stadioner kan ligge lenger unna. Dekningskartet viser befolkningsgrunnlaget innenfor 15 min. kjøreavstand fra de ulike fotballbanene. Ballbinger er ikke medtatt på dekningskartet. Kartet viser også at det er god dekning av fotballbaner i Verdal.

Behovsanalyse fotballhall

Det er etablert fotballhall i Vuku, men det har kommet mange innspill om behov for dette ved Verdal videregående skole. For få år siden sanerte Stiklestad IL en 5-er fotballhall med kunstgress pga. at de ikke hadde nok utleie for å drifte fotballhallen. Fotballhall defineres som et kostnadskrevende anlegg å bygge og drifte, og er derfor ikke et anlegg som bygges alle steder. Det er av en slik størrelse at det kan defineres som et interkommunalt idrettsanlegg. Fotballhall er derfor definert som et anlegg en må tillate seg å kjøre et stykke til, dvs. 30-60 minutters kjøring til mindre haller og til og med 60-90 minutters kjøring til storhall (11er fotballhall). Verdal har laget dekningskart for fotballhaller, og viser befolkningsgrunnlaget innenfor 60 minutters kjøring fra de ulike fotballhallene. Fotballhallene fra Malvik i sør til Steinkjer i nord (ferdigstilt i 2022) er medtatt på dekningskartet, og viser at Verdal pt. har god dekning til denne anleggstypen innenfor 60 minutters kjøretid så lenge det er ledig kapasitet i disse hallene. Det vil ikke bli prioritert flere fotballhaller i Verdal da disse vil komme i konkurranse med eksisterende anlegg.

Annet kunnskapsgrunnlag – miljø

[Følgende forskrift](#) om begrensnig av forurensning (utforming og drift av idrettsbaner der det brukes plastholdig løst fyllmateriale) trådte i kraft f.o.m. 1.juli. Forskriften omfatter tiltak for å hindre at granulat havner utenfor banen:

- Krav om fysisk barriere rundt banene
- Håndtere drens- og overvann (Granulatfilter i kummene).
- Hindre spredning fra brukere og vedlikeholds utstyr
- Informasjon
- Håndtering av granulat
- Snødeponi
- Kunnskap og dokumentasjonsplikt
- Substitusjonsplikt. (Velge et mer miljøvennlig produkt hvis det kan skje uten urimelig kostnad eller ulempe).

Verdal kommune har to baner som vinter man drifter hvis det er behov. Vi har utviklet driftsrutiner som ivaretar miljøforskriften. Ved neste rehabilitering av banene vil vi gå over til et miljøvennlig banedekke. Pr i dag er våre baner fylt med SBR granulat.

Annet kunnskapsgrunnlag – rehabilitering av idrettsdekker

For idrettsdekker kan det gis spillemidler til rehabilitering etter 10 års bruk. Godt vedlikeholdte dekker kan ha behov for rehabilitering først etter 15 års bruk, men de fleste dekker rehabiliteres et sted mellom 10 og 15 år.

Vurdering fotballanlegg

Verdal kommune har god anleggsdekning når det gjelder utendørs fotballbaner lokalt, og har i tillegg tilgang til fotballhall i Vuku og innenfor en viss kjøreavstand til andre kommuner.

Det vil melde seg et stort behov for rehabilitering av eksisterende kunstgressdekker i en 10-årsperiode fremover, da kunstgressdekkene ble etablert mellom 2004 og 2018.

Prioriteringer fotballanlegg 2022-2025:

1. Nye ordinære fotballanlegg prioriteres ikke i perioden 2022-2025.
2. Drift og vedlikehold, herunder rehabilitering, av eksisterende ordinære fotballbaner prioriteres i perioden 2022-2025.
3. Rehabilitering av kunstgressbaner hvor det velges miljøvennlig baner prioriteres frem i perioden 2022-2025.
4. Fotballhall er en anleggstype det kan tillates å kjøre 60-90 minutter til, og behovet i Verdal dekkes ved fotballhall i Vuku, Steinkjer, Malvik og Meråker

9.2.2. Friidrettsanlegg

Status utendørs friidrettsanlegg i Verdal

Det er følgende utendørs friidrettsanlegg (ordinære og nærmiljøanlegg) i Verdal:

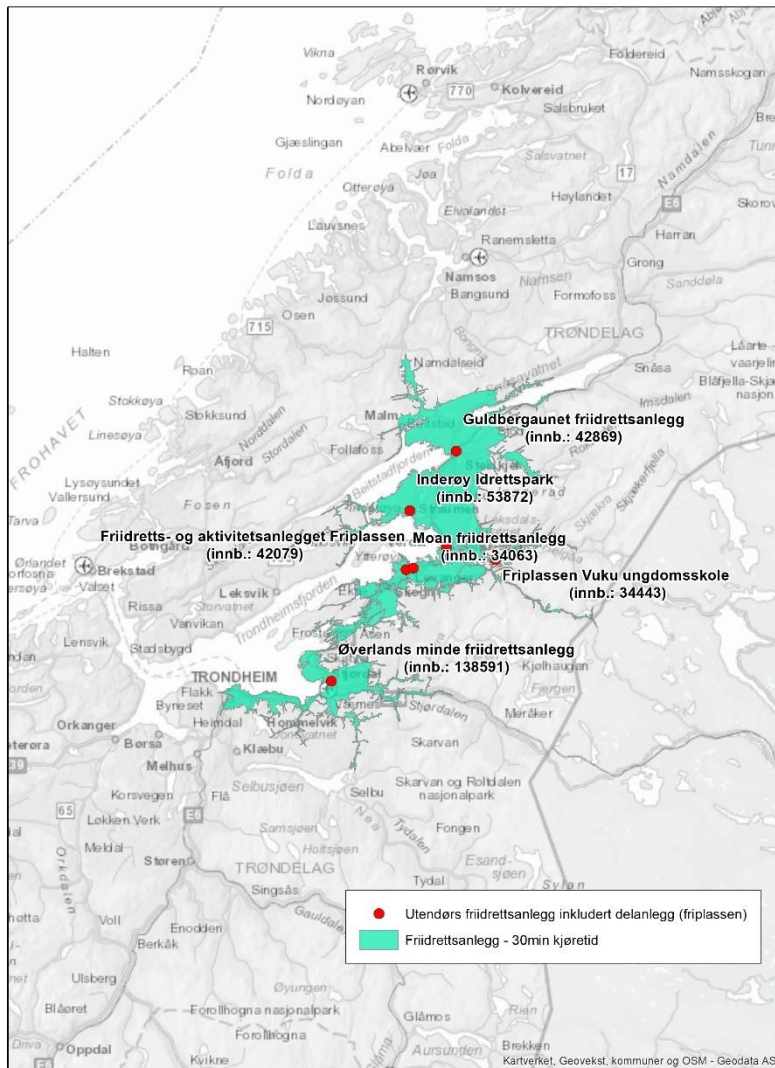
Anlegg	Eier/drifter	Byggeår	Størrelse	Kommentar
Vuku skole Friplassen	Verdal kommune	2019	Sprint:60m Lengde: 150m	Nærmiljøanlegg som skal stimulere til aktivitet for alle. Flere delelementer
Verdalsøra skole Delanlegg friidrett	Verdal kommune	2012	Sprint:100mx4baner Lengde	
Vinne stadion Delanlegg friidrett	Vinne IL	2022	Sprint: 100mx6 baner	

Tabell 9 Oversikt over utendørs friidrettsanlegg i Verdal

Behovsanalyse utendørs friidrettsanlegg

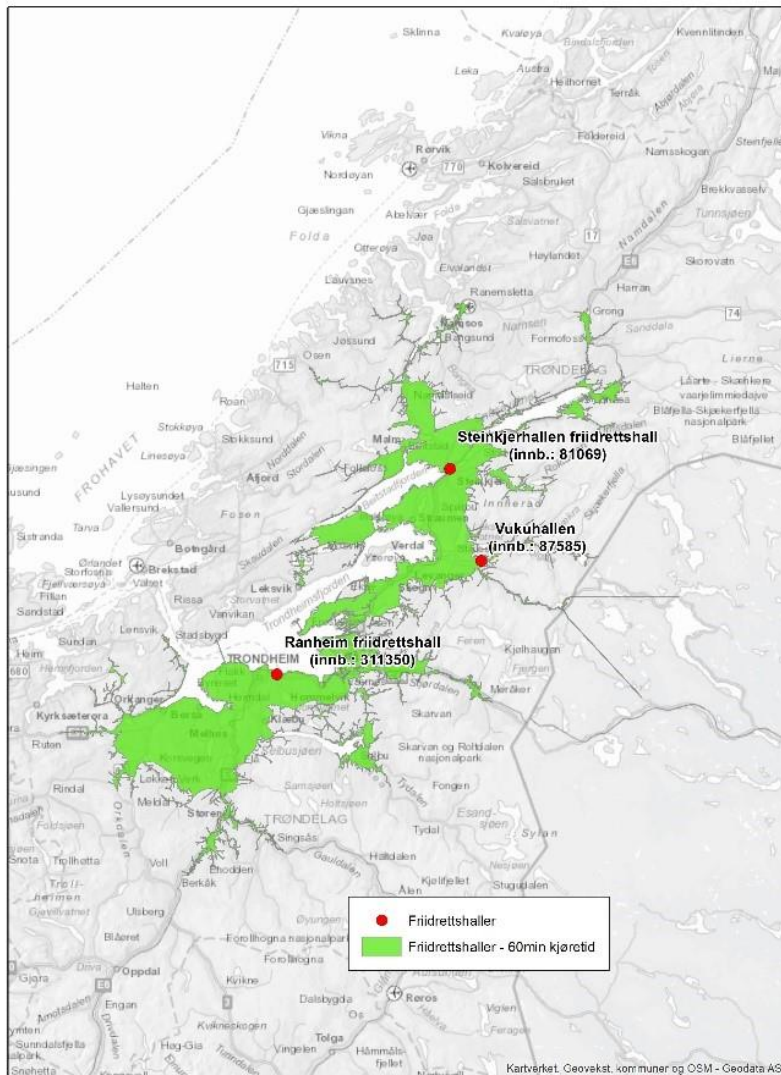
Verdal kommune har laget dekningskart for utendørs friidrettsanlegg. Friidrettsmiljøet er et forholdsvis lite miljø i Verdal og generelt på Innherred, og miljøene bør samarbeid tett om anlegg og aktivitet. Utendørs friidrettsanlegg defineres derfor som et anlegg som bør ligge innenfor ca. 30 min. kjøreavstand. Rekrutteringsanlegg og delanlegg friidrett kan gjerne ligge nærmere der folk bor, 0-15 min. kjøreavstand. Dekningskartet viser befolkningsgrunnlaget innenfor 30 minutters kjøring fra de ulike utendørs friidrettsanleggene. Kartet viser at det er god dekning av rekrutterings- og delanlegg for friidrett i Verdal og omegn.

Friplassen etableres på steder hvor man ønsker å støtte opp med et rekrutteringsanlegg til en nærliggende fullskala anlegg. Fullskala friidrettsanlegg finner man i Levanger, Inderøy og Steinkjer. Friplassen på Vuku skole er et rekrutteringsanlegg, i tillegg til delanlegg ved Verdalsøra skole og Vinne stadion. Disse anleggene er viktig for hverandres aktivitet for økt rekruttering og økt aktivitet.

Behovsanalyse friidrettshall

Det er ingen friidrettshall i Verdal, men det er et delanlegg for friidrett i Vukuhallen med sprint og lengde. Friidrettshall defineres som et kostnadskrevenende anlegg å bygge og drifte, og er derfor ikke et anlegg som bygges alle steder. Det er av en slik størrelse at det kan defineres som et interkommunalt idrettsanlegg. Friidrettshall er derfor definert som et anlegg en må tillate seg å kjøre et stykke til, dvs. 60 minutters kjøring til haller med delanlegg for friidrett og til og med 90 minutters kjøring til komplett friidrettshall. Verdal har laget dekningskart for friidrettshaller, og viser befolkningsgrunnlaget innenfor henholdsvis 60 og 90 minutters kjøring fra de ulike friidrettshallene. Friidrettshallene fra Ranheim i sør til Steinkjer i nord er medtatt på dekningskartet, inkludert delanlegg i Vukuhallen og viser at vi i Verdal pt. har god dekning til denne anleggstypen innenfor 60 og 90 minutters kjøretid så lenge det er ledig kapasitet i disse hallene.

Annet kunnskapsgrunnlag – rehabilitering av idrettsdekker

For idrettsdekker kan det gis spillemidler til rehabilitering etter 10 års bruk. Godt vedlikeholdte dekker kan ha behov for rehabilitering først etter 15 års bruk, men de fleste dekker rehabiliteres et sted mellom 10 og 15 år.

Vurdering friidrettsanlegg

Verdal kommune har god anleggsdekning når det gjelder utendørs rekrutteringsanlegg og delanlegg for friidrett lokalt, og har i tillegg tilgang til friidrettshaller og fullskala anlegg innenfor en viss kjøreavstand til andre kommuner. Det kan vurderes et behov for et rekrutteringsanlegg i Verdal som en erstatning for grusbanen ved Verdal videregående skole.

Prioriteringer friidrettsanlegg 2022-2025:

1. Drift og vedlikehold av eksisterende friidrettsanlegg prioriteres i perioden 2022-2025. Rehabilitering av eksisterende dekker ikke nødvendig før neste periode.
2. Friidrettshall er en anleggstype det kan tillates å kjøre 60-90 minutter til, og behovet i Verdal dekkes ved friidrettshallen på Steinkjer og Ranheim, samt delanlegg i Vukuhallen.
3. Det kan vurderes et behov for et rekrutteringsanlegg i Verdal som en erstatning for grusbanen ved Verdal videregående skole.

9.2.3. Flerbrukshaller

Status flerbrukshaller i Verdal

Det er følgende flerbrukshaller i Verdal:

Anlegg	Eier/drifter	Byggeår	Størrelse	Tilskuerkapasitet
Verdalshallen	Trøndelag fylkeskommune Driftstilskudd fra Verdal kommune	1979	Flerbrukshall 40x20x7m	
Ørahallen	Verdal kommune	2010	Flerbrukshall 44x28x7m	
Vinnehallen	Verdal kommune	2021	Baskethall 32x20x7m	

Tabell 10 Oversikt over flerbrukshaller i Verdal

Behovsanalyse flerbrukshaller

Kulturdepartementet har utviklet en modell for å beregne anleggstettheten i forbindelse med tildeling av spillemidler til fylkeskommunene. Modellen baserer seg på at en teller antall flerbrukshaller og multipliserer antallet med en «vekt» som tar hensyn til brukerpotensial og anleggskostnad.

For flerbrukshaller er det følgende «vekting»:

Flerbrukshall, liten – vekt 2

Flerbrukshall, normalhall – vekt 4

Flerbrukshall, stor – vekt 6

Beregning anleggsdekning:

Halltype	Antall	Vekttall	Verdal
Flerbrukshall, liten	1	2	2
Flerbrukshall, normal	2	4	8
Flerbrukshall, stor			
SUM vektor flerbrukshall			10
Dekning			0,0001

Tabell 11 beregningsmodell anleggsdekning for flerbrukshaller

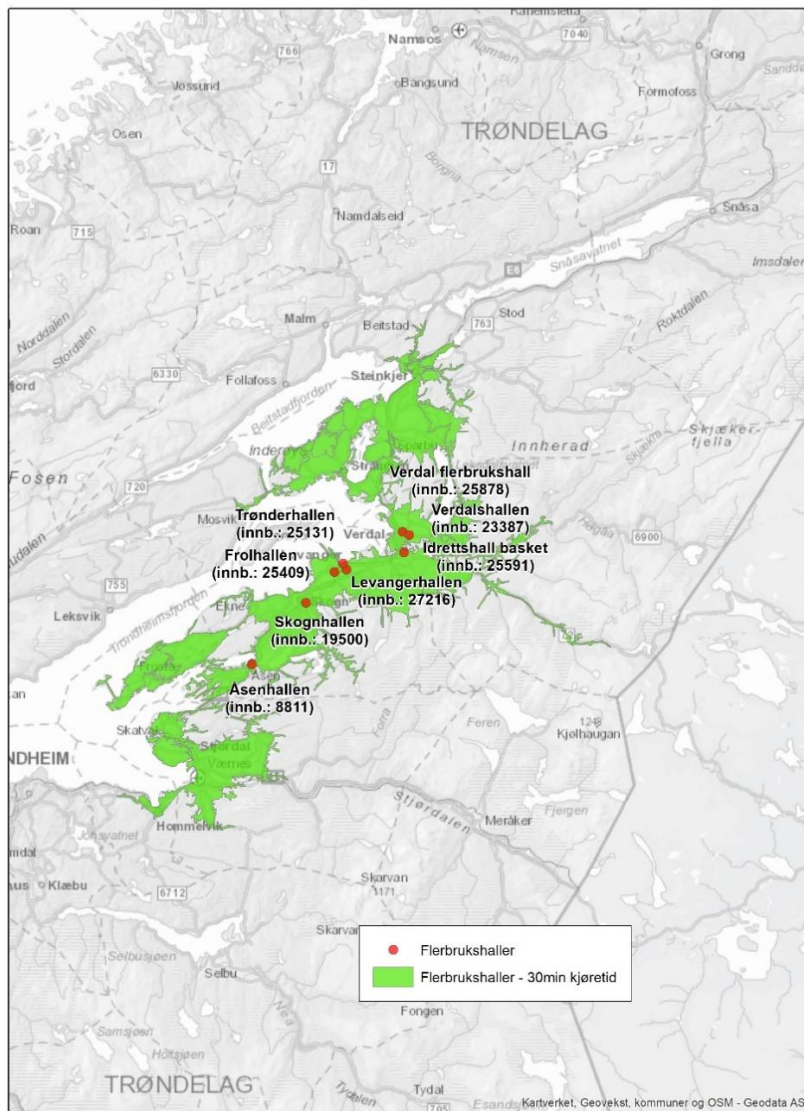
Verdals 15 000 innbyggere har mulighet til å trene på 3 flater, 1 flater i Ørahallen og 1 flate i øvrige haller. Eller man kan dele opp hallene med skillevegger slik at det blir flere mindre aktivitetsflater.

Dette gir følgende status:

15 000 innbyggere / 3 flater = 5 000 innbyggere per flate. Normtall er lik 5000 per flate.

Kilde: Kulturdepartementet.

Verdal kommune har laget dekningskart for flerbrukshaller, den viser anleggsdekning både for Levanger og Verdal. Flerbrukshaller er definert som et anlegg som bør ligge forholdsvis nært der folk bor, spesielt mindre haller og normalhaller, dvs. 0-15 minutters kjøring. Det kan tillates å kjøre noe lenger til større flerbrukshaller, dvs. 30 min. kjøreavstand. Dekningskartet under viser befolkningsgrunnlaget innenfor 15- og 30 min. kjøreavstand fra de ulike flerbrukshallene i Verdal og Levanger. Gymsaler og andre aktivitetssaler er ikke medtatt. Kartet viser at det er god dekning av flerbrukshaller lokalt, så lenge det er ledig kapasitet i eksisterende haller.

Vurdering flerbrukshaller

Verdal kommune har god anleggsdekning når det gjelder flerbrukshaller, og det samme viser beregningsmodellen til Kulturdepartementet for å vurdere anleggsdekning ut ifra et normtall på 5000 innbyggere pr. hallflate. Hva som er bra eller dårlig er det ingen som har definert, staten har ikke noe fastsatte måltall her. I Verdal signaliseres det behov for en mindre flerbrukshall ved Stiklestad skole. Det etterlyses også at hallene må tilgjengeliggjøres bedre for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet. Verdal kommune må finne ut hva som er nok for behovene og aktivitetsnivået (evt. det ønskede nivået) i kommunen. Pr i dag har vi ledig hallkapasitet på fredager og i helgene.

Prioriteringer flerbrukshaller 2022-2025:

1. Det er ikke behov for nye flerbrukshaller i perioden 2022-2025.
2. Flerbrukshallene må sees i sammenheng ved fordeling av halltid og hallene må utnyttes bedre.
3. Flerbrukshallene bør tilgjengeliggjøres bedre for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet når det ikke foregår organisert aktivitet.
4. Ombygging av eldre gymsaler og/eller endringer på skoler kan endre lokale behov. Eventuelle nye behov skal være komplementære til eksisterende tilbud, og ikke kun flytte eksisterende aktiviteter til nytt anlegg.

9.2.4 Skianlegg

Status skianlegg i Verdal

Det er følgende skianlegg i Verdal:

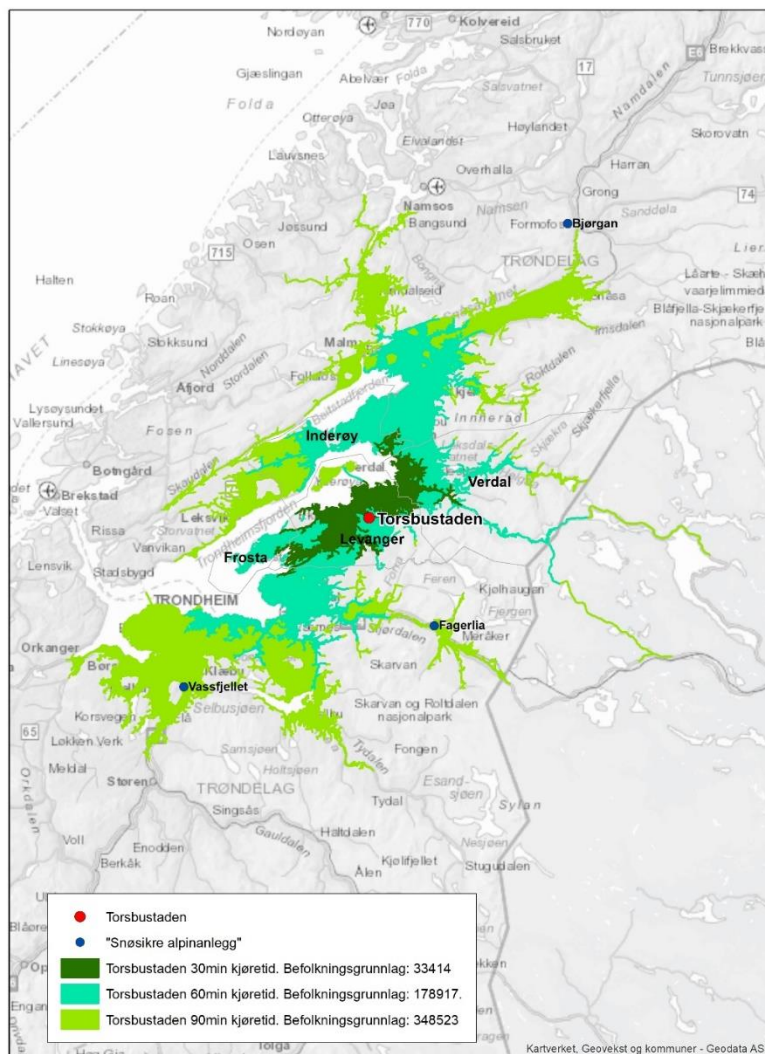
Anlegg	Eier/drifter	Skiaktivitet	Kommentar
Blommen skisenter	Stiklestad IL	Skiskyting Langrenn	Snøproduksjon Rulleskiløype Lysløype Turveier
Leksdal skistadion (Marka skistadion)	Leksdal IL	Langrenn Skileikanlegg	Lysløype Turløype Fjell løype Turveier
Vinne skistadion	Vinne skilag	Langrenn Skiskyting	Lysløype Turløype
Bjartan skistadion	Helgådal IL	Langrenn Skiskyting Skileianlegg	Lysløype
Inndal skistadion	Inndal IL	Langrenn	Lysløype
Leirsjøen	Leirådal IL	Langrenn	Skiløype Tursti
Turløypenett	Verdal OK Leksdal IL Helgådal IL Vera hytteservice Verdal Rødekors	Volhaugen Vegenden/Mevatne Malsådalen Vera Sandvika	

Tabell 12 Oversikt over skianlegg i Verdal

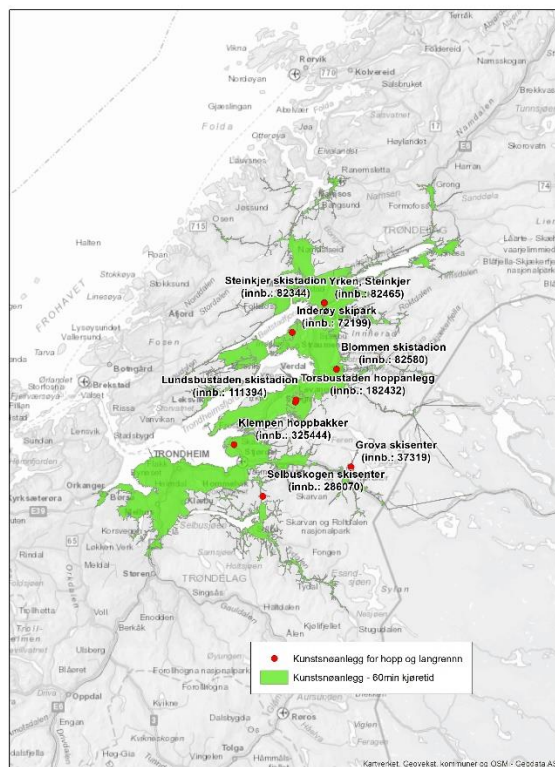
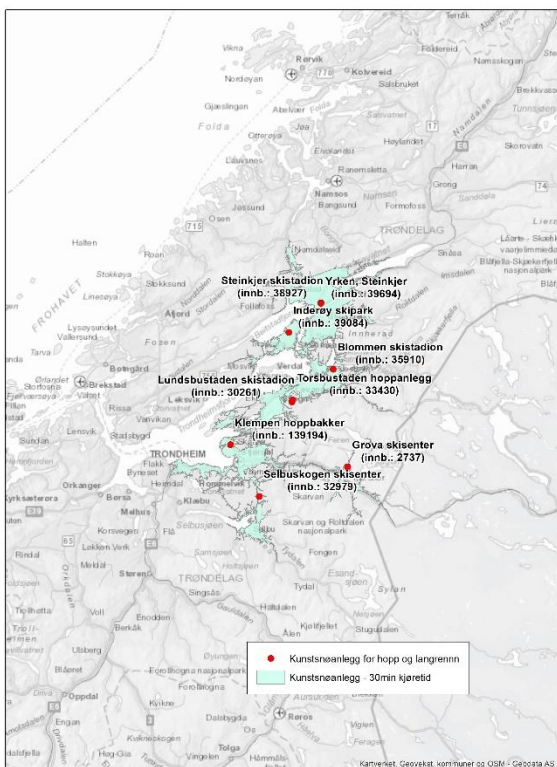
Behovsanalyse skianlegg

Det er mange skianlegg rundt omkring i Verdal, som gir mye aktivitet for mange barn og unge hvis det er gode snøforhold. Snømangel har vært den største utfordringen for mange av skianleggene de siste årene. Mindre skianlegg/nærmiljøanlegg bør ligge nært der folk bor, dvs. 0-15 minutters kjøretid. Samtidig gjør utfordringene med snømangel det nødvendig å kjøre for å finne snø og skiforhold.

Verdal kommune har laget dekningskart når det gjelder snøsikre alpinanlegg i regionen. Kartet viser befolkningsgrunnlag henholdsvis innenfor 30, 60 og 90 minutters kjøretid fra Torsbustaden, som fom. 2020 fikk snøproduksjon for både hopp, alpint og langrenn. Dette anlegget er et flott rekrutteringsanlegg for Verdals innbyggere for hopp og alpint. Andre snøsikre alpinanlegg er i tillegg merket på kartet (Vassfjellet, Fagerlia og Bjørgan).

Det er i tillegg laget dekningskart for snøsikre langrenn- og hoppanlegg i regionen, med henholdsvis 30- og 60 minutters kjøretid:

Vurdering skianlegg

Verdal kommune har god anleggsdekning på lokale skianlegg for skiskyting og langrenn, og i nabokommunen er det et snøikkert anlegg for både alpint og hopp i Torsbustaden. Det ligger i tillegg nært der veldig mange bor og spesielt hopp og alpinanleggene er av stor regional betydning. Disse anleggene kan man tillate seg å kjøre både 30, 60 og 90 minutter til, de bygges ikke overalt.

Prioriteringer skianlegg 2022-2025:

1. Stabil drift av skianlegget i Blommen skisenter prioriteres, og samarbeidet om Blommen skisenter som kraftsenter for snøproduksjon for skiskyting og langrenn må styrkes for en mer bærekraftig skisport.
2. Det er behov for forutsigbar finansiering av løypekjøring på de største utfartsområdene i Verdal.
3. Leksdal og Malsådalen er viktig for skiidretten i regionen med tidlig snø og stabile forhold gjennom vinteren.
4. Det prioriteres ikke større snø produksjonsanlegg andre steder enn Blommen skisenter i planperioden.
5. Det er viktig å tilrettelegge for ski- og snø aktivitet på nærmiljøanleggene ved gode snøforhold.

9.2.5 Golfanlegg

Status golfanlegg i regionen

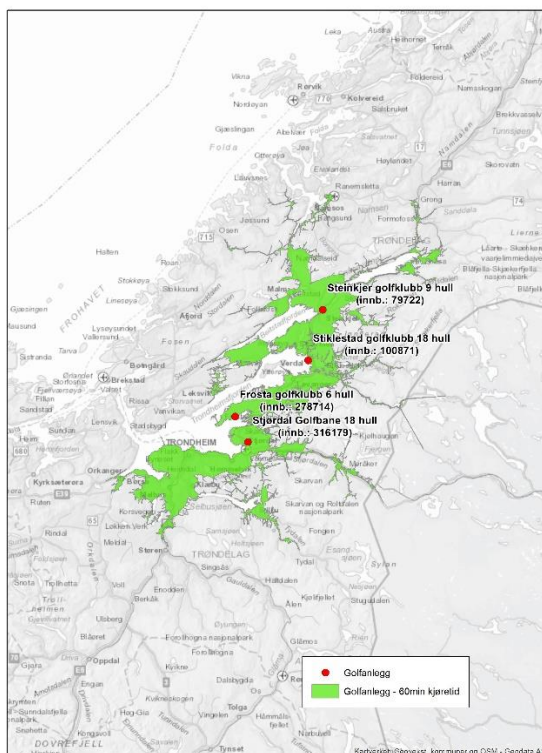
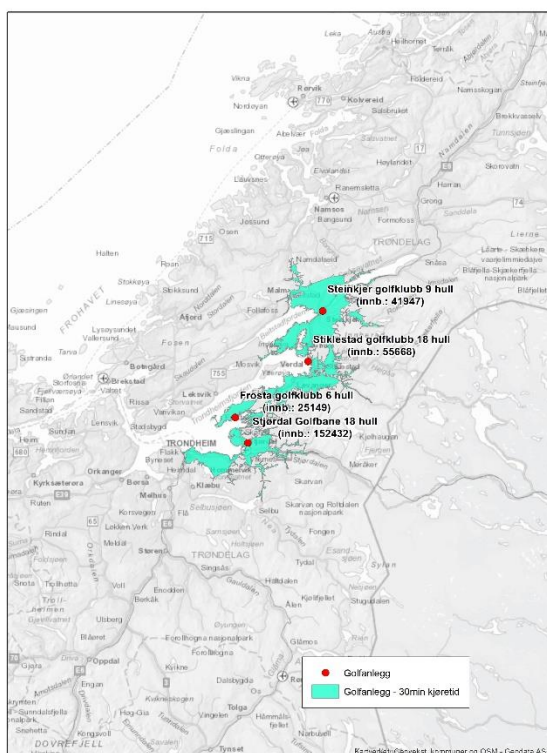
Det er følgende golfanlegg i regionen:

Anlegg	Eier/drifter	Byggeår	Størrelse
Trones golfbane	Stiklestad golfklubb	1999	18 hull
Steinkjer golfanlegg	Steinkjer golfklubb	2005	9 hull
Frosta golfanlegg	Frosta golfklubb	2003	6 hull
Stjørdal golfanlegg	Stjørdal golfklubb	2000	18 hull

Tabell 13 Oversikt over golfanlegg i regionen

Behovsanalyse golfanlegg

Verdal kommune har laget dekningskart for golfanlegg. Golfanlegg er definert som et kostnadskreven anlegg å etablere og drifte, og er definert som et anlegg som ikke kan bygges alle steder og som kan ha en viss kjøreavstand. Dekningskartet under viser befolkningsgrunnlaget innenfor 30, 60 og 90 minutters kjøring fra eksisterende golfanlegg regionen. Kartet viser at det er god dekning av golfanlegg innenfor både disse kjøreavstandene. Golfmiljøet på Trones er veldig bra, og mange fra innherred spiller golf i Verdal. I tillegg er det mange tilreisende gjestespillere som benytter anlegget.

Vurdering golfanlegg

Verdal har god anleggsdekning når det gjelder golfanlegg med golfbaner både i Verdal, Steinkjer, Frosta og Stjørdal kommune. Golfanlegget på Trones er rangert som et av de beste anleggene i Norge. Det blir viktig å videreutvikle dette anlegget i fremtiden.

9.2.6 Is-anlegg

Status is-anlegg i regionen

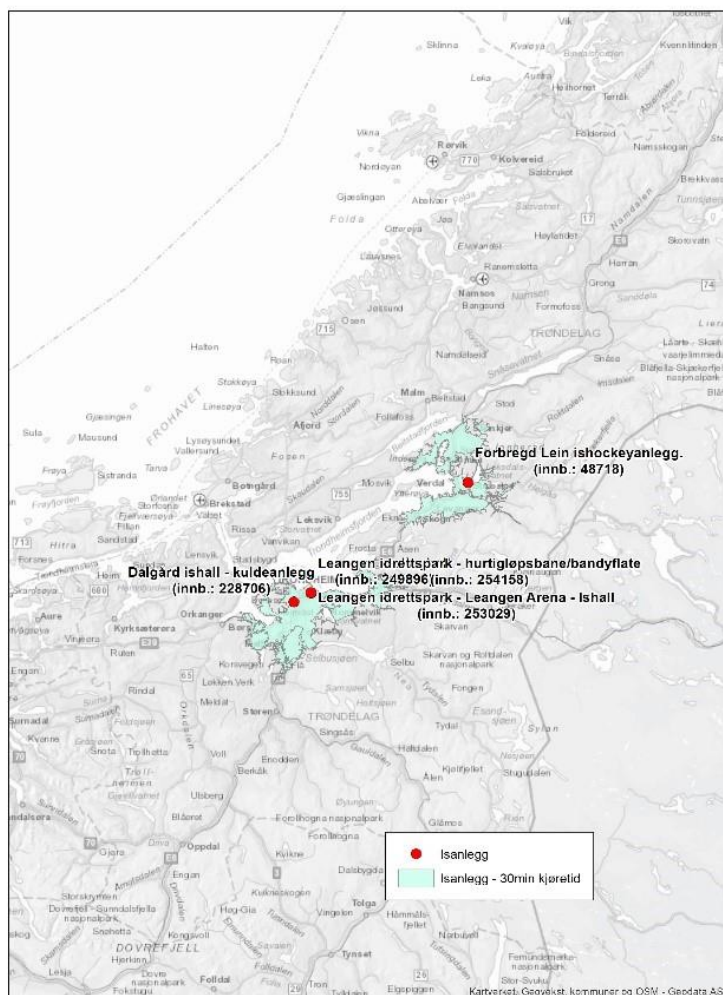
Det er ingen standard is-anlegg i Verdal, men det er mange flater det legges is på vinterhalvåret når det er gode forhold for dette. Det legges også is på naturlige flater rundt omkring på skoler og ellers i kommunen, når forholdene tilsier at det er mulig. Mange vann benyttes også til isaktiviteter når det er mulig.

Det er en utendørsbane for hockey i Forbregd Lein i Verdal, men også denne islegges på den tradisjonelle måten. Dette er et nærmiljøanlegg, men brukes mye både til egenorganiserte og organiserte aktiviteter.

Trondheim er nærmeste ishall.

Behovsanalyse is anlegg

Verdal kommune har laget dekningskart for standard is-anlegg. Kartet viser at det er lav dekning av slike anlegg i Verdal og nærliggende kommuner. Ishall er definert som et svært kostnadskreven anlegg å etablere og drifte og er et anlegg som ikke kan bygges alle steder. Dekningskartet under viser befolkningsgrunnlaget innenfor 30 minutters kjøring fra eksisterende standard is-anlegg i regionen. Kunstisanlegg er også kostnadskreven anlegg i både investering og drift.

Vurdering is anlegg

Verdal har lav anleggsdekning når det gjelder standard is-anlegg, men har mange flater å islegge hvis det er gode forhold for det. Ishall finnes ikke i regionen, og kan være et interkommunalt idrettsanlegg. Pga. anleggets særegenhet, kostnad og størrelse er det nok helt nødvendig å samarbeid på tvers av flere klubber og kommuner for å realisere en ishall i regionen.

Prioritering av is-anlegg i perioden 2022-2025

1. Det er lav dekning av is-anlegg i Verdal.
2. Islagte flater skaper mye egenorganisert aktivitet for barn og unge og bør prioriteres rundt i hele kommunen når det er gode forhold for det.
3. Ishall er et aktuelt interkommunalt idrettsanlegg.

9.2.7 Skateanlegg

Status utendørs skateanlegg i Verdal og regionen

Det er følgende utendørs skateanlegg i Verdal og omegn:

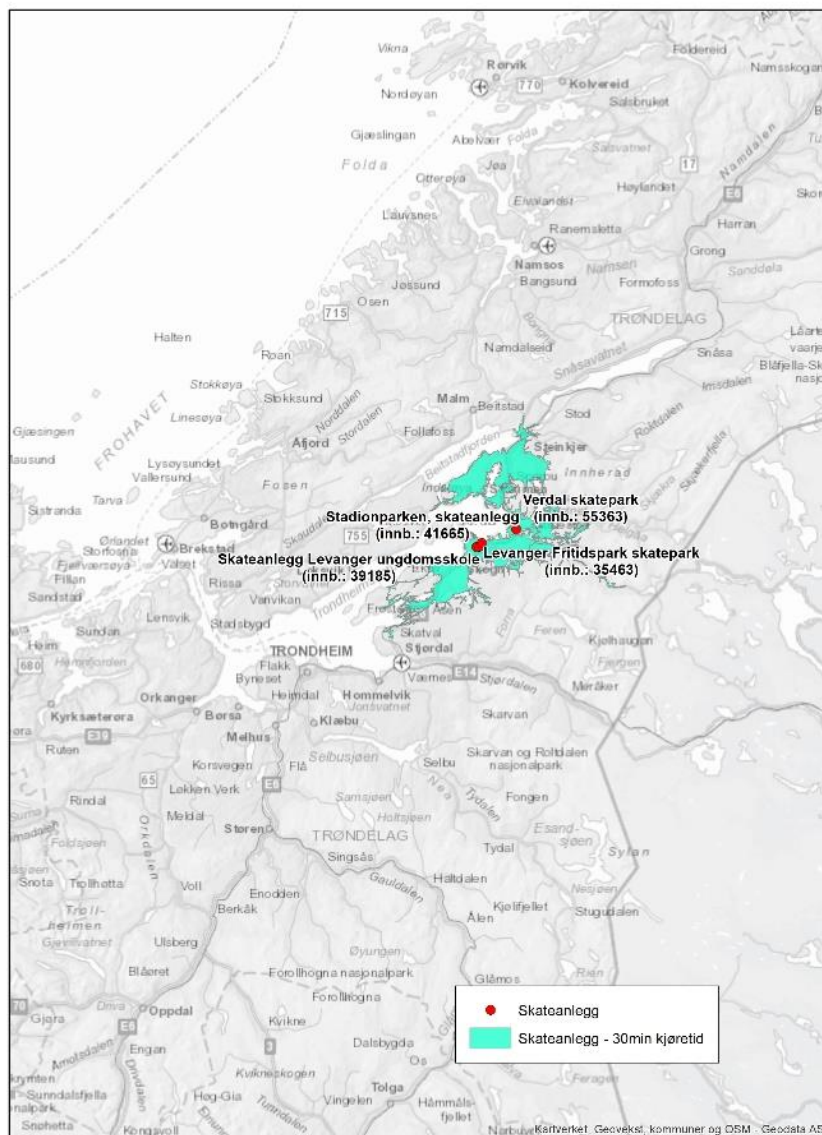
Anlegg	Eier/drifter	Byggeår
Verdal skatepark	Verdal kommune	2016
Verdalsøra skole	Verdal kommune	2012
Levanger ungdomsskole	Levanger kommune	2015
Stadionparken	Levanger kommune	2015

Tabell 14 Oversikt over skateanlegg i Levanger og Verdal

I tillegg er det skatemuligheter for de minste på mindre nærmiljøanlegg/uteområder ved skoler i Verdal.

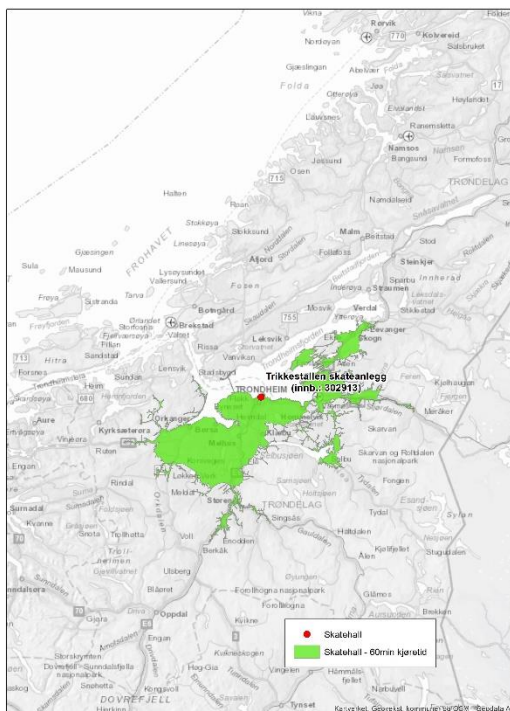
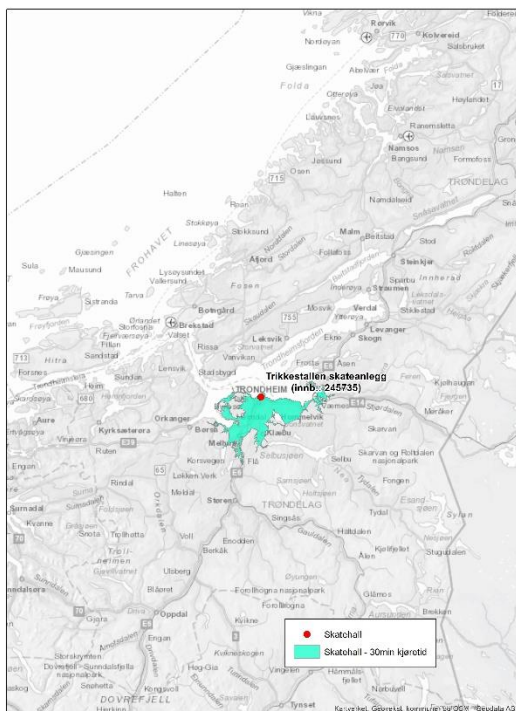
Behovsanalyse skateanlegg:

Verdal kommune har laget dekningskart for utendørs skateanlegg. Mindre skateanlegg bør ligge forholdsvis nært der folk bor da det aktiviserer veldig mange barn og unge. Større skateanlegg er kostnadskreven anlegg som ikke kan bygges overalt, og kan derfor ligge noe lenger unna, dvs. 30-60 min. kjøreavstand. Dekningskartet under viser befolkningsgrunnlaget innenfor 30 og 60 min. kjøreavstand fra eksisterende utendørs skateanlegg av en viss størrelse i regionen. Nærmiljøanlegg er ikke medtatt. Kartet viser at det er god dekning av utendørs skateanlegg i Verdal og omegn.

Behovsanalyse skatehall

Det er ingen skatehall i området, Trikkestallen i Trondheim blir det nærmeste anlegget. Dekningskartet under viser dette innenfor henholdsvis 30 og 60 minutters kjøretid. Det er derfor mulig å reise til Trondheim for å skate i Trikkestallen for innbyggere i Verdal. Skatehall kan potensielt være et interkommunalt idrettsanlegg, og det bør uavhengig av det være et samarbeid på tvers av flere kommuner og miljø. Skatemiljøet er ikke like sterkt organisert som andre tradisjonelle idretter, og har ikke samme mulighet til å reise noe på egen hånd.

Vurdering skateanlegg

Verdal har god anleggsdekning når det gjelder utendørs skateanlegg, mens det er få helårsmuligheter.

Prioriteringer skateanlegg 2022-2025:

1. Nye ordinære skateanlegg prioriteres ikke i 2022-2025, det er viktig å drifte og vedlikeholde eksisterende anlegg.
2. Nærmiljøanlegg kan ha elementer for denne type aktivitet.
3. Skatehall er et kostnadskrevenende anlegg og er et aktuelt interkommunalt idrettsanlegg.

9.2.8 Motorsportsanlegg

Status motorsportsanlegg i Verdal og regionen

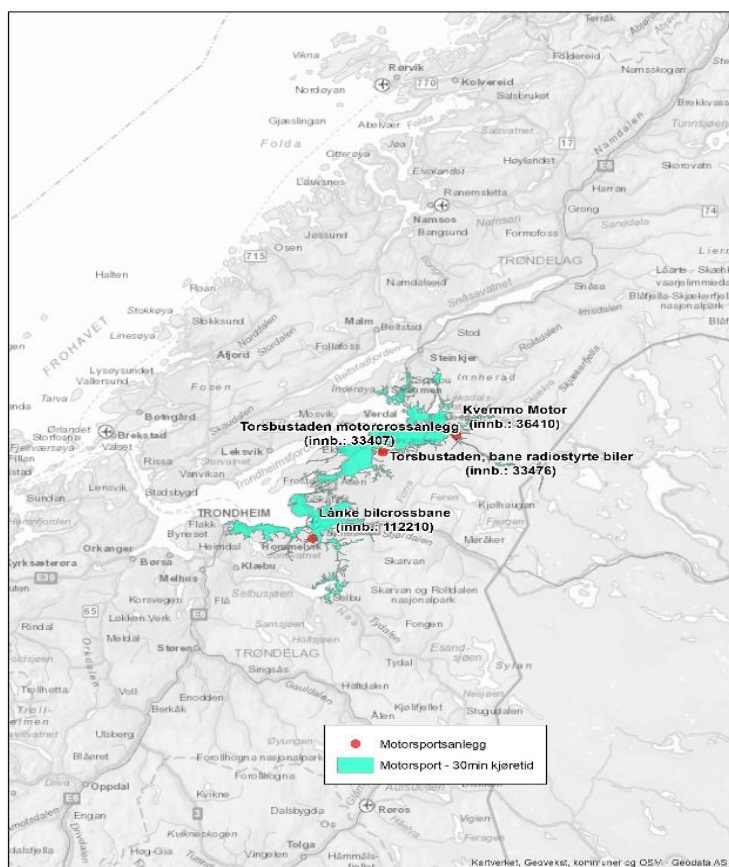
Det er følgende motorsportsanlegg i Verdal og omegn:

Anlegg	Eier/drifter	Byggeår	Størrelse
Kvernmo motorsportsanlegg (Verdal Motorsenter)	Kvernmo motor SA	2015	6 baner
Torsbustaden RC-bilbane	Innherred RC-bilklubb	2015	2 baner.
Torsbustaden motorcrossbane	Innherred motorsportsklubb	2009	1 bane, kategori D.
Lånkebanen			

Tabell 15 Oversikt over motorsportsanlegg i regionen

Behovsanalyse motorsportsanlegg

Verdal kommune har laget dekningskart for motorsportsanlegg. Motorsportsanlegg defineres som et anlegg som bør ligge innenfor ca. 30-60 minutters kjøretid. Dekningskartet under viser befolkningsgrunnlaget innenfor henholdsvis 30- og 60 min. kjøreavstand fra motorsportsanleggene. Kartet viser at det er god dekning av motorsportsanlegg i Verdal og omegn.

Vurdering motorsportsanleggsanlegg

Verdal kommune har god anleggsdekning på motorsportsanlegg, vi har et større regionalt motorsportsenter som Kvernmo motorsenter i Inndalen. I tillegg har vi regionalt motorsportsanlegg innenfor rimelig kjøreavstand i andre nærliggende kommuner som Lånkebanen i Stjørdal kommune og et mindre anlegg i Torsbustaden.

Prioriteringer motorsportsanlegg 2022-2025:

1. Drift og vedlikehold av eksisterende motorsportsanlegg prioriteres i perioden 2022-2025.
2. Spillemidler til videreutvikling av motorsportsanlegg prioriteres, det er et regionalt motorsportsanlegg i Verdal.

9.2.9 Svømmeanlegg

Status svømmeanlegg i Verdal og Levanger

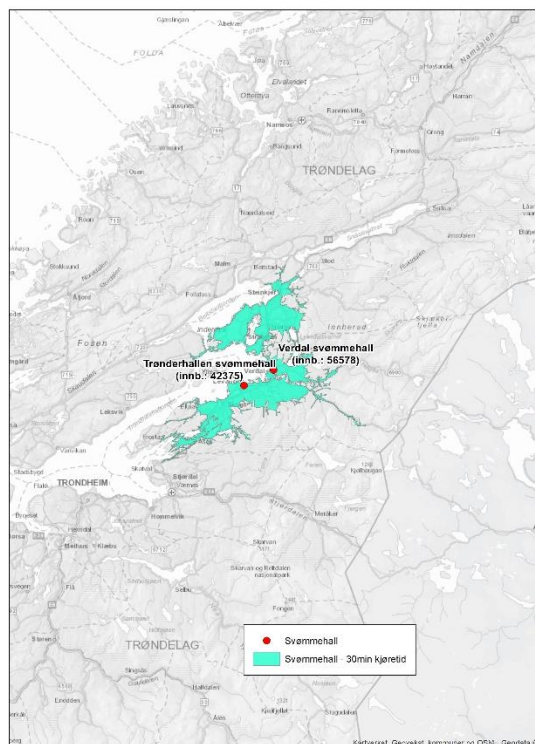
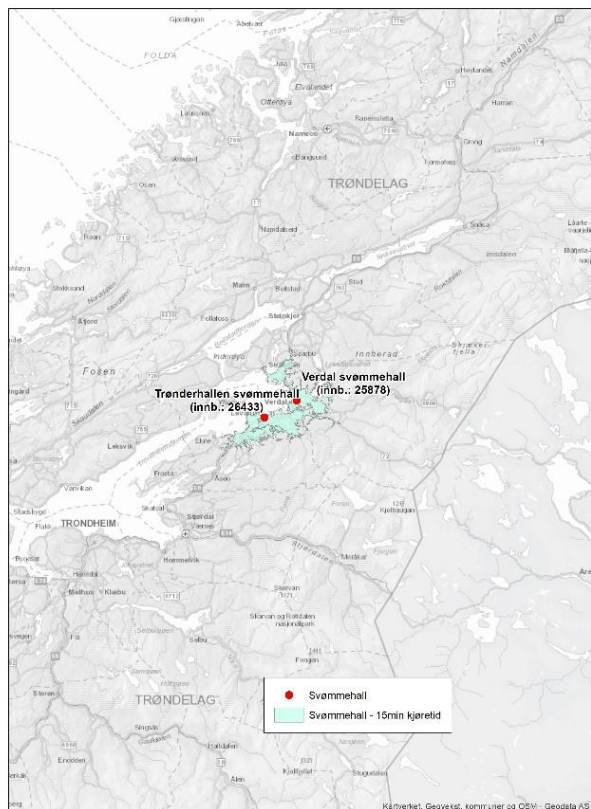
Det er følgende svømmehaller i Verdal og Levanger.

Anlegg	Eier/drifter	Byggeår	Størrelse
Trønderhallen	Levanger kommune/Levanger arena KF	2011	Storhall
Verdal svømmehall	Verdal kommune	2010	Normalhall

Tabell 16 Oversikt over svømmeanlegg i Verdal og Levanger

Behovsanalyse svømmehaller

Verdal kommune har laget dekningskart for svømmehaller. Svømmehaller er definert som et anlegg som bør ligge forholdsvis nært der folk bor, dvs. 0-30 min. kjøreavstand. Dette er også viktig med tanke på svømmeopplæringen. Samtidig er det kostnadskrevende anlegg både i investering og drift, og derfor en anleggstype som ikke kan bygges mange steder. Det kan tillates å kjøre noe lenger til større svømmeanlegg. Dekningskartet under viser befolkningsgrunnlaget innenfor 15- og 30 min. kjøreavstand fra Trønderhallen og Verdal svømmehall.

Vurdering svømmehaller

Verdal kommune har Verdal svømmehall, man når den så godt som alle innbyggerne innenfor 30-60 min kjøreavstand. Det har også kommet flere innspill om nytt varmebasseng, som det ikke er noe tilbud om. Det er få tilbud om varmebasseng i regionen. Det er mulighet i Frosta som driftes av sanitetslaget, samt at vi har et opplæringsbasseng i Verdal svømmehall som kan varmes opp og kan benyttes til formålet. Varme-basseng er definert som et aktuelt interkommunalt idrettsanlegg, som kan nås innenfor en kjøreavstand på 30-60 min.

Anlegg for utendørs svømmeopplæring

Badebingen gir flest mulig tilgang til bad i friluft på egne premisser. Badebingen fungerer som en trygg ramme for personer med nedsatt funksjonsevne og eldre, og tilfredsstiller alle krav til universell utforming. Erfaringen er at barn nyter muligheten til svømmetrening, lek og moro i sjø og vann med det store handlingsrommet badebingen kan by på.

Prioriteringer svømmehaller 2022-2025:

1. Drift og vedlikehold av Verdal svømmehall prioriteres i perioden 2022-2025.
2. Varme-basseng er et aktuelt interkommunalt idrettsanlegg.
3. Det er behov for å etablere en badebinge for utendørs svømmeopplæring mm.

9.2.10 Sykkelanlegg

Status sykkelanlegg i Verdal og i regionen
Det er følgende sykkelanlegg i Verdal og omegn:

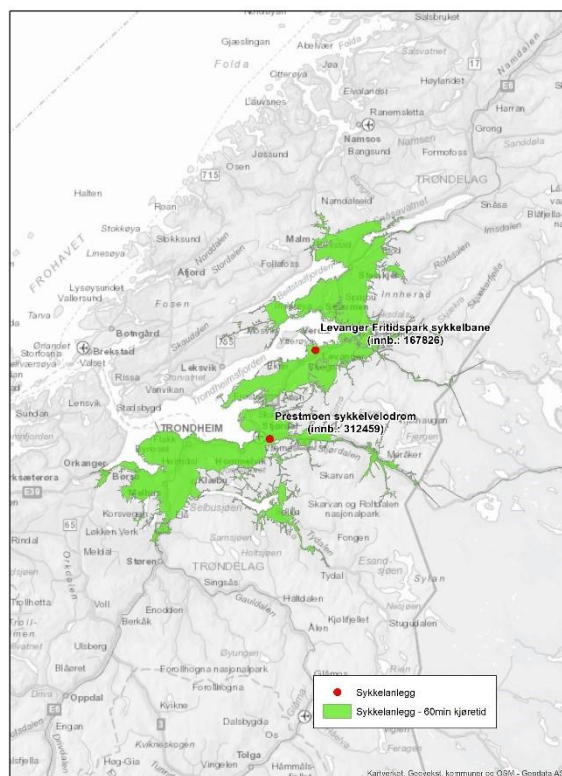
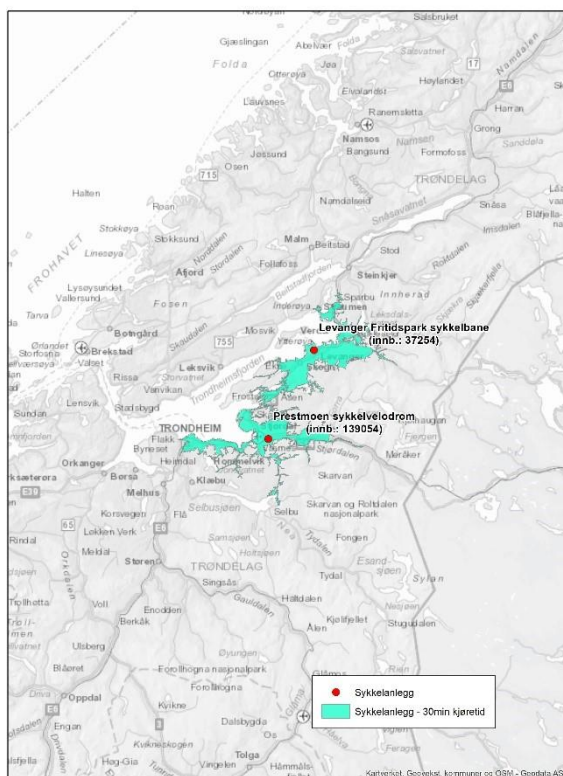
Anlegg	Eier/drifter	Byggeår	Kommentar
BMX bane Vinne aktivitetspark	Verdal kommune	2011	
Sykkelveodrom Levanger fritidspark	IL Sverre / Levanger arena KF	2021	Avtale om overtakelse til Levanger kommune
Prestmoen sykkelveodrom	Stjørdalsblink IL		

Tabell 17 Oversikt over sykkelanlegg (bane) i regionen

I tillegg er det flere pumptrack-baner rundt omkring i kommunen, og mange benytter ulike terrengstier til stisykling som har blitt en veldig populær aktivitet, og som ofte drives egenorganisert.

Behovsanalyse sykkelanlegg:

Verdal kommune har laget dekningskart for sykkelanlegg. Nærmiljøanlegg bør ligge forholdsvis nært der folk bor da det aktiviserer veldig mange barn og unge, dvs. 0-15 min kjøring. Større sykkelanlegg bygges ikke overalt pga. sin særegenhet, og kan derfor ligge innenfor 30-60 minutters kjøretid. Dekningskartet under viser befolkningsgrunnlaget innenfor 30 og 60 minutters kjøretid fra eksisterende sykkelveodromer i regionen. Nærmiljøanlegg er ikke medtatt. Kartet viser at det er god dekning av sykkelanlegg i Verdal og omegn.

Behovsanalyse sykkelhall

Det er mulig å sykle innendørs i friidrettshallen på Steinkjer. På grunn av sine doserte svinger, benyttes den noe til sykling. Dette dekker behovet i Verdal. Det er stor aktivitet i regionen når det gjelder stisykling, som er en egenorganisert aktivitet som har blitt veldig populært. Det har

kommet veldig mange innspill om behov for flere terrengsykkelstier og tilrettelegging for denne aktivitet. Det er også kommet innspill om Torsbustaden i den forbindelse, og muligheten for downhill-sykling i alpinbakkene.

Vurdering sykkelanlegg

Verdal har god anleggsdekning når det gjelder sykkelvelodromen på Levanger, samt kort avstand til innendørssykling i friidrettshallen på Steinkjer. Det er behov for mer og bedre tilrettelegging for stisykling.

Prioriteringer sykkelanlegg 2022-2025:

1. Det er behov for økt tilrettelegg for stisykling i perioden 2022-2025.
2. Nærmiljøanlegg for sykkel kan prioriteres i perioden 2022-2025

9.2.11 Kampsportanlegg

Status kampsport i Verdal og regionen

Det er ingen anlegg for kampsport i Verdal:

Anlegg	Eier/drifter	Byggeår	Størrelse	Kommentar
Levanger judohall	Levanger judoklubb			
Rørahallen	Rørahallene AS	2021		Ferdigstilles desember 2021

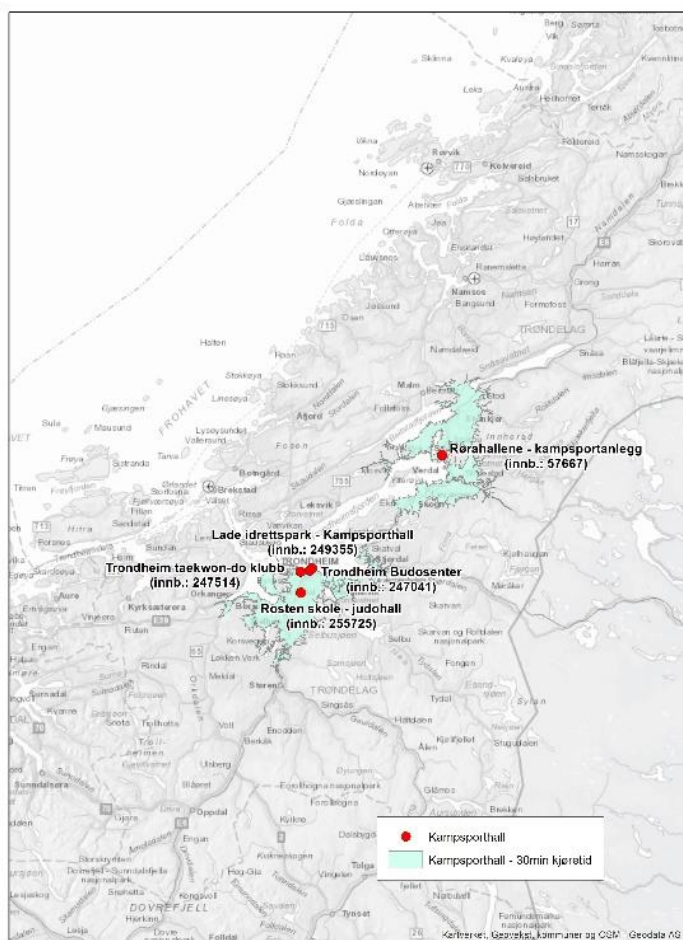
Tabell 18 Oversikt over kampsportthaller i regionen

I tillegg er kampsportthaller i Trondheim.

Behovsanalyse kampsportthall

Verdal kommune har laget dekningskart for kampsportthaller. Kampsportmiljøet er bra i Verdal og generelt på Innherred. Verdal Kickbokser klubb leier et privat lokale. Kampsportthall er definert som et anlegg som ikke bygges alle steder og derfor kan ligge innenfor 30-60 min. kjøreavstand.

Dekningskartet under viser befolkningsgrunnlaget innenfor 30 og 60 minutters kjøretid fra eksisterende kampsportthaller i regionen. Kartet viser at det er bra dekning av kampsportthall i Verdal og omegn, spesielt når Rørahallene ferdigstilles i utgangen av 2021.

Vurdering kampsportanlegg

Rørahallen ferdigstilles først i utgangen av 2021. Det er noe langt å kjøre til Trondheim for ytterligere haller. Dette er kostnadskrevenne anlegg, og Rørahallene er et interkommunalt idrettsanlegg med avtale mellom Rørahallene AS, Inderøy- og Steinkjer kommune.

9.2.12 Klatreanlegg

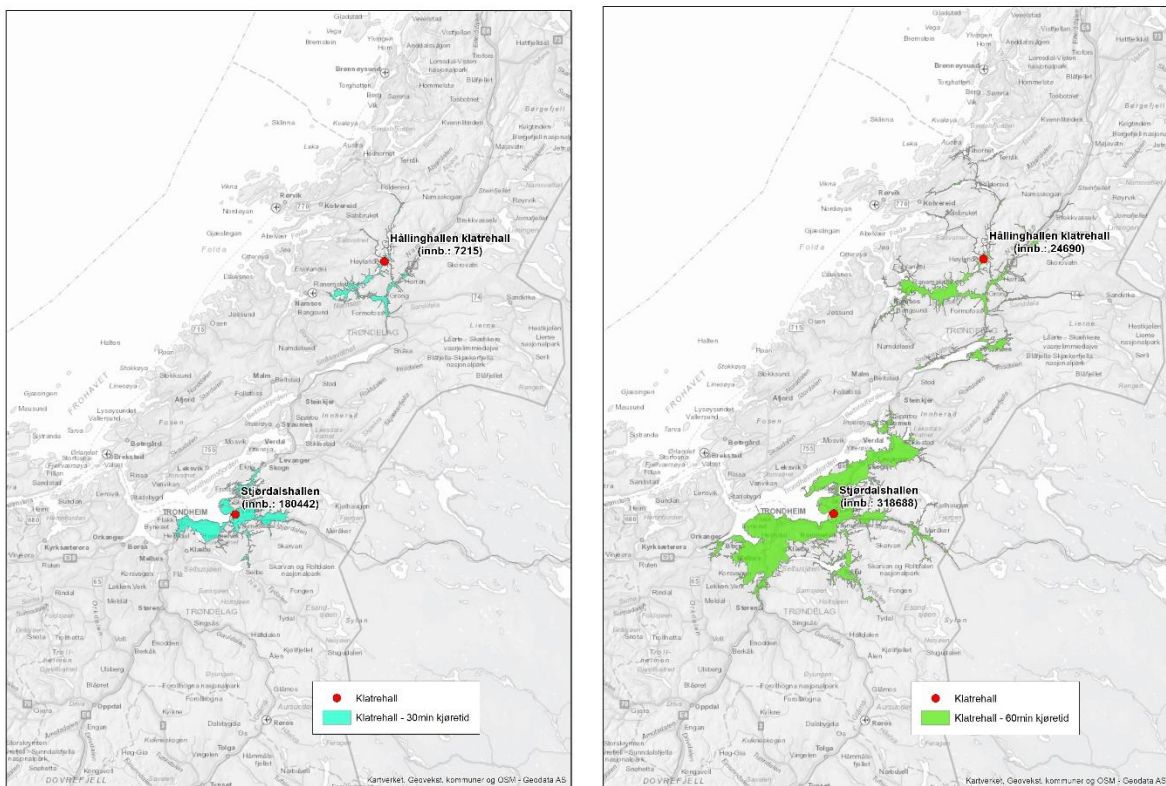
Status klatreanlegg i Verdal og omegn

Det er klatrevegg i Verdalshallen, Trønderhallen og Steinkjerhallen. I tillegg er det mange klatreelementer på nærmiljøanlegg rundt omkring i kommunen, spesielt på de nye uteområdene på skolene og de nyeste lekeplassene. Det er et veldig bra utendørs klatreanlegg i Kristivika på Ekne.

Behovsanalyse klatreanlegg:

Verdal kommune har laget dekningskart for klatrehall. Klatrehall er et kostnadskrevenne idrettsanlegg som ikke bygges alle steder og som kan ligge innenfor 30-60 minutters kjøreavstand. Klatrehall er et aktuelt interkommunalt idrettsanlegg. Dekningskartet under viser befolkningsgrunnlaget innenfor 30 og 60 minutters kjøretid fra eksisterende klatrehaller i regionen.

Klatreveggene i Verdalshallen, Trønderhallen og Steinkjerhallen, samt nærmiljøanlegg er ikke medtatt i dette dekningskartet, de er en del av dekningskart for flerbrukshaller. Kartet viser at det er lav dekning av klatrehall i Verdal og omegn.

Vurdering klatreanlegg

Det er en liten klatrevegg i Verdalshallen. Verdal har lav anleggsdekning når det gjelder klatrehall.

Prioriteringer klatreanlegg 2022-2025:

1. Drift og vedlikehold av eksisterende klatrevegg prioriteres i planperioden.
2. Nærmiljøanlegg bør ha elementer for klatring
3. Klatrehall er et kostnadskrevende anlegg som eventuelt må etableres med samarbeid på tvers av flere miljø og kommuner. Det er et aktuelt interkommunalt idrettsanlegg.

9.2.13 Turn- og basisanlegg

Status turn- og basisanlegg i Verdal

Det er ingen anlegg for turn i Verdal.

I tillegg er det turn- og basisaktiviteter for de minst i eks. all-idrett i ulike gymsaler og idrettshaller i kommunen. Mange av nærmiljøanleggene på skoler og parker har anlegg for turn- og basisaktiviteter (utendørs).

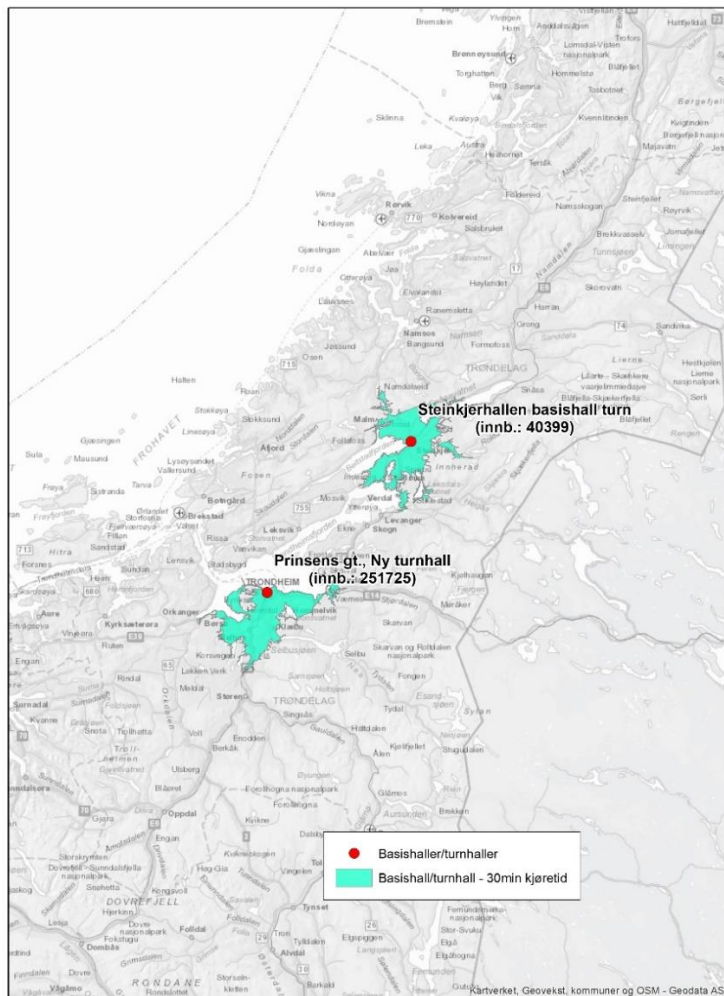
Følgende krav gjelder for turnanlegg:

Type turnanlegg	Størrelse	Kommentar
Basishall 1	25x20m, min. 500m ²	Hallen skal ha permanent fastmontert utstyr for turn.
Basishall 2	25x30m, min. 750m ²	Hallen skal ha permanent fastmontert utstyr for turn.
Turnhall	25x45 m, min. 1125 m ²	Hallen skal ha permanent fastmontert utstyr for turn.
Nedfelt hoppegrop i idrettshall		Med dette menes hoppegrop i anleggs kategorien Idrettshall. Hoppegrop i turnhall er inkludert i tilskuddet

Tabell 20 Krav turnanlegg. Kilde: Kulturdepartementet

Behovsanalyse turn- og basishall

Verdal kommune har laget dekningskart for turn- og basishaller. Turnmiljøet er stort i Verdal og generelt på Innherred. Turn- og basishall er definert som et anlegg som bør ligge forholdsvis nært der folk bor da det aktiviserer veldig mange barn og unge, dvs. 0-30 min kjøring. Dekningskartet under viser befolkningsgrunnlaget innenfor 30 minutters kjøring fra eksisterende turn- og basishaller i regionen. Kartet viser at det er lav dekning av turn- og basishaller i Verdal og omegn.

Behovsanalyse turn- og basishall

Det er ingen fullverdig turn- eller basishall i Verdal, men det har kommet veldig mange innspill om at det er behov for dette i Verdal. Samtidig som dette er et anlegg som bør ligge forholdsvis nært der folk bor, defineres turn- og basishall som et kostnadskrevenne anlegg å bygge og drifte, og er derfor ikke et anlegg som bygges alle steder. Anleggene er av en slik størrelse at det kan defineres som et interkommunalt idrettsanlegg.

Vurdering turn- og basisanlegg

Verdal har lav anleggsdekning når det gjelder turn- og basishall lokalt. Dette er også et arealkrevende anlegg, og tomt for et slikt anlegg er ikke avklart pt.

Prioriteringer turn- og basishall 2022-2025:

1. Det er behov for større og bedre fasiliteter for turn og basisaktiviteter.
2. Turnhall/basishall er kostnadskrevenne anlegg og turnhall kan være et interkommunalt idrettsanlegg. Det bør derfor etableres et samarbeid på tvers av turnmiljøene i aktuelle samarbeidende kommuner.
3. Tomt for fremtidig turn-/basishall i Verdal må avklares.
4. Nærmiljøanlegg bør inneholde elementer for turn.

9.2.14 Tennisanlegg

Status tennisanlegg i Verdal

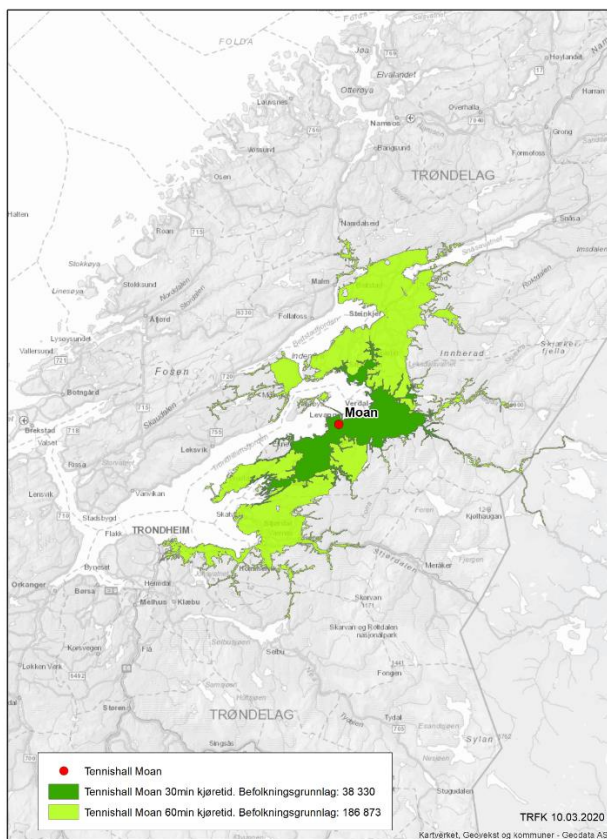
Det er en utendørsbane for tennis i Vinne aktivitetspark.

Det er ingen innendørsanlegg spesielt for tennis.

Det er innledet dialog med Levanger kommune om etablering av tennishall på Moan. Anleggstypen egner seg som et interkommunalt anlegg.

Behovsanalyse tennisanlegg

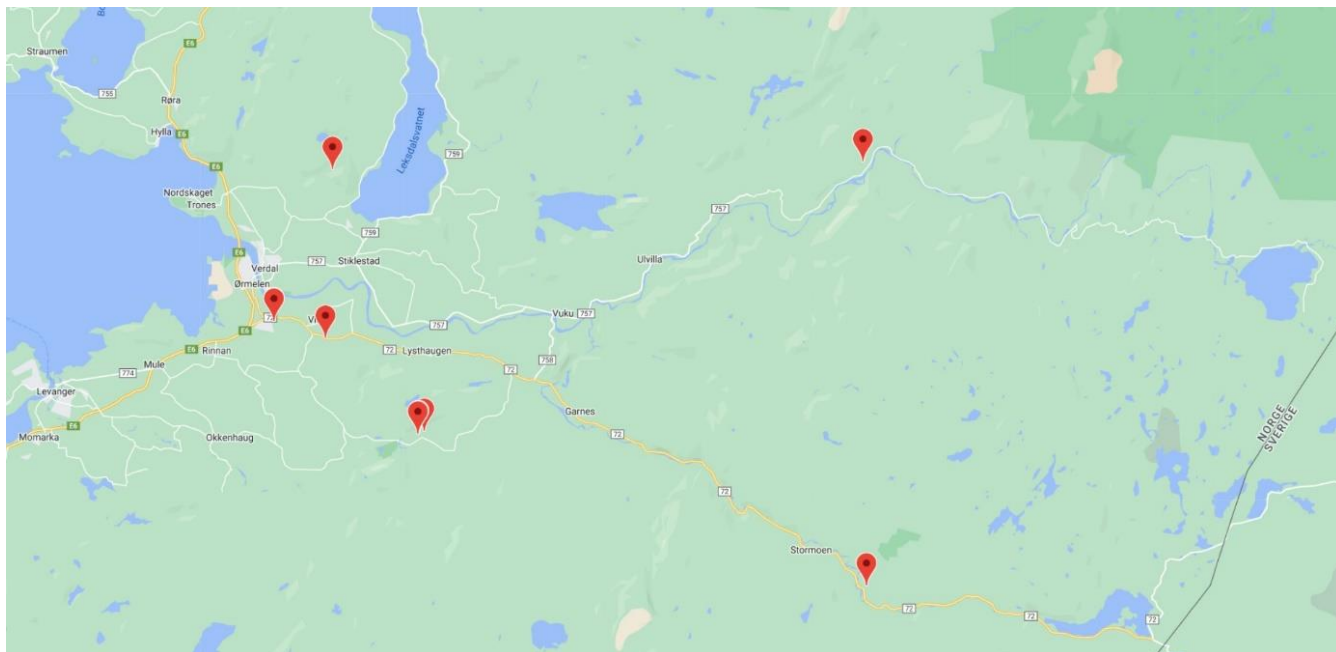
Verdal kommune har laget dekningskart for tennisanlegg/tennishall. Det har kommet mange innspill om at det er behov for tennishall, gjerne i kombinasjon med både padeltennis, squash og andre racket-idretter. Det er et bra tennismiljø i IL Sverre tennis, som har medlemmer både fra hele Levanger og Verdal kommune. Tennishall defineres som et anlegg som kan ligge innenfor 30-60 minutters kjøretid. Dekningskartet under viser befolkningsgrunnlaget innenfor 30- og 60 minutters kjøring fra eksisterende baner. Kartet viser at det er lav dekning av tennisanlegg i Verdal og omegn, og illustrerer at det er et stort befolkningsgrunnlag for et slikt fremtidig anlegg

Prioriteringer tennisanlegg 2022-2025:

1. Tennishall er et aktuelt interkommunalt idrettsanlegg
2. Det avsettes areal til en fremtidig utendørs tennisbane på Levanger fritidspark

9.2.15 Skyte anlegg

Anleggsnavn	Sted	Kommune	Byggear	Anleggsstatus	Anleggsnr.	Anleggstype
Leirfaldia skytebaneanlegg	Leirfaldia skytebaneanlegg	Verdal	Klikk her for å...	Ekstisterende	22132	Riflebane (ute)
Helgødal skytebaneanlegg	Helgødal skytebaneanlegg	Verdal	1952	Ekstisterende	19236	Riflebane (ute)
Tromsdalen jakttskyteanlegg	Tromsdalen jakttskyteanlegg	Verdal	1984	Ekstisterende	45280	Lerduebane (ute)
Tromsdalen jakttskyteanlegg	Tromsdalen jakttskyteanlegg	Verdal	1984	Ekstisterende	45279	Viltmålbane (ute)
Sul skytebaneanlegg	Sul skytebaneanlegg	Verdal	1984	Ekstisterende	24359	Riflebane (ute)
Sul skytebaneanlegg	Sul skytebaneanlegg	Verdal	1984	Ekstisterende	24358	Riflebane (ute)
Helgødal skytebaneanlegg	Helgødal skytebaneanlegg	Verdal	1987	Ekstisterende	19237	Riflebane (ute)
Helgødal skytebaneanlegg	Helgødal skytebaneanlegg	Verdal	1989	Ekstisterende	19238	Feltskytebane (ute)
Tromsdalen skytebane	Tromsdalen skytebane	Verdal	1994	Ekstisterende	11505	Riflebane (ute)
Tromsdalen jegertrapbane	Tromsdalen jakttskyteanlegg	Verdal	2001	Ekstisterende	69874	Lerduebane (ute)
Tromsdalen jakttskyteanlegg 200m bane	Tromsdalen jakttskyteanlegg	Verdal	2009	Ekstisterende	25772	Riflebane (ute)
Trollmyra skytebane	Trollmyra skytebane	Verdal	2016	Ekstisterende	52429	Riflebane (ute)
Innendørs skyteanlegg 15 m	Vinne skole	Verdal	2021	Ekstisterende	77629	Skytebane (inne)
Innendørs skytebane 25 m	Vinne skole	Verdal	2021	Ekstisterende	77628	Skytebane (inne)

Kilde: Anleggsregisteret

Vurdering skyteanlegg:

Det er god anleggsdekning av skyteanlegg i Verdal, selv om flere av anleggene er gamle og vil ha behov for rehabilitering. Det er mest aktivitet i anleggene i Tromsdalen, Trollmyra (Volhaugen) og innendørsanlegget ved Vinne skole. Det er ingen standard skytehall i Verdal, det er bygd ny innendørs skytebane (25 m og 15m) i forbindelse med Vinne skole i 2021.

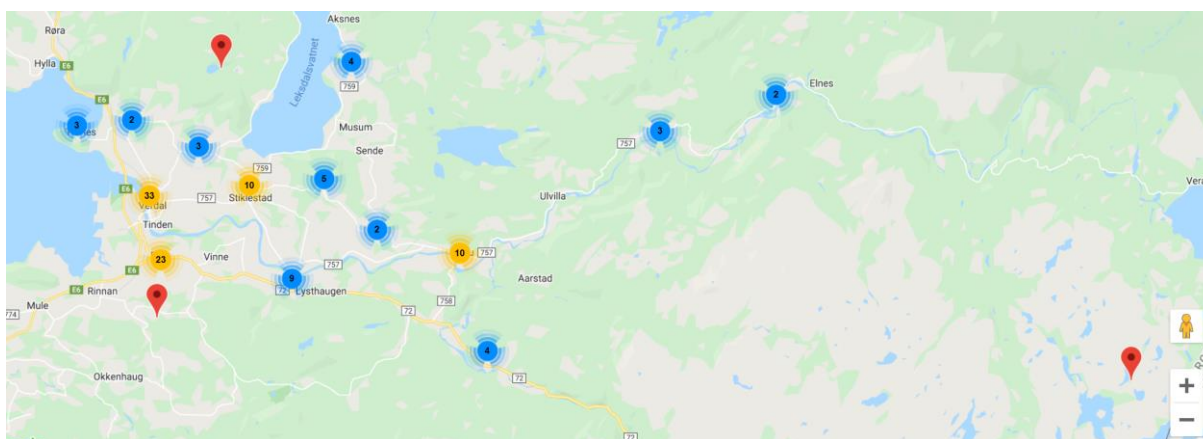
Prioriteringer 2022-2025:

1. Skyteanleggene i Tromsdalen prioriteres for rehabilitering og utvikling
2. Drift og vedlikehold av øvrige anlegg prioriteres i planperioden i tråd med bruk/aktivitet.
3. Behovet for innendørsskyting er dekt med de mulighetene som eksisterer i Verdal pr. i dag i tillegg til ny skyteanlegg ved Vinne skole i Verdal.

9.2.16 Nærmiljøanlegg

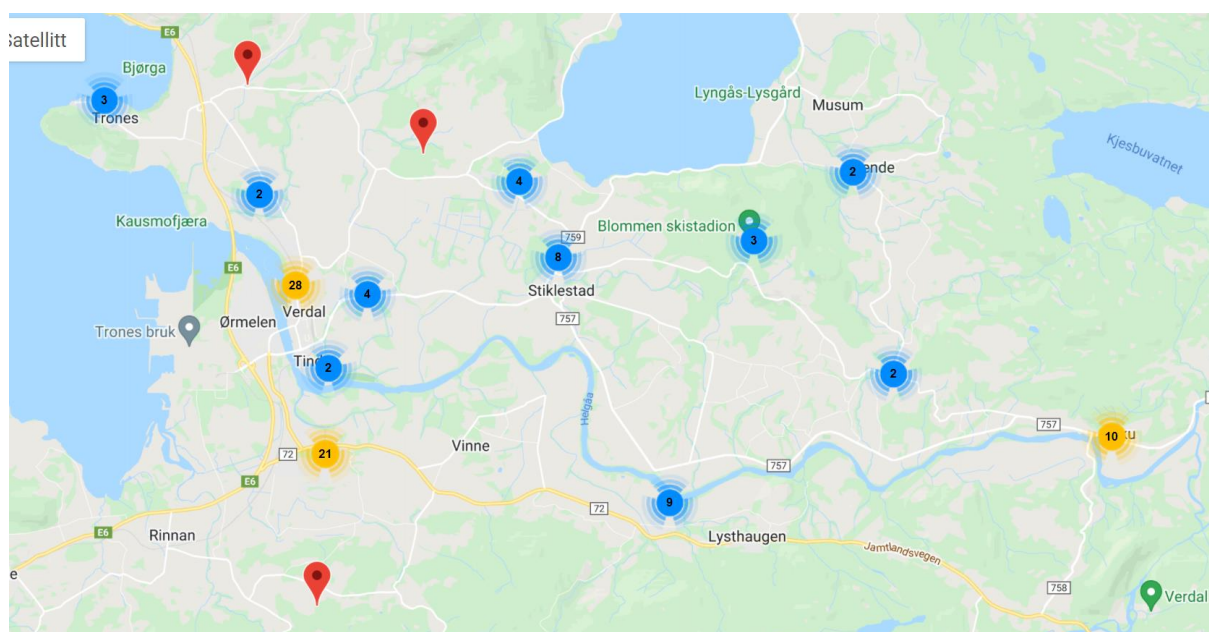
Nærmiljøanlegg og friluftslivsanlegg er det ønskelig med et stort antall av og nært der folk bor.

Kartet under viser antall og fordeling av nærmiljøanlegg som er tildelt spillemidler i Verdal kommune. Dette inkluderer også skoleanlegg, o-kart og friluftslivsanlegg som er definert som nærmiljøanlegg. Det er viktig å være klar over at selv om et skoleanlegg fremstår som et anlegg, er det i denne oversikten basert på antall spillemiddelsøknader. Eksempelvis er uteområdet på Verdalsøra barneskole inndelt i flere spillemiddelsøknader. Kartet viser at det er flest nærmiljøanlegg i sentrum.

Oversikt over plassering av nærmiljøanlegg i Verdal kommune. Gul/oransje = over 9 anlegg i dette området. Blått = under 9 anlegg i dette området. Rødt = 1 anlegg. Kilde: Anleggsregisteret.

Kartet under viser antall og fordeling nærmiljøanlegg som er tildelt spillemidler i Verdal sentrum, på samme måte som kartet over. Kartet viser at det er flest nærmiljøanlegg på Verdalsøra og i Vinne.

Oversikt over plassering av nærmiljøanlegg i Verdal sentrum. Gul/oransje = over 9 anlegg i dette området. Blått = under 9 anlegg i dette området. Rødt = 1 anlegg. Kilde: Anleggsregisteret.

Det kan være lekeplasser/nærmiljøanlegg som er opparbeidet uten å søke spillemidler, disse er ikke med i oversikten. Noen lekeplasser er opparbeidet av kommunen, andre av velforeninger ell., og noen av disse med tilskudd fra kommunen.

9.2.17 Friluftsliv

Det tilrettelegges godt for friluftsliv i Verdal, både tettstedsnært friluftsliv og friluftsliv på fjellet. Det er mange ildsjeler som legger tilrette for at innbyggerne kommer seg ut og i aktivitet, som merking og skilting, rydding og etablering av stier og gapahuker osv. En samlet oversikt over turstier og målpunkt mm. vil vi imidlertid først få gjennom arbeidet med Friluftslivets ferdselsårer som ferdigstilles i 2022/2023.

Kommuner kan søke Miljødirektoratet om økonomisk støtte til å sikre seg råderett over viktige friluftsområder. Områder i folks nærmiljø har prioritet da man ser at grønne lunger og ferdselsårer ofte bygges ned på grunn av sentralisering og fortetting. Ordningen innebærer at direktoratet bidrar med midler til kjøp av grunn eller varige bruksavtaler, og området får status som statlig sikret friluftslivsområde. I praksis kan det dreie seg om alt fra områder til parkeringsplasser til større friluftslivsområder. Kommunene vil senere kunne søke om tilskudd til tiltak på disse friluftslivsområdene.

I Verdal er det ingen områder som er statlig sikret friluftslivsområder, og et av tiltakene er å utrede og sikre friluftslivsområder for statlig sikring. Områder som kan være aktuelle å statlig sikre er Elvepromenaden langs begge sider av elva, Nordbergshaugen, Høgøra, Ørin, m.fl.

10. Sentralidrettsanlegg

Sentralidrettsanlegg defineres ofte som idrettsanlegg som ligger sentralt plassert i en kommune og som kan brukes på tvers av klubber og også kommuner. Ofte er det større og kostnadskrevenne idrettsanlegg som vanligvis benyttes til større arrangement. Anleggene har vanligvis leietakere både dagtid (skoler) og kveldstid (idrettslag).

Følgende tre anlegg defineres som sentralidrettsanlegg i Verdal:

- Sentralidrettsanlegget på Ørmelen
- Vinne aktivitetspark
- Verdal svømmehall/Ørahallen

Over 90 % av kommunens befolkning kan nå disse innenfor 30 min kjøreavstand. Det viser at store deler av kommunen når disse tre anleggene innenfor 30 min kjøretid, og utvikling av kommunens tre sentralidrettsanlegg for mangfold og bredden av befolkningen bør prioriteres.

11. Spillemidler

12.1. Tildelinger i Verdal de siste 10 årene

OVERSIKT SØKNADER OG TILDELINGER FOR ORDINÆRE ANLEGG VERDAL 2010-2020							
Årstall	Antall	Tilsk.ber. kostnader	Søknadsbeløp	Tildelt	Kommunale	Lagseid	Herav ikke godkjente
2010	6	18 124 000	3 915 000	2 712 000	1	5	
2011	6	8 826 607	2 391 000	1 213 000	1	5	
2012	7	99 155 264	21 208 000	447 000	2	5	
2013	11	104 192 814	22 711 421	846 000	5	6	
2014	10	110 251 139	24 972 000	2 282 000	6	4	
2015	20	165 627 467	37 956 000	4 610 000	9	11	
2016	26	175 513 146	36 606 000	6 112 000	11	15	
2017	35	104 315 880	28 424 000	7 408 000	6	29	
2018	30	119 311 130	30 737 000	14 266 000	4	26	
2019	21	76 811 968	18 547 000	10 128 000	4	17	
2020	14	50 498 245	15 228 000	13 411 000	-	14	
SUM 2010-2020		1 032 627 660	242 695 421	63 435 000	49	137	-

Tabell 21 Oversikt søknader og tildelinger for ordinære anlegg i Verdal 2010-2020.

Kilde: anleggsregisteret.

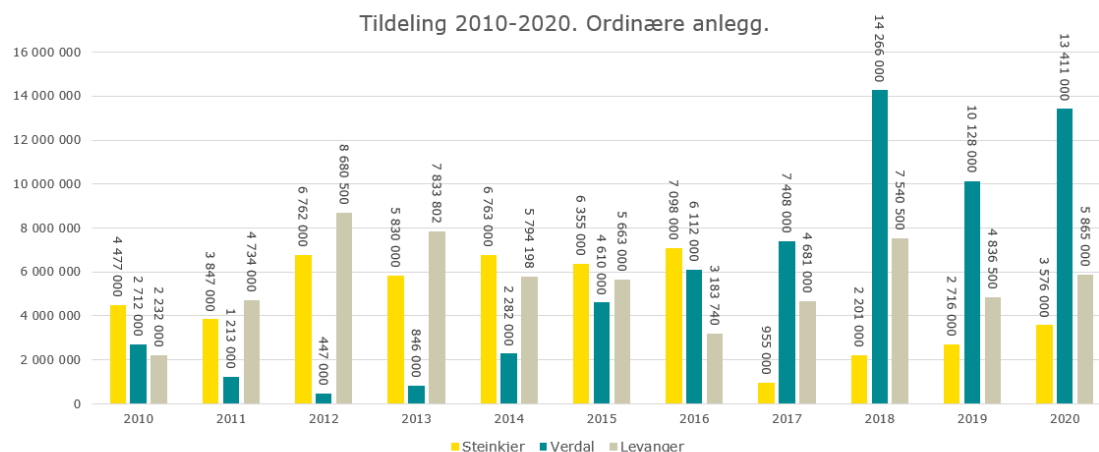
Oversikten viser at Verdal kommune i perioden 2010-2020 mottok i overkant av 63 mill. kr. i spillemidler til ordinære idrettsanlegg. Det er flest lagseide anlegg.

OVERSIKT SØKNADER OG TILDELINGER FOR NÆRMILJØANLEGG VERDAL 2010-2020							
Årstall	Antall	Tilsk.ber. kostnader	Søknadsbeløp	Tildelt	Kommunale	Lagseid	Herav ikke godkjente
2010	3	1 655 000	295 000	95 000	2	1	
2011	2	1 435 500	400 000	200 000	2	0	
2012	3	2 103 477	600 000	200 000	1	2	
2013	4	1 556 880	630 000	200 000	4	0	
2014	4	1 407 078	704 000	69 000	3	1	
2015	5	1 914 470	949 000	646 000	2	3	
2016	3	586 750	303 000	403 000	3	3	
2017	4	3 557 937	1 200 000	600 000	1	3	
2018	11	11 124 632	3 274 000	874 000	10	1	
2019	12	13 609 537	3 600 000	900 000	12	0	
2020	9	10 950 739	2 700 000	-	9	0	
SUM 2010-2020		49 902 000	14 655 000	4 187 000	49	14	-

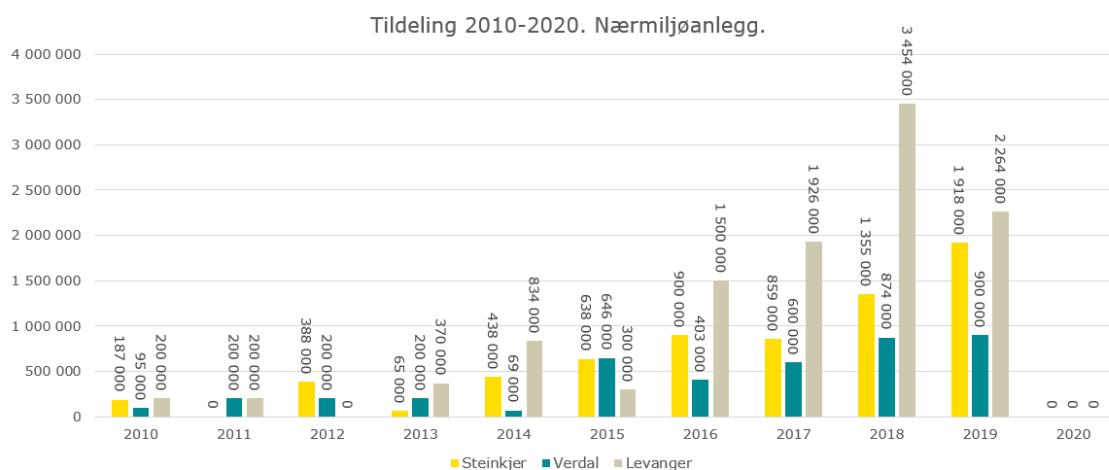
Tabell 22 Oversikt søknader og tildelinger for nærmiljøanlegg i Verdal 2010-2020.

Kilde: anleggsregisteret.

Oversikten viser at Verdal kommune i periode 2010-2020 mottok i overkant av 4 mill. kr. i spillemidler til nærmiljøanlegg. Det er flest kommunale anlegg.

Figur 29 Oversikt over tildeling av spillemidler til ordinære anlegg i Steinkjer, Verdal og Levanger kommune. Kilde: anleggsregisteret.

Figur 30 Oversikt over tildeling av spillemidler til nærmiljøanlegg i Steinkjer, Verdal og Levanger. Kilde: anleggsregisteret.

Ingen tildelinger til nærmiljøanlegg i 2020, ettersom idrettslagseide anlegg ble prioritert pga. pandemien, og ingen lagseide anlegg var nærmiljøanlegg.

12.2 Trøndelag fylkeskommunes retningslinjer for fordeling av spillemidler 2020-2023

Trøndelag fylkeskommune har våren 2020 vedtatt nye mål og retningslinjer for prioritering av spillemiddelsøknader ([vedtak FT 48/20](#)).

1. Interkommunale idrettsanlegg.
2. Attraktive aktivitetsanlegg. Dette er anlegg både inne og ute, som er tilrettelagt for allsidighet og inkluderende og attraktive møteplasser i nærmiljøet og ved skoler.
3. Idrettsanlegg med høyt aktivitetspotensiale for barn og unge, i områder med lav anleggsdekning for de aktuelle idrettene.
4. Nødvendig oppgradering av eksisterende anlegg der det skal gjennomføres arrangement som har nasjonal status.

Fylkeskommunens retningslinjer krever at det gjøres gode lokale behovsvurderinger, slik at det bygges riktige anlegg på riktig sted. Det vil si at det ikke lenger blir en selvfølge at alle anlegg får spillemidler, men at anlegg det er dokumentert behov for prioriteres. Dette gjelder spesielt de store og kostnadskrevenne anleggene. Retningslinjene skal evalueres hvert fjerde år.

Trøndelag fylkeskommune har utarbeidet en ny sjekkliste - [sjekkliste - et verktøy for planlegging av anlegg \(trondelagfylke.no\)](https://www.trondelagfylke.no/planlegging-og-bygging/sjekkliste-et-verktoy-for-planlegging-av-anlegg), som skal fylles ut og legges med som vedlegg til alle nye ordinære spillemiddelsøknader, som grunnlag for prioritering i tråd med de nye retningslinjene.

I tillegg har Fylkestinget vedtatt følgende vilkår for prioritering av anlegg i Trøndelag; «Anlegg som tildeles spillemidler skal være omtalt i en kommunal plan som er utarbeidet etter prosesskravene i plan- og bygningsloven, og må inneholde kunnskapsbaserte behovsvurderinger».

12.3. Interkommunale idrettsanlegg

Det kan være ressurs- og bruksmessig gunstig at flere kommuner går sammen om å bygge og drifte idrettsanlegg det ellers ville vært vanskelig å realisere innenfor én kommune. Særsilt tilskudd for interkommunale anlegg kan tildeles ett anlegg per anleggstype i samarbeidende kommuner.

Interkommunale idrettsanlegg kan få et tillegg på 30 % av ordinært tilskudd forutsatt at følgende vilkår er oppfylt:

1. Anlegget er et større, kostnadskrevenne anlegg, f.eks. svømmeanlegg eller idrettshall.
2. Det er inngått bindende skriftlig avtale mellom to eller flere kommuner om investering og drift. Avtalen må inneholde følgende elementer:
 - a) Hver deltakende kommune skyter inn minimum 5 % av anleggets godkjente kostnad i investeringstilskudd. Kommunenes tilskudd må dokumenteres, og
 - b) at hver deltakende kommune skyter inn minimum 5 % av anleggets faktiske driftskostnader i årlige driftstilskudd i 20 år. Driftstilskuddet kan ikke begrenses til et nominelt beløp gjennom 20-årsperioden.

Eller

at hver deltakende kommune stiller garanti som dekker minimum 5 % av faktiske, årlige driftsunderskudd for anlegget. Den som står som søker/anleggseier skal stille garanti slik at den dekker hele driftsunderskuddet etter fradrag for øvrig deltakende kommune(r)s garantidekning. Garantiene skal samlet dekke 100 % av faktiske, årlige driftsunderskudd for anlegget i 20 år.

Dersom andre enn en kommune står som søker/anleggseier vil det være et vilkår at deltakende kommuner inngår slik bindende skriftlig avtale med anleggseier vedrørende investering og drift.

Departementet godkjenner om anlegg oppfyller vilkårene. Søknad om godkjenning av status som interkommunalt anlegg med mulighet for særskilt tilskudd sendes departementet innen 15. november.

I helt spesielle tilfeller kan departementet gi dispensasjon fra vilkårene.

Særlig tilskuddssats vil også gjelde senere og ny utbygging av interkommunale anlegg (så lenge anlegget er omfattet av bestemmelsene, jf. pkt. 4.1), forutsatt at vilkårene 1 og 2 a og b over er oppfylt også for slik utbygging, herunder at 20-årsperioden under b forlenges til nye 20 år for

kommunale driftstilskudd for ny og senere utbygging. Fylkeskommunen godkjenner om senere og ny utbygging av interkommunale anlegg oppfyller vilkårene.

Kilde: Kulturdepartementet.

Jfr. retningslinjene for prioritering av spillemidler i Trøndelag fylkeskommune prioriteres interkommunale idrettsanlegg først.

Verdal kommune har i [PS 90/20](#) vedtatt følgende prinsipper for interkommunale idrettsanlegg:

1. Verdal kommune skal samarbeide med aktuelle kommuner om å realisere interkommunale idrettsanlegg.
2. Aktuelle interkommunale idrettsanlegg skal vurderes i de aktuelle idrettsrådene og kommunene før de tas inn i anleggsplan.
3. Anlegg som defineres som interkommunale idrettsanlegg innarbeides i gjeldende økonomiplan.
4. Det skal tilstrebes god balanse i fordeling av antall og type interkommunale idrettsanlegg i samarbeidende kommuner.

I denne planprosessen som har vært felles for Verdal og Levanger, har interkommunale idrettsanlegg vært et av flere tema på fellesmøtene med Verdal- og Levanger idrettsråd. Idrettsrådene har jobbet med følgende oppgaver om interkommunale idrettsanlegg:

1. Av alle de innmeldte ønskene/behovene for anlegg i Verdal og Levanger – hvem av disse kunne vært interkommunale idrettsanlegg?
2. Av de anleggene som kunne vært interkommunale – hvem av disse er det behov for? Hvem av disse er aktuelle? Og hvem av disse er ikke prioritert? Se definisjon under tabellen.
3. Av de anleggene som det er behov for, i hvilken kommune bør de plasseres? Begrunn svaret.

Resultatet av dette arbeidet er presentert i tabell 23 under.

Behov for	Plassering	Begrunnelse	Aktuell**	Ikke prioritert***
Tennis-/racketsporthall	Levanger	• Etablert tennismiljø i Levanger, medlemmer fra både Levanger og Verdal • Gunstig plassering på Levanger fritidspark som utredet i PS 41/20. • Begge idrettsrådene støtter dette anlegget som interkommunalt idrettsanlegg, som fremmes som politisk sak i tråd med vedtatte prinsipper i 2022.	Ishall	Friidrettshall
Varmebasseng	Uavklart	• Mulig både i Trønderhallen og	Skatehall	Sandhandballbane

		Verdalsøra svømmehall, og det er utredet til formålet i Trønderhallen. • Opplæringsbassenget i Verdalsøra benyttes noe til formålet i dag (34°C). • Idrettsrådet i Levanger vurderer Trønderhallen som beste plassering pga. at det er mest sentralt for flest mulig, samlokalisering med Trønderhallen og nærhet til sykehuset. • Verdal idrettsråd ønsker ikke å uttale seg da dette er et anlegg for behandling og ikke idrett.		
Turnhall	Levanger*	• Stort turnmiljø i Levanger, med medlemmer fra både Levanger og Verdal (ungdom). • Stort kompetansemiljø og eliteturn • Nærhet til skoler og universitet • Basishall i Verdal er viktig for rekruttering		Fotballhall
Klatrehall	Verdal	• Eksisterer planer for dette • Godt klatremiljø • Nærhet til skoler • Skaper balanse i fordeling av interkommunale anlegg		Hoppbakke
				Sykelhall
				NM-anlegg ski
				Kampsportshall

Tabell 23 Interkommunale idrettsanlegg.

*behov for basishall i Verdal

**Disse er ikke foreslått plassert. Kan være aktuell i andre kommuner, avklares i neste planperiode.

***Se kap. 10 om anleggsdekning og behovsanalyse for ordinære idrettsanlegg.

Behov for: Idrettsanlegg det er behov for på kort sikt i Levanger og Verdal som er av en slik størrelse at det kan defineres som interkommunalt.

Aktuell: idrettsanlegg som kan være aktuell på lengre sikt i regionen som er av en slik størrelse at det kan defineres som interkommunalt.

Ikke prioritert: idrettsanlegg som er av en slik størrelse at det kan defineres som interkommunalt, men som det er vurdert som ikke behov for i Levanger og Verdal og derfor ikke prioriteres.

Denne tabellen er kun utgangspunktet for videre arbeid med planer og politisk behandling, og er ikke det samme som at anleggene blir interkommunale idrettsanlegg. De anleggene som er definert som «behov for», behandles politisk i hvert enkelt tilfelle i tråd med vedtatte prinsipper for interkommunale idrettsanlegg når det blir aktuelt.

12.4. Forskuttering av spillemidler i Verdal

I Trøndelag er etterslepet på spillemidler til ordinære idrettsanlegg 3-5 år, og utviklingen går mot at stadig flere må vente i 5 år. Fylkeskommunen jobber for at ingen skal vente lenger enn 5 år og det samme tilstrebes ved kommunal prioritering av spillemidler.

Verdal kommune [PS 90/16](#) har ei ordning det er mulig å søke om forskudd på spillemidler på.

Følgende retningslinjer gjelder for forskuttering av spillemidler:

1. Det forskutteres inntil 85 % av godkjent søknadssum i spillemiddelsøknaden.
2. Forskuttering av spillemidler krever godkjent spillemiddelsøknad av fylket og kulturdepartementet.
3. Spillemiddelsøknaden skal ha vært fornyet og nærmer seg tildeling av spillemidler.
4. Rentebetingelsene ved forskudd på spillemidler er 0,5 % over gjennomsnittlig kommunal rente.
5. Forskudd på spillemidler prioriteres til interkommunale anlegg og anlegg som treffer godt på mål og strategier i kommunal plan for idrett og fysisk aktivitet.
6. Forskuttering krever årsmøtevedtak på det planlagte anlegget fra hovedstyret i aktuelle lag og foreninger.
7. Søker skal dokumentere egenkapital som hovedregel på 10 % av anleggets totale kostnad.
8. Det gis ikke lån utover søknadssum i spillemiddelsøknaden.
9. Det gis ikke forskudd til anlegg med godkjent kostnadsoverslag under kr. 1 500 000. Der det er flere anlegg og/eller flere spillemiddelsøknader vurderes prosjektet i sin helhet.
10. Det gis ikke lån som forskudd til nærmiljøanlegg.
11. Det gis ikke lån som forskudd på mva.-kompensasjon ved bygging av idrettsanlegg.

Søknad om forskuttering av spillemidler sendes til [rådgiver Kulturtjenesten](#)

12.5. Handlingsprogram anlegg 2022-2025

Handlingsprogram anlegg er et skjematisk oppsett som viser planlagte anleggstiltak som er vedtatt. Ansvarlig for tiltaket, kostnader for investering og søknadssum på spillemidler er tatt inn i det prioriterte handlingsprogrammet. Handlingsprogrammet utformes med skjematisk oppstilling, i Verdal er gjeldende handlingsprogram anlegg vist i tabell 24. Det er utarbeidet separate skjema for de ulike søknadsgruppene; ordinære anlegg og nærmiljøanlegg. Gjeldende handlingsprogram for prioriterte anlegg, er vurdert i henhold til statlige føringer og lokale føringer i temaplan anlegg for leik, idrett og aktivitet (2015-2018). I tillegg følger et uprioritert handlingsprogram anlegg for anlegg som er meldt inn og tatt inn, men som det foreløpig ikke er realisert og søkt spillemidler til. Disse er ikke prioritert ihht. overordna føringer og er ikke kostnadsberegnet, men ansvarlig for tiltaket er definert (privat tiltak vs. offentlig tiltak).

Ved prioritering av spillemidler fom. 2022 og ut kommende planperiode, skal alle anlegg med tilhørende spillemidler vurderes i forhold til nye føringer. Eksisterende søknader skal også vurderes i tråd med dette, men eksisterende søknader skal ikke risikere å havne lenger bak på lista enn opprinnelig. De nye føringene vil ha størst betydning for nye anlegg og nye søknader, og noen tiltak som treffer særlig godt på nye vedtatte strategier, kan prioriteres frem.

Handlingsprogram anlegg 2022-2025 skal vurderes og prioriteres med bakgrunn i følgende føringer:

- **Trøndelag fylkeskommunes retningslinjer for prioritering av spillemidler**
 - Interkommunale idrettsanlegg.
 - Attraktive aktivitetsanlegg. Dette er anlegg både inne og ute, som er tilrettelagt for allsidighet og inkluderende og attraktive møteplasser i nærmiljøet og ved skoler.
 - Idrettsanlegg med høyt aktivitetspotensiale for barn og unge, i områder med lav anleggsdekning for de aktuelle idrettene.
 - Nødvendig oppgradering av eksisterende anlegg der det skal gjennomføres arrangement som har nasjonal status.
- **Anleggsstrategier i temaplan for idrett, leik og fysisk aktivitet 2022-2025**
 - Skoleanlegg, nærmiljøanlegg, nærfriluftsliv som retter seg mot de minst aktive innbyggerne og begge kjønn
 - Anlegg med samarbeid på tvers av klubber og/eller kommuner
 - Anlegg med lav dekningsgrad i dag det er behov for
 - Legger til rette for at flere driver egenorganisert aktivitet
 - Legger til rette for et variert friluftsliv der folk bor
 - Gjenbruk, renovering og utvikling av eksisterende anlegg
 - Samlokaliseringer flest mulig idretter og aktiviteter
 - Anleggseier jobber aktivt mot målene i fritiderklæringen
 - Anlegget har god plan for drift
 - Anlegget er godt tilrettelagt og/eller har tilbud om paraidrett

Andre føringer i prioritering av spillemidler:

- Kunstgressbaner med miljøvennlig innfyll prioriteres frem ved fordeling av tilskudd.
- Utvikling av kommunens tre sentralidrettsanlegg for mangfold og bredden av befolkningen prioriteres.

Handlingsprogram anlegg skal rulleres hver vår. Revidert kommunalt Sjekkskjema for idrettsanlegg benyttes ved innmelding av nye anlegg ved årlig rulling av handlingsprogrammet i 2022-2025. Sjekkskjemaet skal sikre at mål og strategier for videre anleggsutvikling blir ivaretatt. Dette skal stimulere til økt samarbeid på tvers av lag og foreninger og på tvers av kommuner. Anlegg tas ikke inn i handlingsprogrammet før disse spørsmålene er avklart. Tidligere har også nærmiljøanlegg blitt meldt inn i sjekkskjema for idrettsanlegg, men dette videreføres ikke. Nærmiljøanlegg og mindre friluftslivstiltak er det ønskelig med mange av, og derfor forenkles søknadsprosessen for slike tiltak med at de blir unntatt fra kravet om innmelding. Gjeldende handlingsprogram er oppdatert i henhold til dette. Søkere av nærmiljøanlegg og mindre friluftslivstiltak anbefales likevel å ha tidlig dialog med kommunen når de planlegger tiltak, for å komme godt i gang med søknadsprosessen for spillemidler, som har de samme kravene som for ordinære idrettsanlegg. Kommunen jobber aktivt med å nå ut med informasjon om dette til alle lag og foreninger.

Se oversikt over aktuelle interkommunale idrettsanlegg i tabell 23.

Det er krevende for både idrettslagene og kommunene å definere helt konkret hvilke anlegg det er behov for å bygge eller rehabilitere i en 4-årsperiode. Ideelt sett skulle alle anleggene det er behov for i perioden 2022-2025 vært definert nå, uten behov for årlig innmelding. Det er imidlertid mye som kan påvirkes og endres ilt. en planperiode, og det er ønskelig med en fleksibel plan som kan tilpasse seg slike endringer. I idrettslagene kan endringer i styrene og mange andre oppgaver i idrettslagene gjøre det vanskelig å planlegge for så langt frem i tid. Behovsvurderingene som ligger til grunn i denne planen med de fire satsingsområdene med mål og strategier, gir imidlertid en tydelig retning på videre ønsket anleggsutvikling i Verdal og delvis i regionen.

Sjekkliste idrettsanlegg

Søker:

Anleggsnavn:

Kontaktinformasjon:

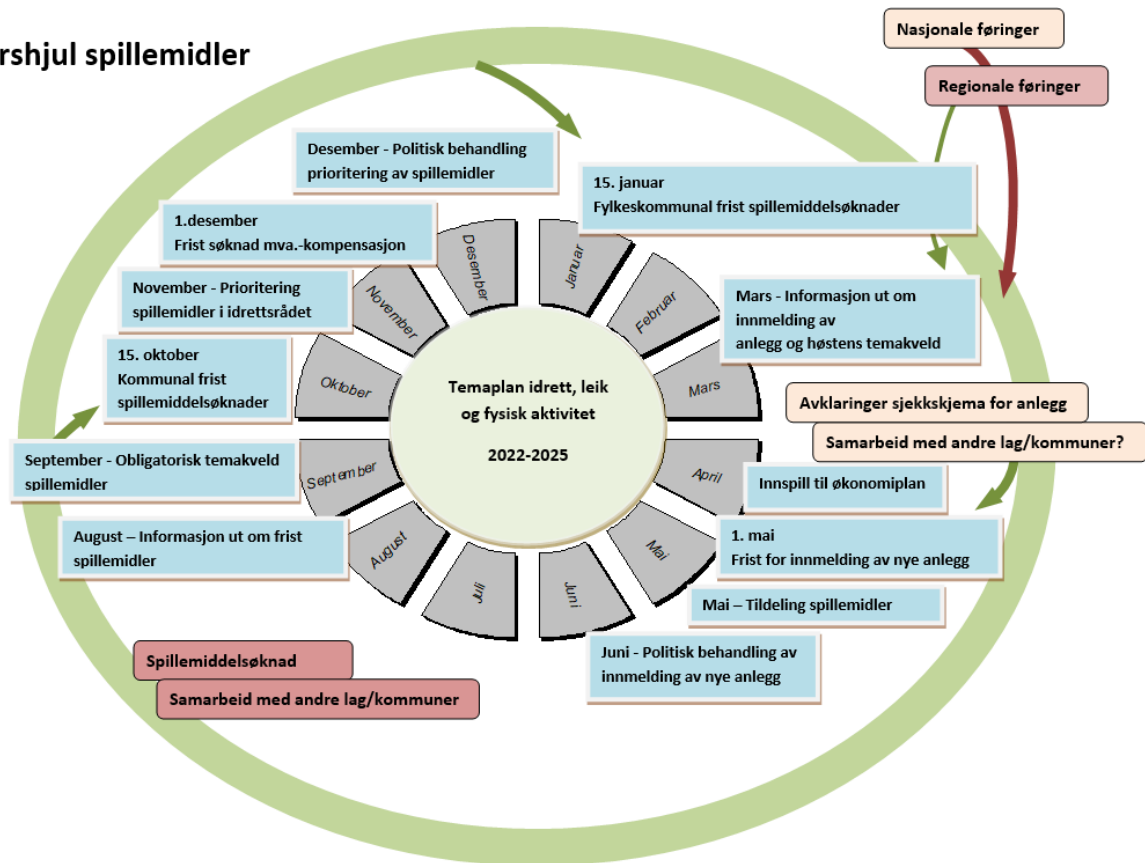
Verdal kommune

	Avklarings spørsmål	Aktuelle ordinære idrettsanlegg			Aktuelle interkommunale idrettsanlegg		
		Ja	Nei	Begrunnelse	Ja	Nei	Begrunnelse
1.	Er anleggseier søknadsberettiget?						
2.	Har søker rett til bruk av grunn der anlegget skal ligge?						
3.	Er anlegget i tråd med Trøndelag fylkeskommune retningslinjer for prioritering av spillemidler?						
4.	Er anlegget i tråd med lokale føringer i temaplan?						
a)	Er det samarbeid på tvers av flere klubber?						
b)	Har anlegget lav dekningsgrad i dag?						
c)	Vil anlegget legge til rette for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet?						
d)	Er anlegget et lett tilgjengelig friluftslivsanlegg?						
e)	Er det gjenbruk, renovering og utvikling av et eksisterende anlegg?						
f)	Vil anlegget samlokaliseres med andre idretter og aktiviteter?						
g)	Jobber anleggseier aktivt mot målene i fritidsklæringen?						
h)	Har anlegget en god plan for drift?						
i)	Er anlegget godt tilrette for funksjonshemmede og/eller er det tilbud om paraidrett?						
5.	Er anlegget en møteplass i tillegg til et idrettsanlegg?						
6.	Er anlegget godt tilrettelagt for begge kjønn?						
7.	Støttes anlegget av Verdal idrettsråd?						
8.	Er det opprettet samarbeid på tvers av flere kommuner?						
9.	Er anlegget forankret i idrettens anleggsplan?						
10.	Støttes anlegget av idrettsrådene i andre kommuner?						

12.6. Årshjul spillemidler

Det ble laget et årshjul for spillemidler til forrige plan, som har bidratt til at alle søkere av spillemidler jobber mer langsiktig med anleggsplaner og søknader som spillemidler. Dette årshjulet er revidert ihht. ny plan.

Årshjul spillemidler

Figur 31 Årshjul for spillemidler 2022-2025.

12.Samarbeid med frivilligheten

13.1. Verdal idrettsråd

Verdal Idrettsråd er et fellesorgan for idrettslagene (som er tilsluttet Norges Idrettsforbund) i kommunen. Formålet med idrettsrådet er å arbeide for best mulig forhold for idretten, herunder samarbeid:

- mellom lagene
- mellom lagene og de kommunale myndigheter
- mellom lagene og idrettskretsen

Idrettsrådet spiller en proaktiv rolle i utformingen av idrettspolitikken i Verdal – både i forhold til aktivitet og anlegg.

Verdal kommune og idrettsrådet har i en årrekke hatt en samarbeidsavtale, og kommunen og idrettsrådet samarbeider på flere plan. Gjeldende samarbeidsavtale ble underskrevet 2020, og bør etter hvert revideres.

13.2. Samlet talerør for friluftsliv -friluftsråd

Samlet talerør for friluftsliv lokalt, tilsvarende det idretten har, mangler. I mange henseender kunne det vært klokt å ha hatt en slik paraplyorganisasjon for å samle seg om felles problemstillinger både internt og opp mot det offentlige.

Mange steder er det etablert interkommunale friluftsråd. Et friluftsråd er et fast samarbeid mellom to eller flere kommuner og eventuelt organisasjoner om nærmere definerte felles friluftsoppgaver. Samarbeidet er formalisert gjennom vedtekter, årsmøte, styre, arbeidsprogram, budsjett, årsmelding og regnskap. Det fastsettes egen kontingent fra medlemskommunene til friluftsrådet som vanligvis er et kronebeløp pr innbygger.

Trøndelag fylkeskommune tildeler kommuner tilskudd for å utrede muligheten for å etablere interkommunale friluftsråd, og dette er et av tiltakene i Temaplan for idrett, lek og fysisk aktivitet.

13. Antall idrettslag og medlemskap i Verdal

I Verdal er det 30 idrettslag, med totalt 5858 medlemmer og ca. 26 ulike idrettsgrener, basert på siste telling for 2020. Dette utgjør nesten 40% av totalt innbyggertall.

Alle betalende medlemmer som deltar regelmessig i idrettslagets ordinære treningsaktivitet, eller representerer idrettslaget i konkurranser, regnes som aktive medlemmer.

Med regelmessig menes sammenhengende deltakelse gjennom sesongen. Medlemmer som kun deltar i enkeltstående arrangementer, tidsavgrensede opplæringstiltak eller sommerskoler/ferietiltak regnes ikke som aktive medlemmer.

Betalende medlemmer med verv og ansvar for administrative oppgaver, drift og vedlikehold av anlegg mm. regnes også som aktive medlemmer. Det samme gjør medlemmer som er trenere, lagledere eller har andre regelmessige oppgaver som bidrar til gjennomføringen av trening, konkurranser eller annen ordinær aktivitet i idrettslaget.

Medlemmer som kun deltar på enkeltstående dugnader eller transporterer familiemedlemmer til og fra trening eller konkurranser, anses ikke som aktive medlemmer.

Alle aktive medlemmer skal registreres i de idrettsgrenene de er tilknyttet. For at et medlem skal kunne registreres i flere idrettsgrener organisert av samme særforbund, må treningstilbudene foregå i klart adskilte miljøer.

Medlemskap og aktivitetstall i idrettslag i Verdal pr. 31.12.20 er som følger:

Idrettsgren	Kvinner 0-5 år	Kvinner 6-12 år	Kvinner 13-19 år	Kvinner 20-25 år	Kvinner 26 --- år	Sum	Menn 0-5 år	Menn 6-12 år	Menn 13-19 år	Menn 20-25 år	Menn 26 --- år	Sum	Totalt
Fotball	0	273	156	17	110	556	0	360	235	50	203	848	1404
Golf	0	22	10	6	112	150	2	24	34	19	447	526	676
Gym og Turn	45	193	16	10	96	360	19	108	10	7	48	192	552
Ski	6	54	27	8	122	217	5	61	38	3	127	234	451
Friidrett	7	52	26	0	18	103	6	43	66	5	33	153	256
Riding	0	26	62	18	83	189	0	0	3	0	13	16	205
Håndball	0	42	26	7	23	98	0	59	27	0	11	97	195
Orientering	1	18	9	2	47	77	1	19	14	3	61	98	175
Svømming	5	54	9	2	10	80	5	54	9	4	10	82	162
Skiskyting	0	8	8	3	39	58	0	15	15	0	46	76	134
Ishockey	0	10	11	9	28	58	0	10	11	9	28	58	116
Hundekjøring	0	5	2	3	36	46	0	9	9	8	34	60	106
Sportsskyting	0	0	0	0	8	8	0	0	1	1	91	93	101
Volleyball	0	10	22	5	10	47	0	11	9	4	15	39	86
Bowling	0	2	6	1	4	13	0	6	6	7	35	54	67
Motorsport	0	1	0	0	5	6	0	16	13	3	25	57	63
Klatring	1	2	10	2	11	26	2	5	8	2	16	33	59
Sportsdykking	0	3	2	0	3	8	0	13	13	0	16	42	50
Kampsport	0	8	4	0	1	13	0	14	8	1	1	24	37
Badminton	0	3	2	1	8	14	0	1	0	3	7	11	25
Dykking	0	0	1	1	2	4	0	0	0	2	17	19	23
Helsesport	0	0	0	0	5	5	0	0	0	0	2	2	7
E-Sport	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bueskyting	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sum:	65	786	409	95	781	2136	40	828	529	131	1286	2814	4950

- Aktivitetstall per gren for 2020 fordelt på årsklassene registreringa foretases på
- 24 idretter per dato
- E-sport og Bueskyting nye idretter i 2022

Tabell 25 Aktivitetstall pr. idrett pr. 31.12.2020. Kilde: Idrettsforbundet.

Aktivitetstall i paraidrett i Verdal pr. 31.12.20 er som følger:

Funksjonshemmede: **2019** **2020**

Innherred Trekkhundklubb	2	0
Stiklestad Golfklubb	5	0
Verdal Helsesportslag	7	7
Verdal IL, fotball	9	14
Verdal O-Klubb	2	2
Verdal Kampsportsklubb	8	5
Verdal Bowlingklubb	0	1
Sum:	33	29

Tabell 26 Aktivitetstall paraidrett pr. 31.12.2020. Kilde: Idrettsforbundet.

14. Sammenheng til andre planer

15.1 Kommuneplanens samfunnsdel

[Kommuneplanens samfunnsdel 2021-2030](#) er førende for temaplan for idrett, lek og fysisk aktivitet (2022-2025). Kommuneplanens samfunnsdel omhandler langsiktige samfunns mål og strategier for Verdal som lokalsamfunn og kommuneorganisasjon, og gir retning for utvikling, drift og arealbruk i kommunen. Planen er kommuneorganisasjonens overordnede plan for alle kommunale sektorer og fagområder, og skal legges til grunn for kommunens virksomhet. Planen skal også legges til grunn for statens og regionale myndigheters virksomhet i kommunen.

Mål og strategier fra samfunnsdelen som er direkte knyttet til temaplan er illustrert i mål og strategier for hvert satsingsområde i temaplan og illustrert ved at de ligger som overordna mål og merket med * i strategier.

15.3. Friluftslivskartleggingen

[Friluftslivskartlegging 2018](#) er en kartlegging og verdsetting av de viktigste friluftslivsområdene i Verdal. Dette benyttes som kunnskapsgrunnlag, og tas inn som en egen del av Temaplan for idrett, lek og fysisk aktivitet (2022-2025).

Bruk av friluftslivskartleggingen som informasjonsgrunnlag skal innarbeides i kommunens saksbehandlingsrutiner. Da kartleggingen er rent faglig fundert uten avveining mot øvrig arealinteresser, forutsettes det at slik avveining foretas i planlegging og enkeltsaksbehandling.

Friluftslivskartleggingen skal holdes løpende oppdatert, og bør revideres i forbindelse med revisjon av kommuneplans arealdel ved behov.

Kartlegging av [friluftslivets ferdselsårer](#) skal identifisere, ivareta og utvikle stier, turveier, løyper og leder som er viktige for friluftsliv. Dette er en videreføring av friluftslivskartleggingen og dette arbeidet gjennomføres i 2022 og 2023 i Verdal.

15. Resultatvurdering forrige plan

[Temaplan Anlegg for lek, idrett og aktivitet \(Verdal kommune 2015-2018\)](#) er forrige plan i Verdal. Den gjelder frem til ny plan er vedtatt, da revidering av gjeldende plan ble noe utsatt både pga. nye retningslinjer for prioritering av spillemidler i Trøndelag fylkeskommune og pandemien.

Temaplan hadde et stort fokus på anleggsutvikling. I tillegg var den et arbeidsverktøy for å prioritere spillemidler i lys av overordna utfordringer, sikre god ressursutnyttelse og ivareta helhetsspektivet. Den skulle være et uttrykk for både lokale og regionale behov, og den regionale delen av planen var felles med Levanger kommune.

[Sjekkskjema for idrettsanlegg](#) skulle sikre at mål og strategier for videre anleggsutvikling ble ivaretatt. Dette skulle stimulere til økt samarbeid på tvers av lag og på tvers av kommuner. Anlegg ble ikke tatt inn i handlingsprogrammet før disse spørsmålene var avklart. Dette har bidratt til at ikke alle anleggene er tatt inn, slik at vi i større grad har realisert anlegg det er behov for enn tidligere. Det har også til en viss grad bidratt til økt samarbeid.

Den regionale delen var felles med Levanger kommune, og det er etablert et godt administrativt samarbeid innenfor feltet idrett og friluftsliv. Vi har bla. på bakgrunn av dette vedtatte prinsipp om interkommunale idrettsanlegg i begge kommunene.

Planen har vært et viktig grunnlag for å stimulere til økt samarbeid.

Årshjul spillemidler har bidratt til at søkere av spillemidler jobber godt med planer og søknader gjennom året og i større grad overholder fristene. Dette gir bedre søknader og flere godkjente søknader.

I løpet av planperioden er det realisert mange nærmiljøanlegg, spesielt ved skoler og Vinne aktivitetspark, i regi kommunen. Dette gjenspeiler tildeling av spillemidler til nærmiljøanlegg i figur 30. Å utvikle disse nærmiljøanleggene for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet og at de skal invitere til aktivitet på tvers av alder, kjønn og funksjonsnivå har vært sentralt. Anlegget Vinne aktivitetspark vil i løpet av 2022 bli presentert som et forbildeanlegg på www.godeidrettsanlegg.no.

Regelmessig fysisk aktivitet gir:

